

Eerste zeer zeldzame druk

[Ed. Kerlaeckien, Barth. v. : Geschlachts-afkomsten der Hertogen
van Gueldre, Gulick, Cleve, Bergh, en der Graven van der Mark, mit-
gaders van verscheide andere Vorsten.] s. vander Ma.

Lic.

Huijgens Beschrijving van Doesberg door Vorck. Voorenden H. XCIII.

Novorcker II H. 216 III 215.

coll. 18/9/13 alt. compl. gut erhalten
einige Blätter beschmachtet

Bd. 132

Seltenheit allerer Rang
500. —

Gehe dit mach van Vapen versinder.

OTTO

1811

1811

1811

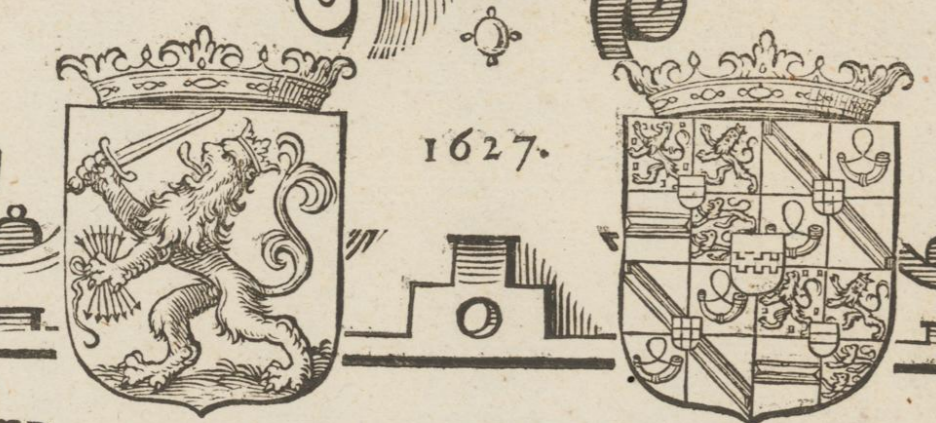
1811

The first part of the year 1811
was marked by a severe winter
and a great scarcity of food.

The second part of the year 1811
was marked by a severe winter
and a great scarcity of food.

The third part of the year 1811
was marked by a severe winter
and a great scarcity of food.

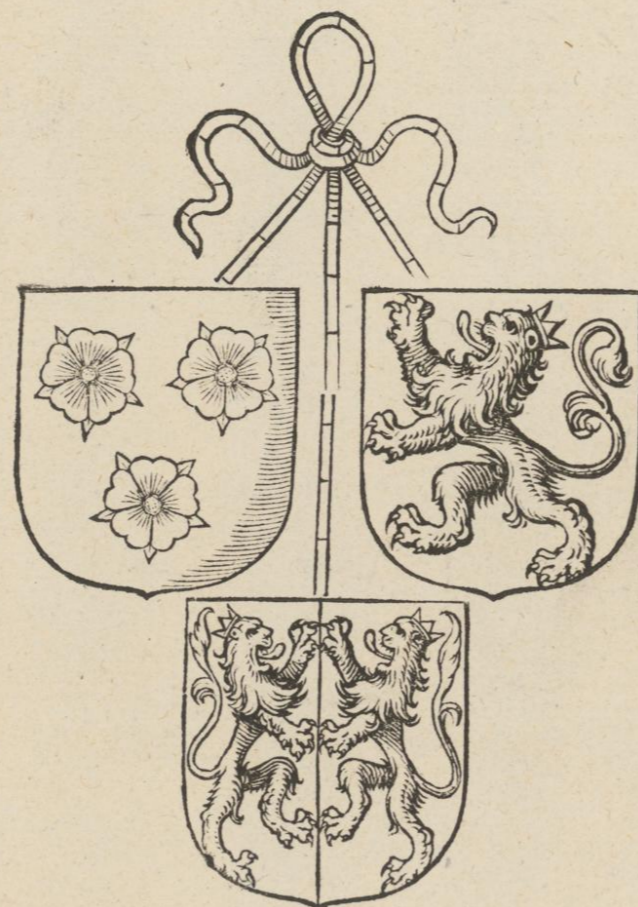
1627.

DE HOOGHE ENDE MOGHENDE HEEREN,
Mijne Heeren
DE STATEN GENERAEL
Der Vereenighde Nederlantsche Provintien.
MIDTSGADERS
Den Doorluchtighen Hoogh gheboren Vorst
FREDERICK HENRICK
BYDER GRATIE GODS PRINCE VAN ORAENGIEN.
Grave van Nassau, Catzenelleboghen, Vianden, Dietz, Linghen,
Meurs, Buren, Leerdam &c. Marquis vander Vere ende van
Ulfinghen, Heere ende Baron van Breda, der Stadt Grave ende den
Lande van Cuyck, Dieft, Grimberghe, Herstal, Cranendonck,
Vvarneston, Arlay, Nozeroy, S^t. Vijt, Doesburgh, Polaenen,
VWillemstadt, Nijerwaert, Iselsteyn, S^t. Martensdijck, Gheertruyden-
berghe, Chasteau-regnard, Hooghe ende Leeghe Svaluwe, ende van
Naeldruyck, Erf-burghgraef van Antwerpen ende Befancon,
Erf-Maerschalck van Hollandt, Gouverneur van de Landen van
Gelre, Hollandt, Zeelandt, VWest-vrieslandt, Zutphen, Utrecht ende
Overysseel, Capiteyn Generael ende Admiraal der Vereenighde
Nederlanden

VVerden dese oude Vorstelijcke
Gheslacht-registers
Toegheeyghent
Door
Haere HO: MOG: ende sijne PR. EX^e.
G. G. ende G. O.
B. V. A.

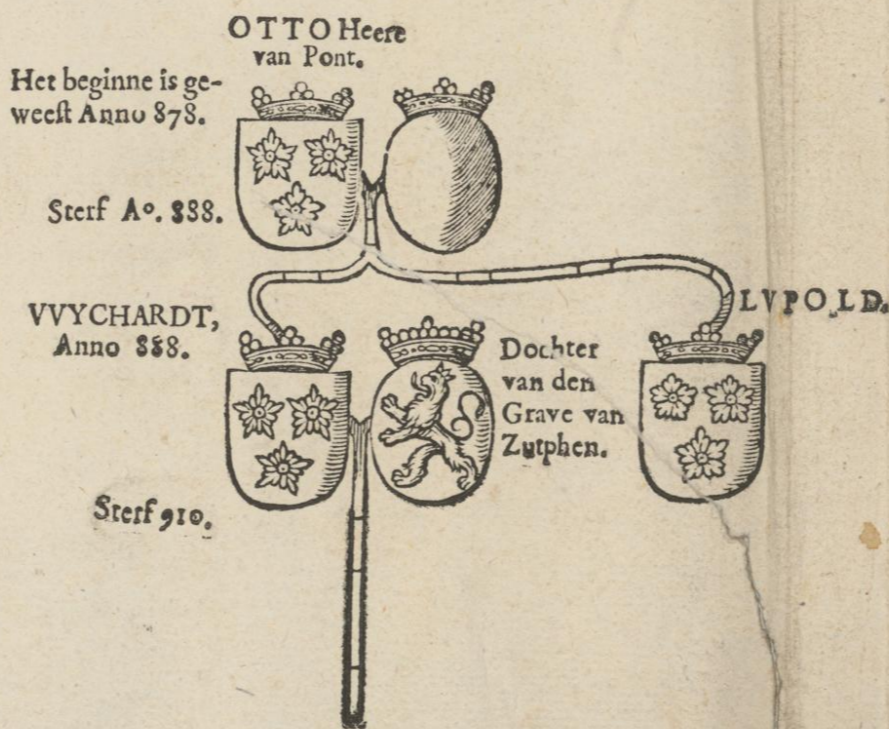
Gelre drie mael van VVapen verandert.

Het Cijffer getal dat voor yeder staet, wijstaen het jaer wanneer elck begonnen heeft te regeren.

Het oude Wapen van Gelre, gevoert by de eerste Heeren ofte Voochden tot den tijdt van Grave Otto van Nassau, is geweest een gouden Schildt, daer inne drie roode Mispelbloemen. Siet voorts Lta. A.

Wychardt is geweest de eerste Voocht van Gelre, ende na des Vaders doot oock Heere van Pont. Eenige seggen dathy 32. jaren heeft geregeert, maer daer inne is den tijdt sijns Vaders ende Broeders mede begrepen: Ende werdt hier alleenlijck gestelt voor hem als hy alleen regeerde.

Dochter van den e van

Dochter van Arnolt 1. van

Dochter van Wychman van

erghis, Dochter leitogh Gode-an Brabant.

se discorderen de men seer.

ADELHEYDA Abdiile.

Anno 1054. VVILHELMVS de 21. Biffchop van Vtrecht, Sterf Anno 1075.

Grave van an Nallaw drie Mef- was Lecu in eenen Sil- ftoe de felve wel by fom- ph ende 10- n vergulden ach elck fijn

Anno 1061. ADELHEYDT Regeerde alleen ne- gen jaren, en is daer na Anno 1070, ghe- trout. Sterf Anno 1084. Ofte fo andere meenen Anno 1086. Eenige feggen vijf jaren nae't hu- welijck, t'welck foudc zijn 1075.

geweest Graven hen.

Anno 1107. GERARDT de 1. werd de 2. Grave van Gelre, waer by Zutphen mede is ge- bracht. Sterf Anno 1131. Ende tot Zutphen begraven.

Had: Wjch, Dochter van Grave Florens de 2. van Hol- landt.

Jonck overleden;

Ertijds is Kuyck een Graeffchap geweest, maer werde na- maels van Keyfer Lothario de digniteyt en Graefflijcken naem Grave Herman van Kuyck benomen, ende dat om sekeren doot- flich, die den voorlz, Grave Herman aen den Broeder van Grave Diderick de 6. van Hollant (genacmt Florens de Swarte) hadde ghe- daen ontrent den jare 1132. Dese Florens was een Sone van Flo- renis de 2. van Hollant, ende van Vrouwe Peronella, dochter des Hertochs van Saxon ende Keyfers Lothary Suster, de welke ge- hoort hebbende t'feyt aen fynen Noye beggen, Grave Herman fy- ne digniteyt heeft benomen. De Grive van Hollandt heeft mede tot wraecke van de Doot fyns Broeders, de wapenen aengenome, ende t'Landt van Kuyck met branden, ende af-breken der Huysen, Sloten ende Dorpen, seer ghedestruert. Grave Geeraert de 1. van Gelre, is ghetrouw geweest met de Suster van desen Grave Dide- rick, ende Florens, als hier onder ghefen wert.

M Engofus is geweest van grooter devotie, als de Historien van hem ghetuyghen. Heeft met fijn Vrouwe ghesticht een Klooster, ghenacmt Wilch, niet verre van Rijndorp gelegen, by de Stadt Bonne, in't welck fy beyde zijn begraven. Van dit Kloos- ter werde fijn Dochter Adelheys de eerste Abdiile.

Anno 1002, is in gestelt de orde van den feven Keurvorften, by de welke de Keyfer voorts aen foudc werden ghe- koren; ende zijn geweest dese, te weten: De Ertz-biffchoppen van Mentz, Colen, ende Trier, midtaders der Bohemen Prince (die te dier tijdt noch gheen Co- ninck was) de Paltz-grave van de Rhijn, de Hertoch van Saxon, de Marck-graef van Brandenburgh.

F.

En langhe tijt duyrde de quaetie van de Veluwe, in Lra. C. verhaelt. Ende fijn in den jaere 1312. Biffchop Guido van Utrecht, en Grave Reynolt van Gelre binnen Arnhem t'famen veraccordeert: Dat de Grave van Gelre voorts aen het Lant van de Veluwe ende dependentien van dien te Leen foudc hebben van de Kercke van Utrecht, de welke de Grave te voren van den Hertoghe van Brabant te Leen plach te houden; Overmits by den Hertogh van Brabant verfuymt was binnen behoerlijcken tijt t'voorlz. Leen aen den Biffchop te verfoecken, ende fijnen Eedt te doen, ende is voorts aen Gelre gebleven.

G.

Grave Reynolt de 1. werde in den Iaere 1310. van fijnen Sone Reynolt de 2. gevanghen, ende in vafte bewaringe gefelt, uyt welke hy daer nae noyt geraeckte, maer is in de gevanckeniffe voorts gebleven, ende heeft nae fes jaren in de felve fijn leven geeyndight Anno 1326. Sijn Soone Reynolt heeft ten tyde fijos Vaders gevanckeniffe noyt ge- bruyckt den Naem van Grave van Gelre, maer als Soon des Graven van G. Ire. Eenighe fegghen dat fijn Vrouwe Margareta is gestorven Anno 1321. maer is abuys, want fy in een Placcaet van den Iaere 1227 neffens haeren Soone ende Dochters noch verhaelt faet, ende met haer Naeme bekendc wert. Is daeromme alhier mede gevolcht t'feg- ghen van de gene die fchryven dat fy in den jaere 1330 is overleden, ende tot Gravedael begraven.

Laetste Graven van Zutphen, eer t felve aen Gelre quam,

Werde by t Slot tot Yselmonde in eenen ftrijdt verflaghen, Anno 1076. Sonder Kja- deren na te laten.

NA het overlyden van Adelheydt Gravinne van Gelre, heeft Grave Otto getrouw de eeuige Dochter van Grave Wych- man van Zutphen, by welke hy een Soone verweckte, ge- nacmt Geerlach, die jonck sterf. Ende Grave Otto behield het Graeffchap van Zutphen voor fijnen Sone Gerards die de half Broeder was, t'welcke daer nae voorts altijt aen Gelre is ge- bleven. Eenighe meynen dat Geerlach getrouw is geweest met een Dochter van Saxon, doch is niet secker: maer hoe het fy ofte niet, het is altijt vafte ende gewis dat hy geen kinderen heeft nae-gelaten, ende dat het Graeffchap Zutphen op fynen Broeder Gerardt quam, ende aen Gelre gebleven is. Siet mede Lra. B.

VERCLARINGHE ENDE ONDERRECHTINGHE, OMME TE BETER

Het inhoud van desen te verstaen.

Erstelijck alle de Graven, die in haerl. tijdt als Graef ofte Hertoch hebben gheregeert, ende met wien de selve getrouwt sijn gheweest, werden al hier van boven af neder-dalende in de rechte middel-linie gestelt, ende vervolghen alsoe de Kinderen van yeder huwelijck ghecomen, te weten: De Sonen altijdt in het midden, ende de Dochters (hoe wel dickwils ouder van jaren) aen de sijden.

Wanneer de selve linie af laet, ende voorts niet recht neder daelt, bereeckent dat daer nae gheen descendenten van manlijck oir waeren, maer door Huwelijck een ander in de regeeringe quam, gelijck het selve sich na de gheleghentheyte van de faecke aldoen openbaerde, ende hier gesien werdt.

De bovenste Heeren van Gelre sijn alleenlijck Voochden gheuoemt gheweest, tot Grave Otto van Nassau, in wiens tijdt Gelre tot een Graeffchap ghemaect werde.

Om de Heeren die in dese vyf Landen als Graven geregeert hebben te onderscheyden van d'andere Broeders, is boven de regeerende Graven gestelt als sulcken Croon . Ende boven der Hertoghen, dese : te weten, daer elck bysonder in sijn eyghen Landt ofte plaetse is ghestelt, vwant daer de selve staen als aen-ghewelijckte, hebben sy als sulcken Croone niet, ende weder ter plaetse van haer-l. regeeringhe met dese Croone, als ghesien can werden.

Die ter syden wt de rechte linie staen aen-ghetoghen, sijn de jongher Broeders ende Susters, met haerl. aen-ghewelijckte: Behalven die sulcke voor-verhaelde Croonen boven haer Schilden hebben, ende aen de rechte syde van de linie staen, de welke d'oudtste gheweest sijn: Maer de selve sonder Kinderen over-leden sijnde, is de successie op de andere Broeders ghecomen, wiens descendenten aldan in de rechte linie daer aen volghen.

Omme voorts so wel de aen-geluwelijckte als d'andere te onderscheyden, sijn de Schilden van Hertoghen ofte Princen, ende der selver descendenten, gheteyckent met dese Croon , van Graven met dese , ende van Baroenen ofte Heeren, met dese .

Der Keyseren ende Coninghen Croonen, op sommighe plaetsen ghestelt, sijn dese , als kenlijck ghenoech is.

Alle die op eenen tydt, bysonder in hare Landen, gheregeert hebben, sijn doer-gaens in dese Caerte, volghende de jaren (so veel doenlijck is) op de hooghe neffens den anderen ghestelt: welke oir mede ender de ghene, die ter syden staen, van ghelijcken in de voorlz. Caerte ghevolghit is.

Het Cijffer-ghetal voor aen, boven 't Wapen, ofte by den Naem staende, is het beginnende Jaer van yeders regeeringhe, ende het onderste van 't af-sterven: waer wt 't vervolgh van de ghestadighe end' continuerende successie claerlijck verthoont werdt.

Dat de bovenste Graven vervolghens op de rechte linie in de regeeringhe dickwils alleen ghestelt sijn; is niet om datter geen Broeders ofte Susters meer sijn gheweest, maer overmits door de duyftheit des vorighen tijts geen volcomen seeckerheyt van de selve wert bevonden.

In de onderste stukken sijn somtijts maer eenighe van de outste ghestelt, 't welck de cleene plaetse veroorfaect, sulcx dat daeromme der vordere Broeders en Susters Naemen daer alleenlijck by een gevoecht en verhaelt connen werden.

Cort verhael van eenighe gedencck-waerdighe gheschiedenissen in dese Landen ghefallen, die by yeder Grave ofte Hertogh niet bequamelijck conden werden ghebracht, ende daeromme aen de syden ende boven, door dese Caerte, nae de gheleghentheyte van de plaetse, met A. B. C. aen-ghewesen sijn.

A.

Het Landt van Gelre is te vooren een tijdt van 200 Jaeren by Voochden geregeert gheweest, eer dat Graef Otto van Nassau (ghetrouwt hebbende Adelheydt, de eenighe dochter van Wijchard, de sevende Voocht van Gelre) 't selve in den Jaere 1079. tot een Graeffchap van Keyfer Hendrick de 4. vercreghen heeft. Naer het overlijden van Adelheydt troude hy Sophiam de eenighe dochter van Grave Wychman van Zutphen, &c. Dese Grave Otto was de tweede ofte jongher Sone van Grave Walraven van Nassau, van wiens oudtste Sone (mede Walraven genaemt) alle de Graven van Nassau haerl. oorspronck hebben ende descenderende sijn.

verhaelt, als eenighe segghen, doch overmits de duyftheit van de tyden is hier van niet seeckers te schryven. Waeromme Grave Reynolt door gunste ende toe-doen van de Inghesetenen, by provisie de Stadt Limburgh, ende het meestendeel van de Stercken des Lants ten eersten ingenomen heeft, ende vernemende dat Hertogh Ichan van Brabant hem tot den Crijgh bereyde, ende de Wapenen aennam, heeft hy niet ghesult, maer van ghelijcken oock Crijgh volck vergadert, ende hem daer teghen ghestelt, so datter een groot swaer oorlogh gheresen is: Heeft Grave Reynolt mede middelertyt aen verscheyden Vorsten ende Graven, die hem toe-ghegaen waren, hulpe verfocht, ende met de selve een verbondt ghemaect, de welke waren Siphryd Eertf. Bisschop van Colen, met Grave Henrick van Westerbergh sijn Broeder, Henrick Grave van Lutzenburgh, Walraven, Iohan, ende Baldewijn syne drie Broeders, Grave Adolph van Nassau, Grave Henrick van Spanheim, de Grave van Meurs, en Walraven Heere van Valkenb. aen de syde des Hertoghs van Brabant, hadden haerl. mede verbonden dese navolgende Princen, als, Iohan Bisschop van Ludick, Broeder van Grave Guido van Vlaenderc, Adolph Grave vanden Berghe, Henrick Heere van Windeck, Gerardt, ende Walraven, dese waren vier Broeders, ende werden al t'samen

Ten tijde des Keyfers Carolo Calvi, in den jaere 873. en oock daer na regerende Carolo Crasso, heeft ontrent de Lande (dat nu t'lant van Gelre genaemt werdt) sich onthouden, ghelijck de Historien seggen, een seer groot ende feynlich dier, tweck den luyden van den lande aldaer soo groeten schrick ende schade aendede, dat sy genootdaect waren te vluchten, ende haerl. plaetsen te verlaten. Dit schrickelijck dier werdt gheseyt door de groote kloekheyt ende goet beleyt van de twee Sonen des Heeren van Pont, Otto gheuaemt, omgebracht te sijn; waer omme de Inghesetenen de voorseyde twee Broeders ende haerl. Vader tot Oversten ende Voochden van haren Lande gecoren hebben, ende verfochten onder haerl. protectie ende regeeringhe aldaer te blyven woonen: Ende hebben over sulcks dese twee Broeders (die Wychard ende Lupoldt genaemt waren) een Slot ofte Casteel daer laten bouwen, dat sy Gelre noemden, overmits het voor-verhaelde dier seer dickwils ende gemeenlijck met een groot geluyt ofte getier Gelre, Gelre gheroepen hadde, na welck Slot 't ghehele landt voorts aen t'lant van Gelre genaemt is gheworden. V Wat hier van is, mach yeder sijn gevoelen houden; Hier werdt alleenlijck verhaelt ghene in vele Historien van den Oorspronck des Landts van Gelre gheseyt werdt. Sommighe willen den naem trucken van een Slot dat Ge-*aluba* genaemt werdt ontrent de Riviere van den Rhijn gelegen: Sommighe weder van Geerlach de tweede Voocht van Gelre, welck hier alleenlijck aengeroot werdt, omme het verscheyden ghevoelen van eenighe aen te wyfen. Als dan de Vader deser twee Broeders in den jaere 888. was overleden, is t'lant van Gelre by Wychardt ende Lupoldt geregeert gheworden, ende naer het afsterven van Lupoldt mede van Wychardt alleen; die om sijne deucht ende vromicheyt so vermaect en benint was, dat hem de dochter van den Grave van Zutphen ten huwelijck ghegheven is gheweest, by welke hy een Sone, Geerlach genaemt, gheprocreert heeft, die nae sijn vader t'lant als Voocht regeerde, ende oock een treffelijck huwelijck dede, ghelijck mede alle d'andere vordere descendenten ende nakomelingen gedaen hebben, als hier vervolghens ghesien can werden.

Wychardt Voocht van Gelre werdt onder andere Heeren in den Jaere 1058 mede gevanghen in een stuyt teghen Grave Florens de eerste van Hollandt, dien hy twee duyfent Marek Silvers tot rantsoen betaelde. Dese slach gheschiede niet verre van de Stadt Dordrecht, van welke de Historien ofte Chronijcken breeder verhaelen, &c.

De Groot-Vader van Vrouwe Hadewijch, is geweest Grave Diderick, de vyfde van Hollandt, in Lra. B. gementioneeret: Ende sy was de Suster van Florens, de Swarte genaemt, hier boven in 't verhael van Kuyck aen-geroert. Haer outste Broeder was Grave Diderick, de selve, Grave van Hollandt, &c. Wiens Soone Florens inde regeeringe volchde. Dese Florens de derde, de thiende Grave van Hollandt, troude Ada, dochter van Cominck Henrick van Schorlant, ende heeft by haer geprocreert vier Sonen, ende vier Dochters, als, Diderick, Wilhelm, die beyde Graven van Hollandt sijn geweest, Florens, ende Robert; Mitgaders Beatrix, Elisabeth, Alea ende Margareta. De voorlz. Grave Diderick ende Margareta sijn beyde getrouwt aen Cleve, gelijck daer te sien is. Grave Wilhelm troude Adelheydt, dochter van Grave Otto de tweede van Gelre, hier onder ter plaetse gestelt, alwaer haerl. descendenten vervolghen.

Sijn de volgende Graven alle t'samen geweest Graven van Gelre ende Zutphen.

Ertijds is Kuyck een Graeffchap gheweest, maer werde naemaels van Keyfer Lothario de digniteyt en Graefflijcken naem Grave Herman van Kuyck benomen, ende dat om sekeren dootdrach, die den voorlz. Grave Herman aen den Broeder van Grave Diderick de 6. van Hollandt (genaemt Florens de Swarte) hadde ghehandontrent den jaere 1132. Dese Florens was een Sone van Florens de 2. van Hollandt, ende van Vrouwe Petronella, dochter des Hertochs van Saxon ende Keyfers Lothario Suster, de welke ghehoort hebbende t'freyt aen synen Nye begien, Grave Hermanlyne digniteyt heeft benomen. De Grave van Hollandt heeft mede tot wraecke van de Doot syns Broeders, de wapenen aengenome, ende t'Landt van Kuyck met branden, ende af-breken der Huysen, Sloten ende Dorpen, seer ghedruert. Grave Geeraert de 1. van Gelre, is ghetrouwt gheweest met de Suster van desen Grave Diderick, ende Florens, als hier onder ghesien wert.

Menofus is geweest van grooter devotie, als de Historien van hem ghetuyghen. Heeft met sijn Vrouwe ghesicht een Klooster, genaemt Wilich, niet verre van Rijnodtp gelegen, by de Stadt Boune, in 't welck sy beyde sijn begaven. Van dit Klooster werdt sijn dochter Adelheyt de eerste Abdiile.

Anno 1002, is in gestelt de ordre van den seven Keurvorsten, by de welke de Keyfer voorts aen soude werden gekoren; ende sijn geweest dese, te weten: De Ertz-bisschoppen van Mentz, Colen, ende Trier, mitgaders der Bohemen Prince (die te dier tijdt noch gheen Coninck was) de Paltz-grave van de Rhijn, de Hertoch van Saxon, de Marek-graef van Brandenburg.

F.

Een langhe tijt duyrd de quaetie van de Veluwe, in Lra. C. verhaelt. Ende sijn in den jaere 1312. Bisschop Guido van Utrecht, en Grave Reynolt van Gelre binne Arnhem t'samen veraccordeert: Dat de Grave van Gelre voorts aen het Landt van de Veluwe ende dependetien van dien te Leen soude hebben van de Kercke van Utrecht, de welke de Grave te voren van den Hertoghe van Brabant te Leen plach te houden; Overmits by den Hertogh van Brabant verfuymt was binnen behoerlijcken tijt 't voorlz. Leen aen den Bisschop te verfoecken, ende sijnen Eedt te doen, ende is voorts aen Gelre gebleven.

G.

Grave Reynolt de 1. werdt in den Jaere 1310. van sijnen Sone Reynolt de 2. gevanghen, ende in vaste bewaringe gestelt, uyt welke hy daer nae hoyt geraeckte, maer is in de gevangkenisse voorts gebleven, ende heeft nae ses jaren in de selve sijn leven geeyndicht Anno 1316. Sijn Soone Reynolt heeft ten tyde sijn Vaders gevangkenisse noyt gebruyckt den Naem van Grave van Gelre, maer als Soon des Graven van Cleve. Eenighe segghen dat sijn Vrouwe Margareta is gekorven Anno 1321. maer is abuys, want sy in een Placcaet van den Jaere 1327 neffens haeren Soone ende Dochters noch verhaelt staet, ende met haer Naeme bekent werdt. Is daeromme alhier mede ghevolcht 't segghen van de gene die schryven dat sy in den jaere 1330 is overleden, ende tot Gravendael begraven.

Laeste Graven van Zutphen, eer 't selve aen Gelre quam.

Anno 1061. **ADELHEYDT** Regeerde alleen negen jaren, en is daer na Anno 1070. ghetrouwt. Ofte so andere meenen Anno 1086. Eenighe seggen vijf jaren nae 't huwelijck, 't welck soude sijn 1075.

SOPHIA, dochter van Grave Wychman van Zutphen.

Anno 1107. **GERARDT** de 1. werdt de 2. Grave van Gelre, waer by Zutphen mede is gebracht.

Hadewijch, dochter van Grave Florens de 2. van Hollandt.

Jonck overleden.

ift de Fe-
felve te
van Bra-
ge Doch-
gegeven
leen van
cht, want
den Bif-
leë ont-
hier van

Anno 1131.
HENRICK.

Seynada, Dochter
van Hertoch Go-
defrid van Lohtin-
ghen ende Brabant.

Anno 1137.
ALBERTVS
de 30. Biffchop
tot Ludick.

Sterf Ao. 1150.

Ecnighe segghen dat Bif-
fchop *Albertus* is gecomen van
een Dochter des Graven van
Namen, *Ermgardt* genaemt,
maer na dien t selve niet seker
is, werdt alhier d ele ordre al-
dus gevolgt, behoudens noch-
tans een yeder sijn gevoelen,
om naerder onderloeck te
doen.

Anno 1180.
OTTO 2.

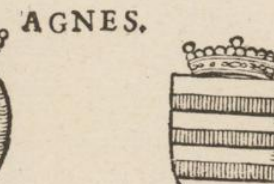
Margareta
Dochter van
de Grave van
Spanheym.

Richarda
Dochter
van Grave
Gerardt van Gulick.

Henric Grave
van Namen.

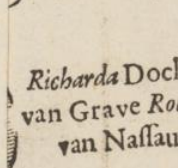

Gerardt Grave
van Loon.

AGNES.

MARIA,

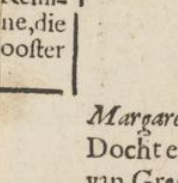
Ao. 1202. GERART 3.

Richarda Dochter
van Grave *Robert*
van Nassauw.

Anno 1229.
OTTO 3.

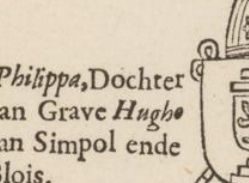
Margareta,
Dochter
van Graef
Diderick de 6. van Cle-
ve. Sterf Anno 1251.
Begraven tot Niencloo-
ster, in't voorleden jaer
by haer ghesticht tot
Goch.

Philippa, Dochter
van Grave *Hugbo*
van Simpol ende
Blois.

Anno 1247.
HENRICK
De 40. Bif-
fchop tot
Ludick.

Anno 1210.
OTTO de 33.
Biffchop tot
Vtrecht.

De descendenten wer-
den gebracht in de gene-
alogie van Gulick.

naemt
te was
ent van
Doch-
Reinf.
ne, die
ooster

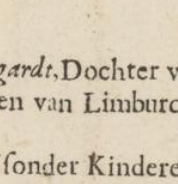
Sterf Ao. 1229.
Begraven tot
Ruremundt in't
Clooster dat by
he en sijn Vrouw
was geficht.

Sterf Ao. 1231
Begraven in't selve
Klooster
Sommighe noemen dese *Machtehl*,
maer is abuys, want *Machtehl* troude
Grave *Florens* de vierde van Holland,
als hier ter zijden gesien werdt.

Sterf
Ao. 1214.

Grave *Otto* de 3. heeft van *Wilhelm* Roomsche Coninck
Grave van Holland, te Leen vercreghen de Stadt ende
Burch van Nimmeghen voor een-en-twintich duysent
Marck sijn Conincks Silver, in den Iaere 1248. Het
welcke daer nae by den Roomschen Keyser *Rudolph* mede
is geconfirmiert.

Anno 1271.
REYNOLT 1.

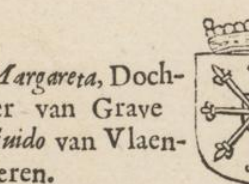
Ermgardt, Dochter van
van Limburch.

Margareta, Dochter
van Grave
Guido van Vlaen-
deren.

Diderick 8. Grave van
Cleve.

Margareta, Dochter
van Grave
Guido van Vlaen-
deren.

Margareta, Dochter
van Grave
Guido van Vlaen-
deren.

ERMGART.

Sijn noch geweest 2.
Sonen, als Henrick ende
Gerard, maer sijn beyde
jonck gestorven.

Tot Gravendael begraven.
Werdt in't jaer des aftervens
leer gevarieert.

Sterf
Ao. 1326.
Begraven
tot Gra-
vendael.

Sterf Anno 1330. Begraven
tot Gravendael. Was te vo-
ren getrouwt gheweest met A-
lexander, Sone des Konincks
van Schotlandt.

De descendenten siet
onder Cleve.

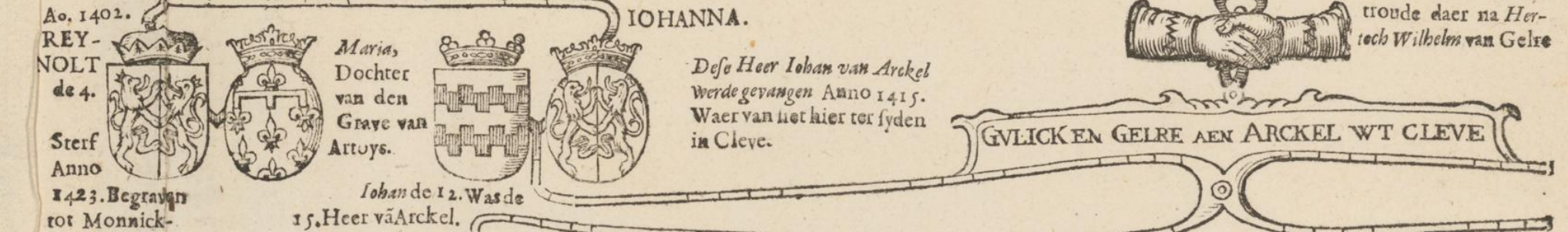
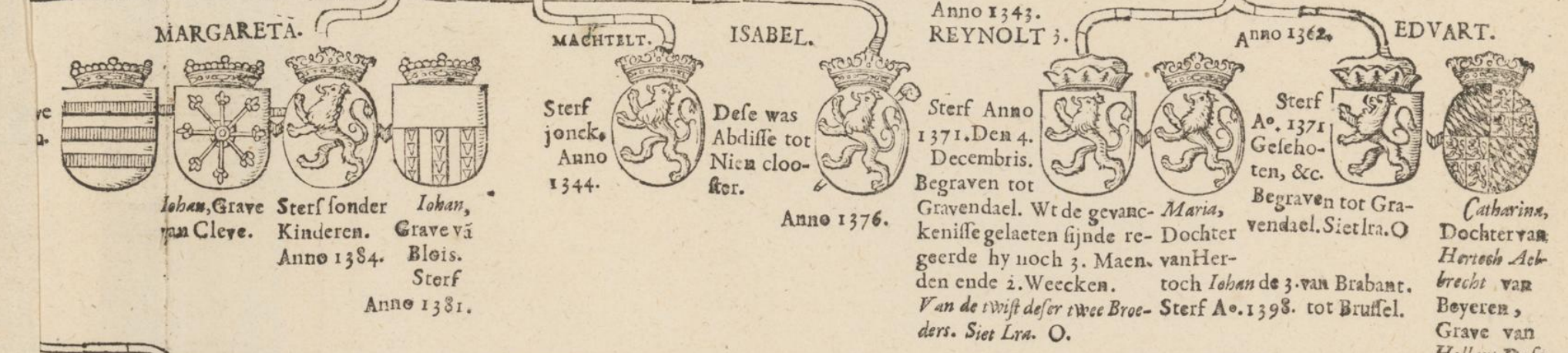
Eenige segghen dat *Margareta* is overleden
Anno 1321. Maer t is abuys: want sy in een
Placcet van't jaer 1327. neffens hare Sone ende
Dochters noch genoemt ende verhaelt werdt.

Grave *Reynoldt* de 1. is twee
maal in sijn leven ghevangehen
gheweest.
Siet hier van *Lys*. D ende F.

Siet hier van *Lys*. D ende F.

de heerlijkheit van Mechelen (so veel hem van we-
ck) vercocht inden jaere 1332. Siet hier van Lra. H.

Grave Reynolt de 2. is in den laere 1339. geworden de eerste Hertogh van Gelre. Siet Lra. N. Hy heeft
in sijnen tyt 2 Cloosters gesticht, het 1. binnen Gelre, en 't ander by Arnhem, genaemt Monnickhuysen.

GVLICKEN GELRE AEN ARCKEL WT CLEVE

De hertoghen Wilheim ende Reynolt (Broeders van Vrouwe Io-
hanna, die heer Iohan van Arckel getroude hadde) sonder kinderen
gestorven sijnde, verviel het Lant van Gelre op de Descendenten
van Vrouwe Johanna voorsz. Ende alsoo haeren Soon Wilheim
Anno 1417. binnen Gorinchem verflaeghen was, is het hertoch-
dom van Gelre by heer Iohan van Egmont voor sijnen Soone Ar-
nolt (geprocreert by Maria van Arckel, ende over sulcks gepre-
tendeerde Erfgenaem ingenomen, tegen wille van hertoch Adolph
van den Berghe. Siet voorts in Berghe, ter plaetse van Herr. Adolph.

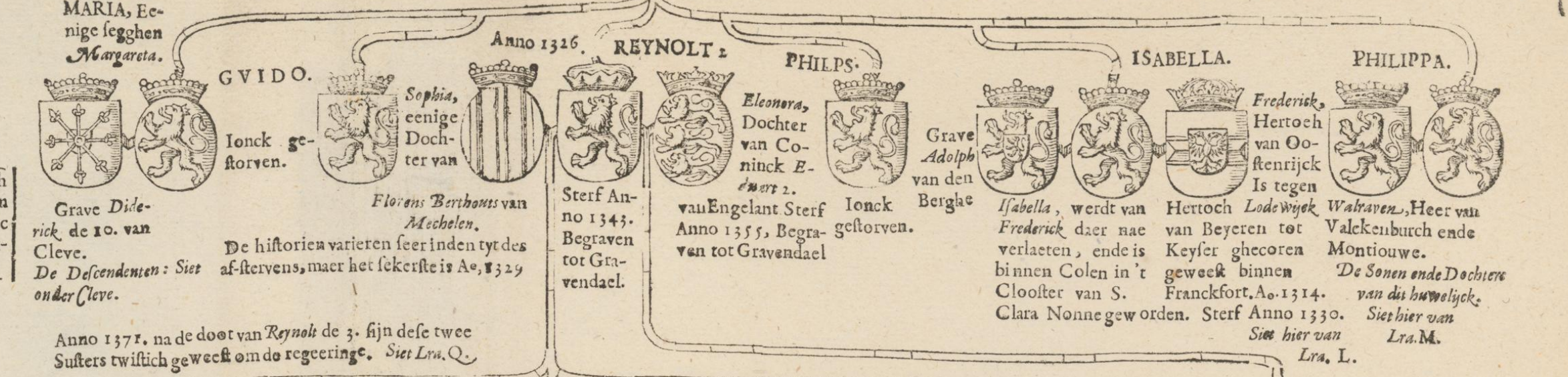
Van Coninck *Eduart* ende *Vrouwe Philippa* zijn gekomen es *Sonen* en drie *Dochters*, als *Eduart*, *Prince van Wallis*, die voor sijn *Vader* is gestorven, Anno 1376, na latende eenen *Sone*, *Reynold* de 2. Coninck van Engelandt, die Anno 1399. sonder Kinderen Sterf. *Leonellus*, eerste Hertoch van Clarence geworden door sijn huwelyck, Anno 1368. overleden, ende liet na een *Dochter Philippa*. *Johan* Hertoch van Lancaster door huwelyck, hy was 90t Geboren, ende heeft na ghelaten eenen *Sone*, gheheet *Henrick* de 4. Coninck van Engelandt, hy sterf Anno 1398. *Adamus*, Hertoch van Iorque, sterf Anno 1400. nalatende wee *Sonen*, als *Eduardus*, die sonder Kinderen leefde, ende *Richardus*, Grave van Cantabris, ende naamaels Hertoch van Iorque. *Wilhelm*, jonck gestorven. *Thomas*, Hertoghe van Gloucester, sterf sonder Kinderen, Anno 1397. *Maria*, ghetrout met Hertoch *Johan* van Britannien, *Isabella*, getrouet met *Grave Engelman* van Bethfort: Ende *Margareta*, getrouet met den *Grave van Penbroch*.

Coninck *Eduart* de 3. van Engelandt, heeft eerst ingesloet de *Ordre* van den *Tartariere*, die alsoch by de *Coninghen* van Engelandt onderhouden werd. Ende dat ter eeren van de *Gravinne* van *Salberitz*, een seer schoone *Princesse*, met wiens heide (so geseyt werd) hy geheel bevangen was, de welke op een tyt int danien haer *Koufsebant* ontviel, die Coninck *Eduart* van der *Aerden* op nam. Ende om datter geene *presumptie* van eenige onreder daer ynt soude volgen, heeft hy aldoen een *advys* daer by doen stellen: *Hony* soit qui mal y pense, 't welck tot noch toe onderhouden is geweest.

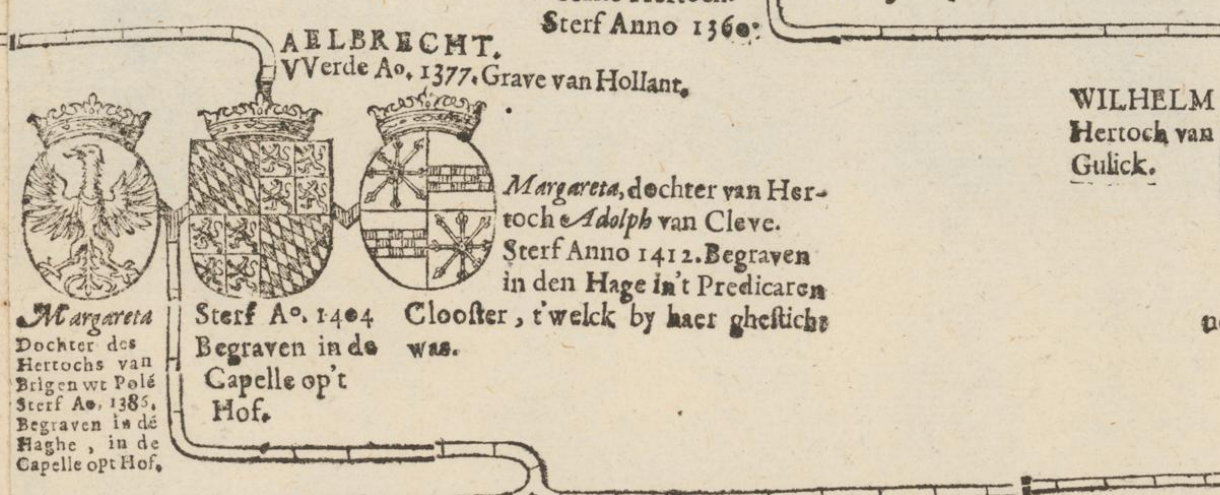

Grave *Reynold* de 2. heeft de heerlijckheit van *Mechelen* (so veel hem van wege sijn *Vrouwe* aenginck) vercocht inden jaere 1332. *Siet hier van Lra. H.*

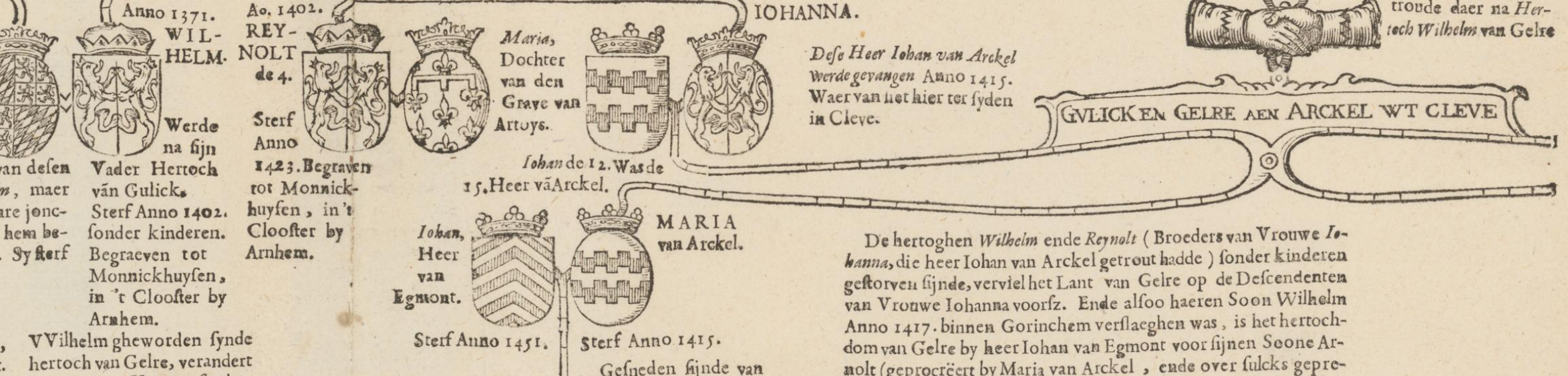
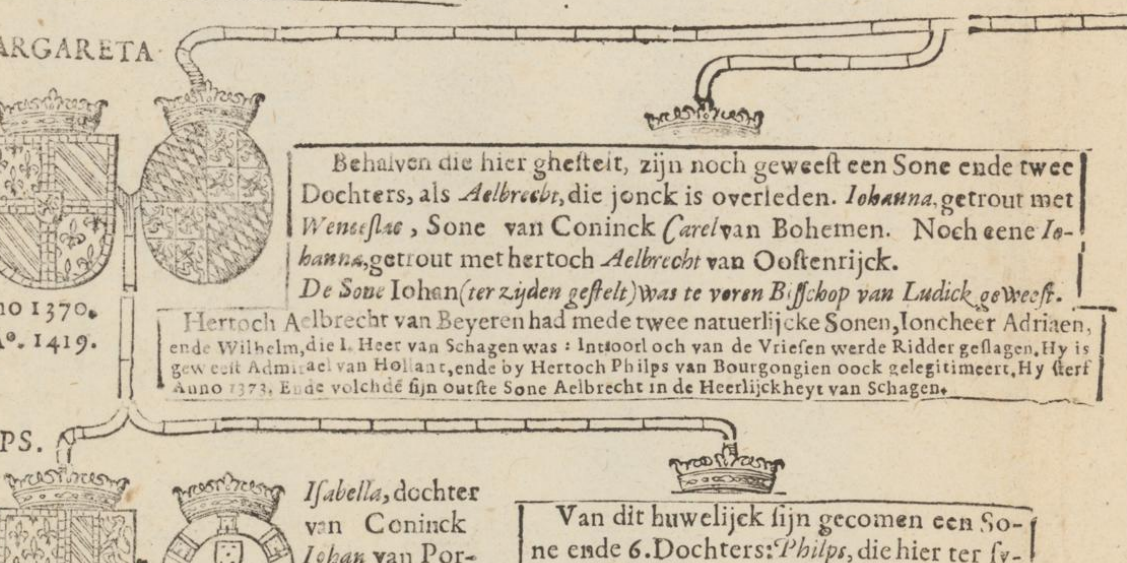
Grave *Reynold* de 2. is in den jaere 1339. geworden *de eerste Hertoch van Gelre*. *Siet Lra. N.* Hy heeft in sijnen tyt 2 *Cloosters* gesticht, het 1. binnen *Gelre*, en 't ander by *Arnhem*, genaemt *Monnickhuysen*.

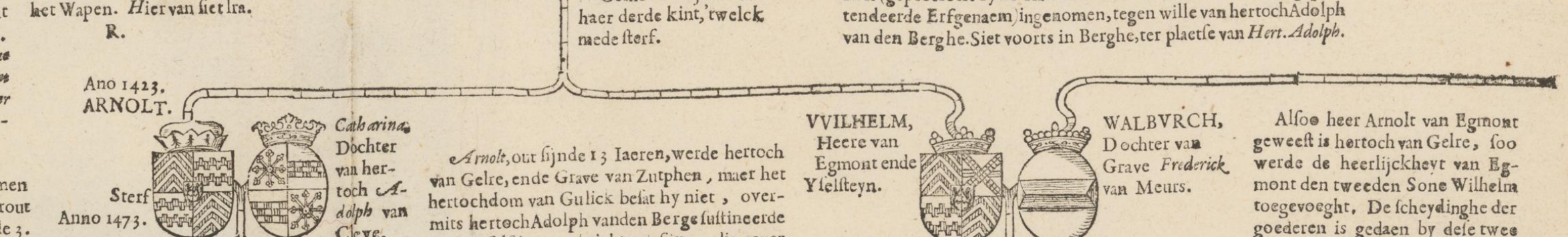
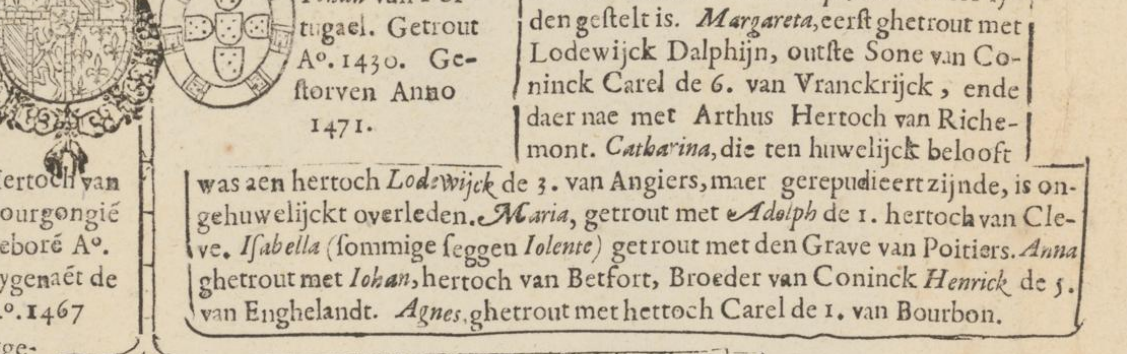
Tusschen *Henrick* Wilhelm van *Beyeren*, *Grave* van *Hollandt* de 5. ende sijn *Moeder* *Vrouwe Margareta* is om de *regeringe* grooten twist gesien, ende was dit het eerste beginnel van de *faccien*, die in *Hollandt* *Hocke* ende *Cabellans* genoemt werden: *Dochter* is na dat in den jaere 1351. tusschen de *Moeder* ende *Sone* eenen strijtte water op de *Male* was geschiedt: de *vrede* ghemaeckt: als dat *Vrouwe Margareta* haer levende linc het *Grave* van *Henegouwe*, ende haer *Sone* *Wilhelm* de 3. *Grave* van *Henegouwe* ende *Zeelandt*, ende de *Heerlijckheit* van *Vrielandt* besitten soude.

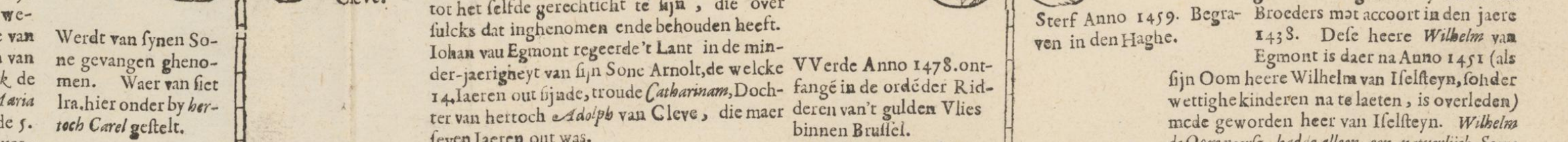
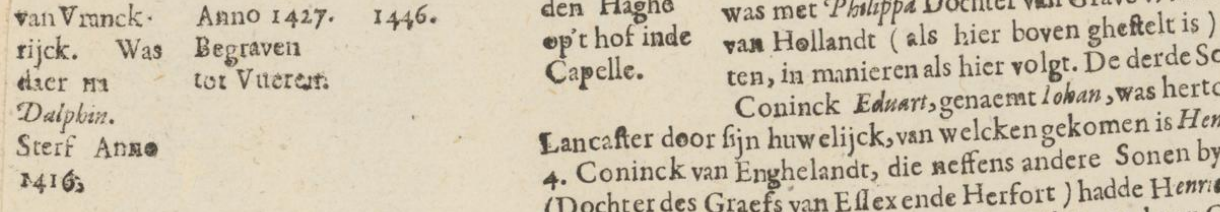
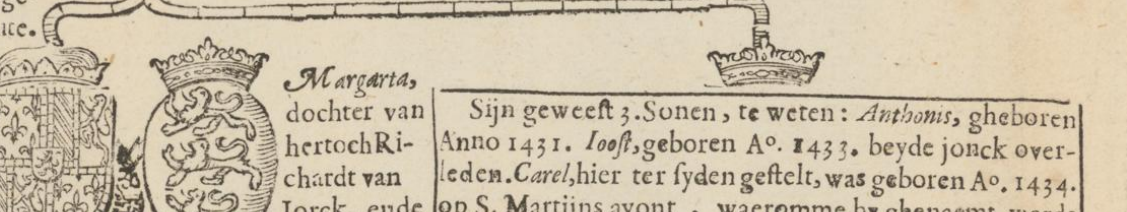
Hertoch *Philps* van *Bourgongien* heeft Anno 1430. inghesloet de *Ordre* van 't *Gulden Vlies*. Heeft oock vercheyden *Landen* ge'erft.

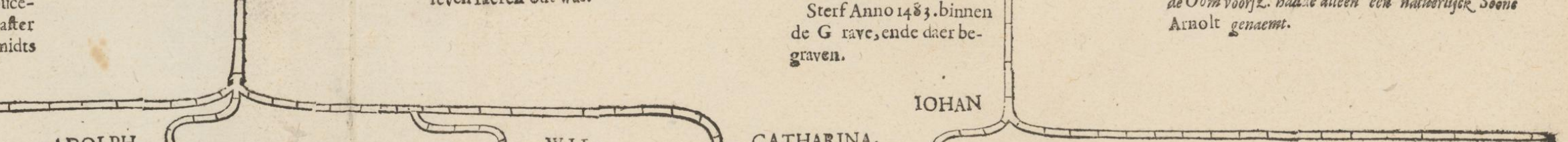
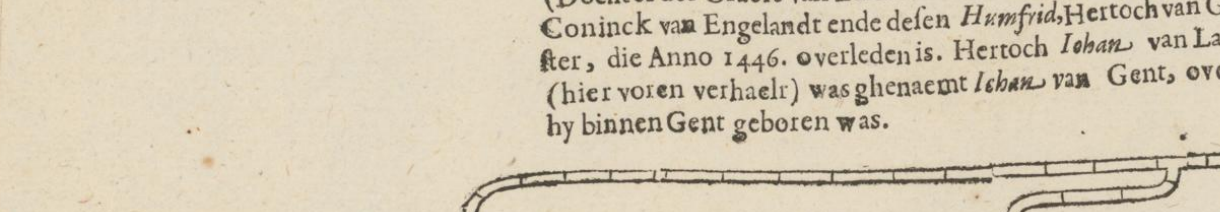
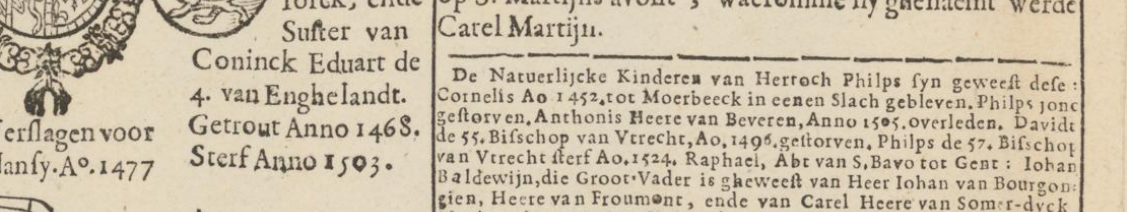
Hertoch *Philps* de 6. van *Frankrijck*. *Michiels*, *Dochter* van Coninck *Carel* de 6. van *Frankrijck*. Sterf Anno 1422.

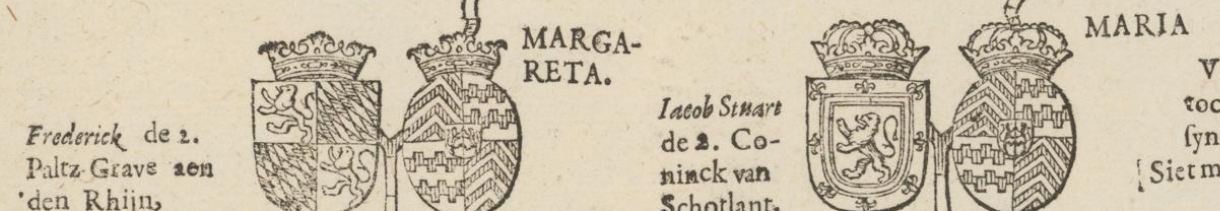
Hertoch *Carel* van *Bourgongien*, geheet *de eerste* *Hertoch* van *Frankrijck*. Sterf Anno 1446. Sonder Kinderen.

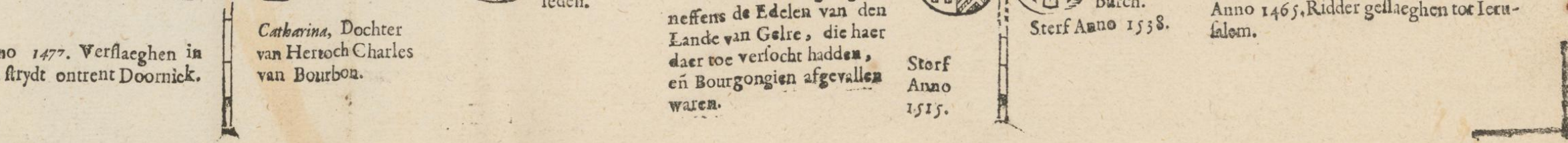
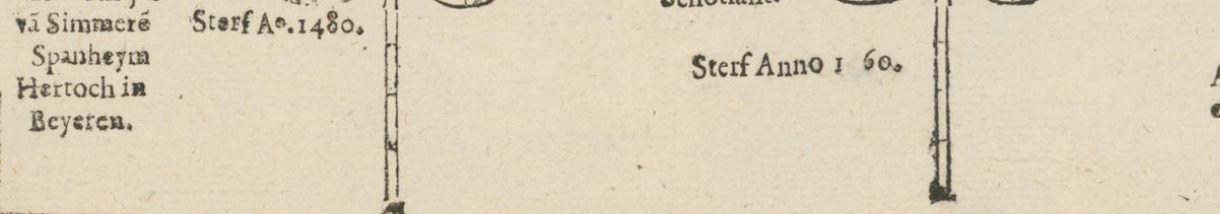
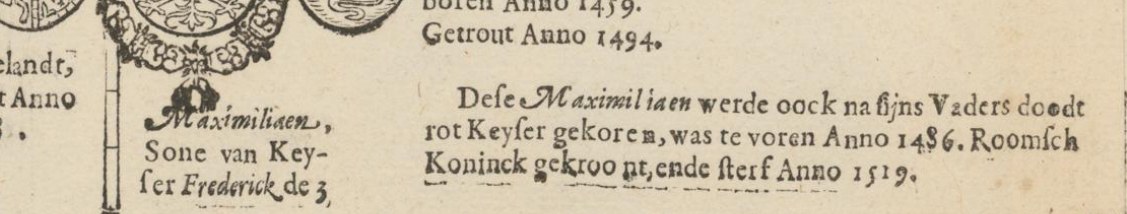
Hertoch *Carel* van *Bourgongien*, geheet *de tweede* *Hertoch* van *Frankrijck*. Sterf Anno 1477. Sonder Kinderen.

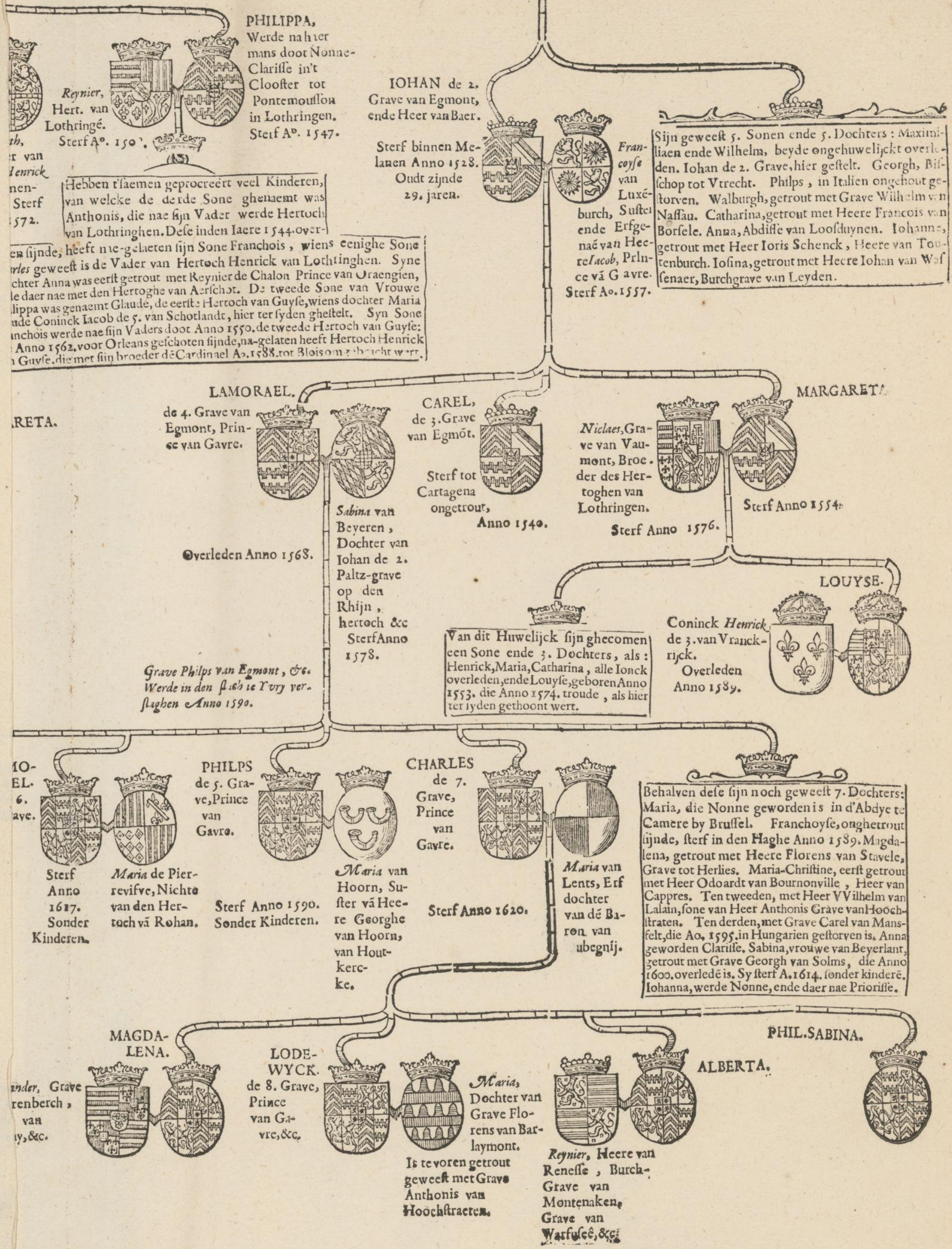

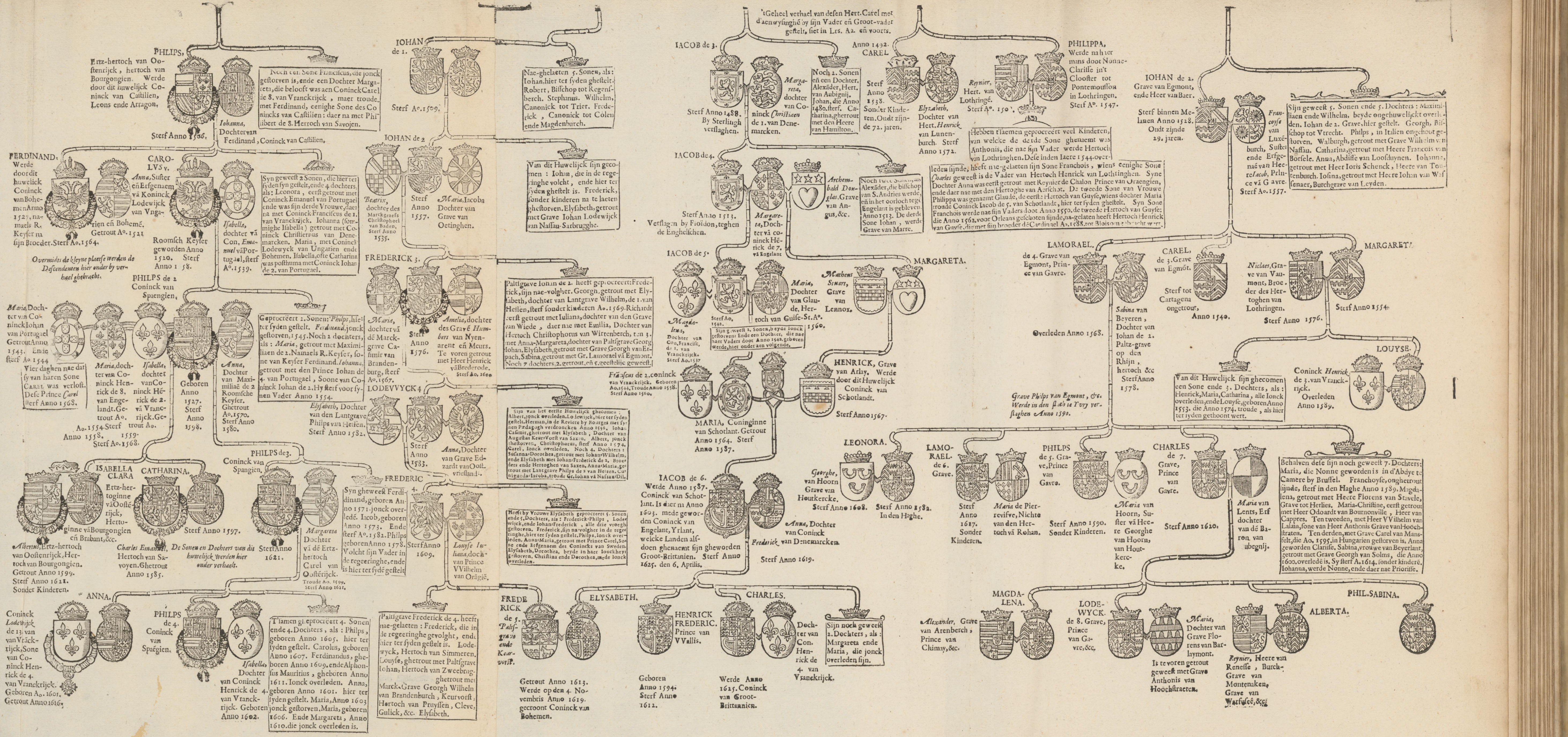
Hertoch *Carel* van *Bourgongien*, geheet *de derde* *Hertoch* van *Frankrijck*. Sterf Anno 1483. Sonder Kinderen.

Hertoch *Carel* van *Bourgongien*, geheet *de vierde* *Hertoch* van *Frankrijck*. Sterf Anno 1498. Sonder Kinderen.

Geheel verhaal van desen Herr. Catel met daenwifinghe by sijn Vader en Groot-vader getelt, niet in Lts. Aa. en voort.

PHILIPS, Ertz-hertoch van Oostenrijk, hertoch van Bourgongien. Werde door dit huwelick Coninck van Cathilien, Leons ende Aragon.

JOHAN de 1. Nac-gelaten 5. Sone, als: Johan, hier ter syden gheselt. Robert, Bischop tot Regensberch. Stephanus, Wilhelm, Canonick tot Triër. Frederick, Canonick tot Colen ende Magdenburch.

IACOBC de 3. Noch 2. Sone en een Dochter, Alexander, Hert. van Aubignij. Johan, die Anno 1488. sterft. Catharina, ghetroet met den Heere van Hamilton.

PHILIPPA, Wede naher mans doot Nonne-Clarisse in't Clooster tot Pontemoullou in Lothringen. Sterf Anno 1547.

IOHAN de 2. Grave van Egmout, ende Heer van Baer. Sijn gewest 7. Sone ende 5. Dochters: Maximilian ende Wilhelm, beyde onghewelyck overleden. Johan de 2. Grave-hier getelt. George, Bischop tot Vrecht. Philips, in Italien onghewest overleden. Walburgh, ghetroet met Grave Wilhelm van Nassau. Catharina, ghetroet met Heere Franciscus van Borsele. Anna, Abdisse van Louvain. Iohanna, ghetroet met Heer Ioris Schenck, Heere van Tounenburch. Iofina, ghetroet met Heere Johan van Walsenaer, Burchgrave van Leyden.

FERDINAND, Werde doordit huwelick Coninck van Bohemen Anno 1527, namens R. Keyser, na sijn Broeder. Sterf Anno 1564.

JOHAN de 2. Van dit Huwelick sijn gecomen 1. Johan, die in de regeringhe volcht, ende hier ter syden gheselt. Frederick, sijn kinder na te laeten ghesorten. Elyfabeth, ghetroet met Grave Johan Lodewijk van Nassau-Sarbrugghe.

IACOBC de 4. Noch twee Sone, Alexander, die bisschop van S. Andries werde, en in het oorloch tegen Engeland is gebleven Anno 1513. De derde Sone Johan, werde Grave van Marre.

Hebben sijn gelaeten sijn Sone Franchois, wiens eenige Sone Charles gewest is de Vader van Hertoch Henrick van Lothringen. Sijn Dochter Anna was eerit ghetroet met Reynier de Chalou Prince van Oraengien, ende daer nae met den Hertoghe van Arichant. De tweede Sone van Vrouwe Philippa was genaemt Glaude, de eerste Hertoch van Guye, wiens dochter Maria Franchois werde nae sijn Vaders doot Anno 1550, de tweede Hertoch van Guye, die Anno 1562, voor Orleans gesloten sijnde, na-gelaten heeft Hertoch Henrick van Guye, die met sijn broeder de Cardinal A. 1588, tot Blois ont ghewest wert.

Franchoyse van Luxemburch, Sulten ende Erfgenaef van Heere Jacob, Princen van G. v. ave. Sterf Anno 1557.

PHILIPS de 2. Coninck van Spangien, Geboren Anno 1547. Sterf Anno 1598.

FREDERICK 3. Maria, dochter van de Grave Camillus van Brandenburg, sterf Anno 1576. Anna, dochter van de Grave Edzard van Ootvrieland.

IACOBC de 5. Maria, dochter van Glaude, Hertoch van Guise, sterf Anno 1560. Maria, Coninginne van Schotland, ghetroet Anno 1564. Sterf Anno 1577.

LAMORAEL, de 4. Grave van Egmout, Princen van Gavre. Sabina van Beyeren, dochter van Johan de 2. Palz-grave op den Rhijn, hertoch &c. Sterf Anno 1578.

CHARLES de 7. Grave, Princen van Gavre. Maria van Lents, Erfdochter van de Baron van abegnij.

ISABELLA CLARA, Ertz-hertoginne van Oostenrijk, Hertoginne van Bourgongien en Brabant, &c. Sterf Anno 1597.

FREDERIC 4. Sijn gheeweet Ferdinandus, geboren Anno 1571, jonck overleden. Iacob, geboren Anno 1573. Ende sterf Anno 1582. Philips, geboren Anno 1578. Volcht sijn Vader in de regeringhe, ende is hier ter syde gheselt.

IACOBC de 6. Werde Anno 1587. Coninck van Schotland. Is daer in Anno 1603, mede geworden Coninck van Engeland, Yrlant, welke Landen aldoen gheuaent sijn gheworden Groot-Brittanien. Sterf Anno 1625, den 6. Aprilis.

PHILIPS de 5. Grave, Princen van Gavre. Maria de Pierrevise, Nichten van den Hertoch van Rohan, sterf Anno 1590. Sonder Kinderen.

Behalven dese sijn noch gewest 7. Dochters: Maria, die Nonne geworden in d'Abdy te Camere by Brussel. Franchoyse, onghetroet sijnde, sterf in den Haghe Anno 1589. Magdalena, ghetroet met Heere Florens van Stavele, Grave tot Herles. Maria-Christine, eerit ghetroet met Heere Odoart van Bounnonville, Heere van Cappres. Ten tweeden, met Heere VVilhelm van Lalin, sone van Heere Anthonis Grave van Hoochstraten. Ten derden, met Grave Carel van Mansfeld, die Anno 1595, in Hungarien ghesorten is. Anna, geworden Clarisse, Sabina, vrouwe van Beyerlant, ghetroet met Grave George van Solms, die Anno 1600, overleden is. Sy sterf Anno 1614. sionder kinder. Iohanna, werde Nonne, ende daer nae Priorie.

PHILIPS de 4. Coninck van Spangien, Geboren Anno 1601. Sterf Anno 1646.

PHILIPS de 3. Coninck van Spangien, Geboren Anno 1621. Sterf Anno 1671.

CHARLES, Dochter van Con. Henrick de 4. van Vsaneckrijk. Sijn noek gewest 2. Dochters, als: Margareta ende Maria, die jonck overleden sijn.

MAGDALENA, Alexander, Grave van Arentberch, Princen van Chimay, &c.

ALBERTA, Reynier, Heere van Renesse, Burchgrave van Montenen, Grave van Warfuce, &c.

ANNA, Coninck Lodewijk de 13. van Vranckrijk, Sone van Coninck Henrick de 4. van Vranckrijk. Geboren Anno 1601. Ghetroet Anno 1616.

FREDERICK de 5. Paltzgrave Frederick de 4. heeft nae-gelaten: Frederick, die in de regeringhe gevolgt, ende hier ter syden gheselt is. Lodewyk, Hertoch van Simmeren, geboren Anno 1607. Ferdinandus, geboren Anno 1609, ende Alphonsus Mauricius, geboren Anno 1611. Ionck overleden. Anna, geboren Anno 1601. hier ter syden gheselt. Maria, geboren Anno 1603. jonck gesorten. Maria, geboren Anno 1606. Ende Margareta, Anno 1610, die jonck overleden is.

HENRICK FREDERIC, Princen van VWallis. Geboren Anno 1594. Sterf Anno 1612.

LODEWYCK de 8. Grave, Princen van Gavre, &c. Is te voren ghetroet geweest met Grave Anthonis van Hoochstraten.

Maria, Dochter van Grave Florens van Barlaymont. Reynier, Heere van Renesse, Burchgrave van Montenen, Grave van Warfuce, &c.

Het beginne van den Lande van Cleve is geweest in den Iaere 711. ten tyde Keyfers *Institiani* de tweede, ende heeft den naem van een Slot ofte Casteel, Cleve genaemt, het welke door het afsterven van *Diderick* (die Heer van 't selve was) gecomen is op sijn nae-gelaeten eenighe Dochter *Beatrix*. Dese is daer nae getrouwt geweest met een Ridder, genaemt *Elias* van *Grael*, die om sijn vromigheyt seer bemint ende vermaert werde, sulcks dathy tot een Grave, ende 't Lant van Cleve tot ee Graeffschap vā de Keyser gemaect werde, hetwelcke hy also tot een Leen voor hem ende sijn nacomelighen vercreghen ende behouden heeft. 'T gene vorder hier van in de historien vertelt werde, is onnoo'dich alhier te verhaelen, overmits 't selve seer vreemt ende fabuleus schijnt te wesen, ende is genoegh het beginne hier gefelt te sijn.

Grave *Diderick* de 1. is nae het overlijden van 't leere *Wolter*, Grave van *Teysterbant*, (die sijn Moeders Oom was) mede geworden Grave van *Teysterbant*, alsoo hy sonder Kinderen naer te laten, ghestorven is. Ende is 't voorz. Graeffschap voorts aen sijn nacomelighen gebleven.

Ida getrouwt met Grave *Diderick* de 1. werdt daer gefeyt te sijn de Dochter van den Grave van *Henegouwe*, 't welck andere meynen te moeten wesen van *Berghen*, overmits de naem van *Henegouwe* by Grave *Baldewijn*, ontrent den Iaere 1045. eerst volcomentlijck is aengenomen.

Grave *Ludolph* was een groot beminder van de *Astrologie*, ende in de selve Contie seer ervaren: hy was de *Christenheyd* in desen tyde mede seer toe-gedaen, de welke hy (als *Carolus Magnus* de selve in *Duytschlant* in te voeren groote naefsigheyt dede) oock met yver heeft gevordert, gelijk de historien getuyghen.

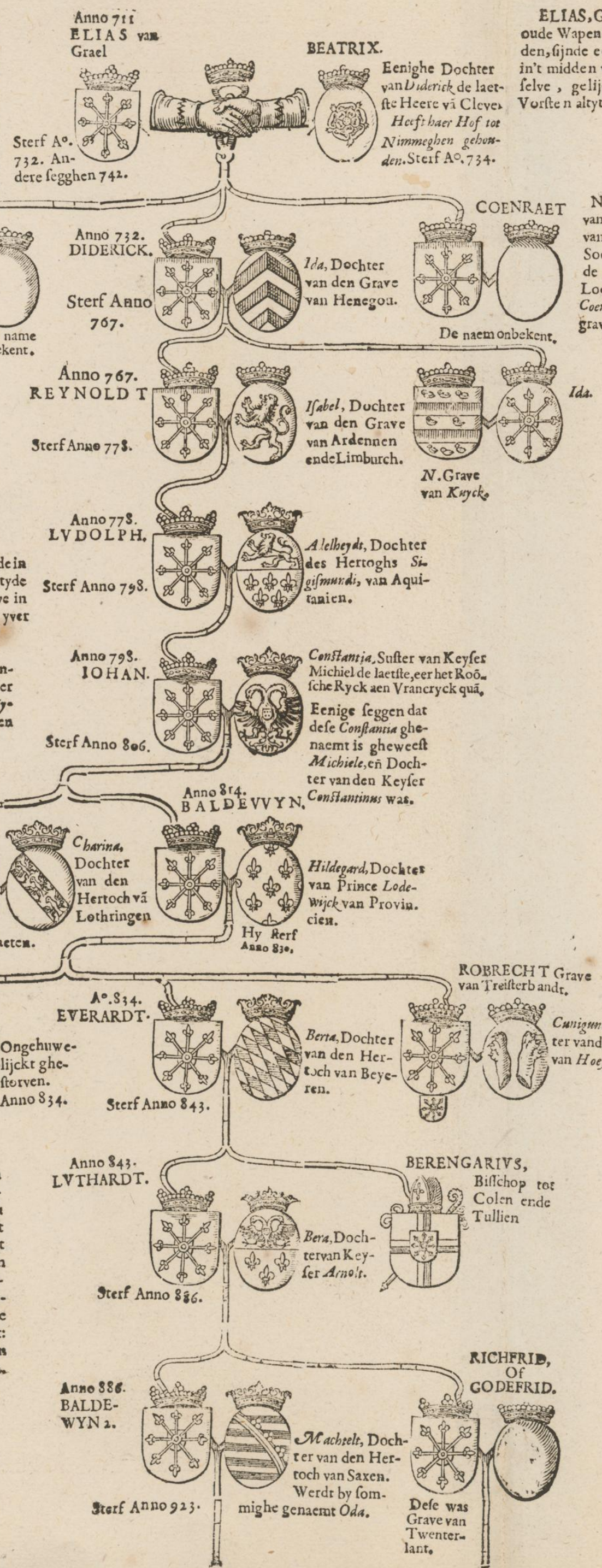
Grave *Iohan* is met Keyser *Carolo Magno* geweest in *Spangen*, in het oorloch teghen de *Saracenen*. Is daer na mede over den *Rhijn* in *Duytschlant* getoghen ten tyde als *Coninck Wydekindus* in eenen slach overwonnen, ende vele duysent *Saxen* gedwongen werden het *Christen* geloof aen te nemen.

Sommighe segghen dat *Robrecht* is gheweest de *Vader* van *Baldewijn*, die nochtans nae't schryven van veel andere sijn *Broeder* was, welcker gevoelen al hier mede is gevolgt, overmits het selve met den tyde ende jare best over een komt, ghelyck lichtelyck overleyt kau werden. *V*erd't mede gefeyt dat hy sonder *Sone* is overleden, en maer eene *Dochter* gehadt heeft, die joncksterf, sulcks dat sijn *Broeder* *Baldewyn* naer hem de zevende *Grave* werde, die in 't selve jaer sijn *Broeders* afsterven mede op de begraffenisse van Keyser *Carolo Magno* is geweest Anno 814.

Dese *Grave* *Baldewijn* was mede een van de *Princen* ende *Vorsten* die den *Keyser* *Lodewijk* (van sine *Sonen* gevangen sijnde) heeft helpen verlossen, waer omme de *Keyser* hem alsdoen het lant van *Twent* gaf, in welck hy *Oldenzeel* gesticht heeft.

Roberts, geworden sijnde *Grave* van *Teysterbant*, heeft sijn *Wapen* verandert, ende de acht vergulde *Sceptra* in eenen *blauen* *Schild* gevoert. Het *Lant* van *Teysterbant* was, dat nu genoemt werdt de *Tieler-waert*, *Bommeler-waert*, het *Land* van *Heusden*, ende van *Altena*. Dient hier mede verhaelt, dat alle de voorgaende *Graven* van *Cleve*, mede sijn geweest *Graven* van *Teysterbant*, als haerl. aengecomen sijnde, door het afsterven van Heer *Wolter*, *Grave* van *Teysterbant*, sonder kinderen, de welke de *Broeder* was van de *Moeder* van *Vrouwe* *Beatrix*, eerste *Gravinne* van *Cleve*, hier vooren mede verhaelt: Ende is aldus door de *resignatie* van *Grave* *Everardt* op sijn *Broeder* *Robrecht* eerst lijck van *Cleve* gescheyden geworden.

Grave *Baldewijn* heeft in sijn tyt mede geweest tot hulpe van den *Keyser*, in het oorloch teghen de *Hungaren*.

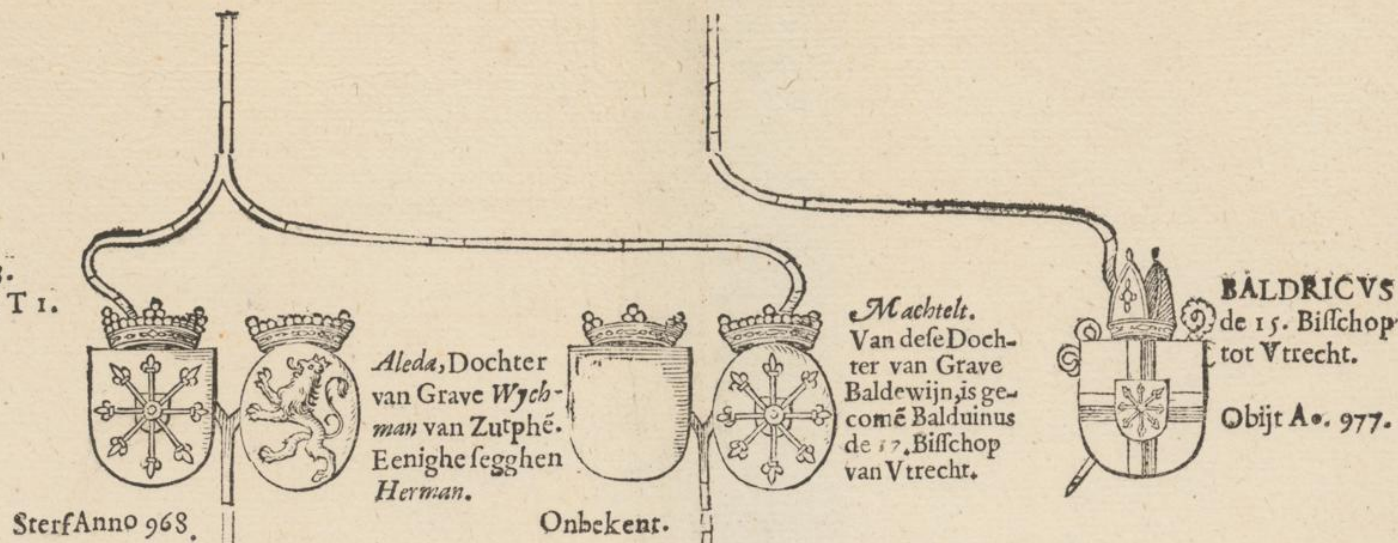
ELIAS, Grave van Cleve geworden sijnde, heeft sijn oude *Wapen* (twelck hy te vooren gevoert hadde) behouden, sijnde ee n rooden *Schild*, daer inne acht goudse *Sceptra* in't midden vast aen een *gespan*, ende een *gesteente* in 't selve, gelijck dat daer nae oock by alle de *Graven* eade Vorste n altyt o nverandert is gebleven.

Nae't schryven van sommighe sijn van *Godefrid* de 2. Soone gecomen de *Graven* van *Loon*, ende van *Coenraet* de *Lant*. *grav*: van *Hellen*.

In het Tournoy-spel tot Maechdenburch in Duytschlandt is Grave Arnolt ghe- weest, het welke geleyt wert t'eerste geweest te sijn, dat in Duytschlandt ghehouden is, in den jare 938.

Anno 923.
ARNOLT 1.

Sterf Anno 968.

Onbekent.

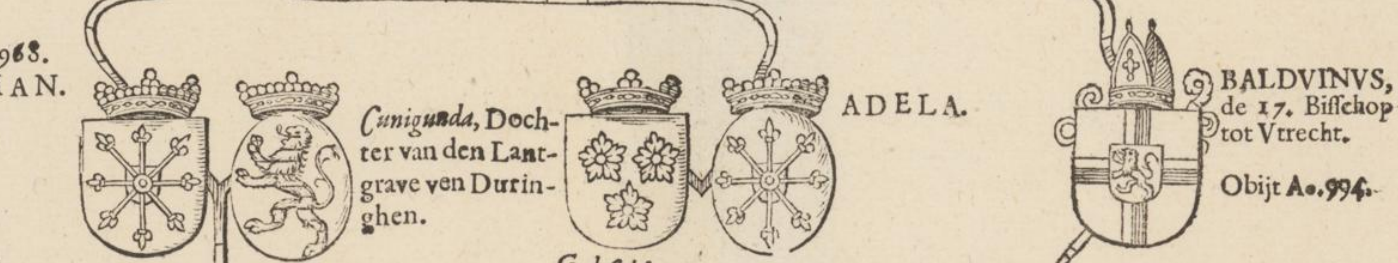
Maebels.
Van dese Dochter van Grave Baldewijn, is gecome Baldwinus de 17. Bisschop van Vtrecht.

BALDRICVS
de 15. Bisschop
tot Vtrecht.

Objt A. 977.

Eenighe segghen dat *Cunigunda* is gheweest de Vrouwe van Grave Arnolt de 1. en sy stellen *Aledam* daer tegen weder in dese plaetie, maer die segghen oock dat dese Grave *Wychman* moet ghe-naemt sijn *Baldewijn*: dan werdt t'selve al hier niet aen-ghenomen, overmits de meeste hier inne ervarenen History-schrijvers, (die hier op na gesien sijn) accorderen ghelijck hier werdt gestelt, ende over sulcks alsoo mede hier gevolgt is.

Anno 968.
WYCHMAN.

Sterf Anno 1004.

Godefrid
Voocht
van
Gelre.

Van den Vader van desen *Baldwinus* varieren de historien seer, d'ene seyt dat hy een Graef van Loon is geweest, d'ander dat hy een geringh persoon wt Hollant van slechte conditie was, de derde dat hy gantick onbekent soude sijn geweest. Maer het geloof-waerdighste is een wt Hollant, overmits hy *Baldewijn* van Hollant genaemt is geworden.

BALDWINVS,
de 17. Bisschop
tot Vtrecht.

Objt A. 994.

Grave *Coenraet* is mede geweest in't Tournoy-spel tot Brunswijk, Anno 996. Was mede by't leven van sijn Vader in't Concilium tot Worms, al waer t' Graefschap van Cleve als doen beleent, ende onder de vier Graefschappen des Rijcks verheven werde.

Anno 1004.
COENRAET

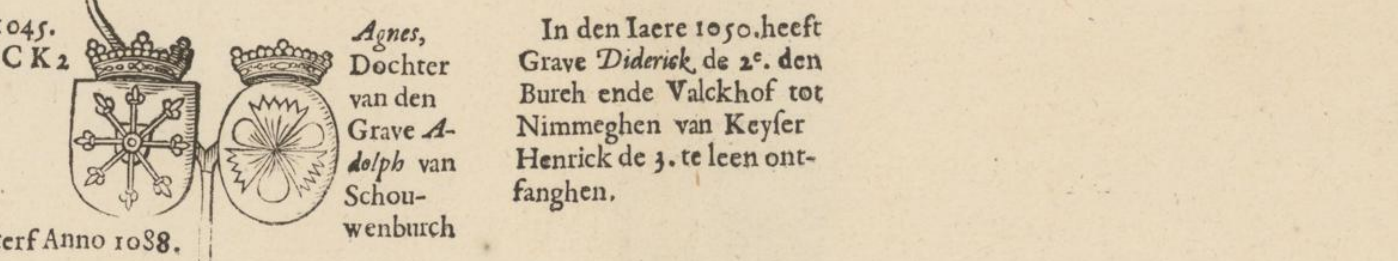
Sterf Anno 1045.

LUYT-
GARDIS.
Dese is
gewest de
eerste Ab-
dissvander
Abdye van
Elten.

De Abdye ofte t' Clooster van den *Elten*-berch is gheboort by den Grave van Zutphen, ende Grave *Wychman* van Cleve.

Grave *Diderick* was met Grave *Walraven* van Gulick in het Tournoy-spel tot Trier. Anno 1019.

Anno 1045.
DIDERICK 2

Sterf Anno 1088.

Agnes,
Dochter
van den
Grave *A-*
dolph van
Schou-
wenburch

In den Iaere 1050. heeft Grave *Diderick* de 2. den Bureh ende Valckhof tot Nimmeghen van Keyser *Henrick* de 3. te leen ontfanghen.

Anno 1098. reysde Grave *Diderick* de 3. met Hertoch *Godefrid* van Bullion, Hertoch van Lothringen ende Ardennen ten Heyligen Lande, en heeft aldaer nyt de handen der Saracenen de Stadt *Ierusalem* helpen winnen.

Anno 1088.
DIDERICK 3

Sterf, sonder Kinderen na te laeten, Anno 1117. Sommighe, Anno 1114.

Sterf A. 1164.
Sommighe 1161.

In dese twee Huwelijken werdt inde Historien gevarieert.

Grave *Arnolt* is A. 1119. met Grave *Everhardt* van der Marek in het Tournoy-spel tot Gottinghen geweest.

Sijn noch geweest drye sonen, te weten: *Lambrecht*, *Ge-vare*, ende *Andries*, die ten tyde van Bisschop *Henric*, d'eerste deses Naems, Bisschop tot Ludick geweest sijn Canonicen. Dese *Henrick* was de Broeder des Graven van *Tullien*, ende regeerde t' Bisdoms van Anno 1075. tot 1002.

H.

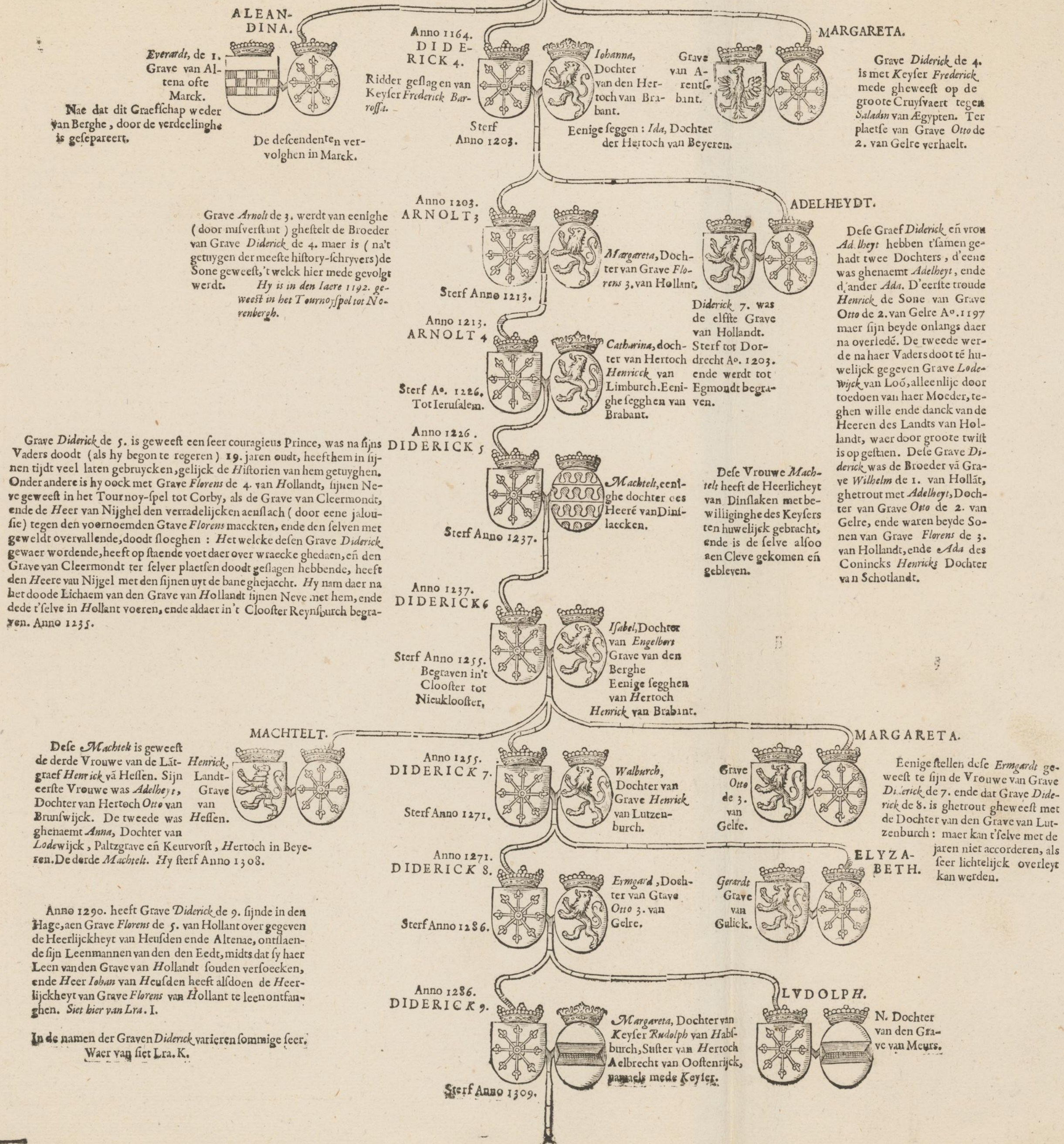
Grave *Reynolt* de 2. van Gelre was seer ten achteren gecomen, so dat hy syne Sloten, Thollen, ende andere goederen swaerlijck belast hadde: Waeromme hy met advijs van de Edelen ende Steden sijns Landts getrouwt heeft *Sophiam* de eenighe Dochter des Heeren *Florens Bertholts* van Mechelen, met welke hy groot goet ende gheldt ten Huwelijcke hadde, daer mede alle sijne versette ende belaste goederen geloft ende vry gemaect sijn geworden: Over-sulcks oock in't aen-gaen van t' Huwelijck was besproocken, dat het Lant van Gelre (tot welcks bevrydinghe de goederen souden werden aengeleyt) op niemant anders, by t' af-sterven van Grave *Reynolt* voorz. vervallen soude als op de descendenten van dese *Sophia* van Mechelen, soo verre sy Kinderen creghe die te dier tyt als dan in't leven waeren. Ende werde dit by den Grave, Edelen, ende Steden geteyckent, maer daer nae niet nae-gecomen ofte gehouden: Want nae t' overlyden van Vrouwe *Sophia*, de welke 4. Dochters na liet, heeft dese Grave *Reynolt* weder getrouwt *Eleonoram*, Dochter des Conincks *Eduarts* de 2. van Engellant, by welke hy 2. Sonen heeft geprocreert, als, *Reynolt* en *Eduart*, die na sijn overlyde t'lant van Gelre hebben beseten, maer sijn beyde sonder Kinderen nae te laeten gestorven. Ende is nae dese 2. in de regeeringhe gecomen *Wilhelm* de Soone van Hertoch *Wilhelm* van Gulick, ende *Maria* de tweede Dochter van *Reynolt* ende *Sophia* van Mechelen, van welke verhaelt sal werden *Iris. P. Q. R. en S.*

L.

Gelijck de Historien verhaelen, soo is t' Lant en de Heerlijckheit van Heusden eertyt een Leen des Bisdoms Utrecht, ende daer nae des Graefschaps van Cleve geweest tot den tyde van Grave *Diderick* de 9. van Cleve: de welke Anno 1290. in den Haghe sijnde, ende op een vrolijck Bancket ofte Maectyt by Grave *Florens* de vijfde van Hollant aen de tafel sittende, den selven de Stadt ende Heerlijckheit van Heusden geschoncken, ende sijn Leenmannen van den Eedr ontfanghen heeft, midts dat de selve haere Leengoederen van den voorz. Grave souden verheffen: Welcke vereeringe by Grave *Florens* geaccepteert sijnde, werden alsoen de Brieven van dese resignatie ghemaect ende ghepasseert. Ende is by Heere *Iohan* de sevende van Heusden de heerlijckheit van Heusden ende t'lant van *Altenae* van den voorz. Grave te Leen ontfanghen. Dese Heere *Iohan* sterf Anno 1303. Ende na hem quam sijn Sone Heere *Iohan* de 8. de welke in den Iaere 1318. overleden sijnde, is de voorz. Heerlijckheit op sijn Soone *Iohan* de 9. vervallen, die de selve door in-geven ende toe-raeden der Heeren *Iohans* van *Elshout*, ende *Iohans* Heere van *Cranendonck*, tegen wille ende consent sijns Ooms Heeren *Iohans* van *Drongelen*, aen Hertoch *Iohan* de 3. van Brabant vercocht heeft. Ende nae dat hy in den Iaere 1334. sonder Kinderen gestorven was, quam de Grave van *Saffenburch* (die met *Sophia* des voorz. Heere *Iohans* de 9. Sufter ende eenich Erfgenaem ghetrouwt was) by den Hertoch van Brabant, ende vercocht de Heerlijckheit van Heusden van hem te Leen t'ontfanghen, maer also hy de selve niet conde verkrijghen, is hy verroocken, ende heeft de voorz. Heerlijckheit van Heusden met sijne actie ende recht aen Grave *Wilhelm* de 3. van Hollant vercocht, doch conde die hem niet werden geleverd, overmits het Slot al te vooren met *Guarnisoen* des Hertochs van Brabant beset was, de welke de Grave van *Saffenburch* daer na by accoort voor de Heerlijckheit 300. goudt guldens 's Iaers op de Stadt van 's Hertoghen-bosch bewesen heeft te ontfanghen, beyde niet lettende op de handelinge die den Grave van *Saffenburch* voorz. met den Grave van Hollant hadde aengegaen, t'welck namaels groote twift ende tweedracht causeerde. Ende is Heusden also eenighen tyt van laeren aen Brabant geweest, doch niet lange gebleven: Want als Hertoch *Wenclaus* van Brabant teghen *Lodewijck* van Male Grave van Vlaenderen om de Heerlijckheit van Mechelen het oorloch aengenomen hadde, en ten wederlyden groote schade geleden werde, is ten laetsten haerl. different aen Hertoch *Wilhelm* van Beyerem, Grave van Hollant verble-

In sommige Historien wert verhaelt, als dat de Keyser Frederick Barbarossa de Stadt Nieuweghen van Grave Diderick de 4. gheleit, ende de selve weder voor een groote somme gelts verfer heeft aen Grave Otto de 2. van Gelre. Andere seggen hier te gendat het selve eerst by Koninck Wilhelm soude zijn ghedaen aen Grave Otto de 3. ten tijde van Grave Diderick de 6. van Cleve.

Deze Johanna werdt van sommige gheseyt te wesen de Vrouwe van Arnolt de 2. ende Margareta (hierboven gestelt) de Vrouwe van dese Grave Diderick de 4. Maer t'geloofwerdichte schijnt na vele onderzoekens anders te sijn, ende daer omme t'selve hier aldus ghevolgt.

ven geweest, omme haerl. quaestie te hooren, ende de selve wel overleyt hebbende, sijn gevoelen daer van soude segghen: t'welck beyde de partyen (de Wapenen hier mede neder legghende) beloof hebben onverbreeckelijc te sulen naer-comen. Ende heeft Hertoch Wilhelm (partyen in't langhe gehoort hebbende) sijn uytspreecke tot voordeel van den Hertoch van Brabant tegen den Grave van Vlaenderen vrymoedich gedaen, te weten: Als dat Brabant even so veel rechts hadde aen Mechelen, ghelijck Hollant aen Heuften: Over sulcks geseyt werdt als doen eyghentlijck dese woorden tot den Hertoch van Brabant gebruyckt te hebben: Hieromme dan, *MECHELEN dyn. HEUSDEN mijn.* By sommige werdt beschreven dat Heuften den Grave van Hollant voorsz. te diertyt tot een vereeringhe werde gegeven, ende toe-geleyt voor de moeyten ende dienften die by hem tusschen dese twee Princen in't vereenighen waeren gedaen. Ende t'sedert die tyt moyt eenighe twilt meer om dese Heerlijckheyt vallende, is Heuften alsoo voorts aen Hollant gebleven, Anno 1357. nae dat het Lant (daer inne de selve Heerlijckheyt is gelegghen) eertyts een Leen van Bidom van Utrecht, daer nae van het Graefschap van Cleve, ten derden van Hollant, ten vierden van Brabant was geweest, &c.

K.

Onder de Graven van Cleve sijn thien geweest die den naem van Diderick hebben ghad, hoe-wel sommige alleenlijc van neghen segghen, maeckende van den thien den neghenden, ende over-laende den genen die gemeenlijc de negende vervolghens gestelt werdt, maer na demael meest alle de Historien van thien segghen, ende daer inne over een comen, so is t'selvede alhier mede by ons voor het seckerste aengenomen ende gevolgt: het misverstant werdt bevonden hier inne te bestaen. Grave Diderick de 8. is getrouwt geweest met Ermgardt Dochter van Grave Otto de derde van Gelre: dese overleden sijnde soude hebben nae-gelaten (nae haerl. segghen) twee kinderen, te weten: Otto ende Ermgardt (die sijn. soo noemen) getrouwt met den Heere van Parwijs, welke nochtans genaemt was Elyzabeth, ende werdt den voorsz. Grave Diderick de 8. voor sijn tweede Vrouwe mede toe-gheschreven Margareta de suster van Hertogh Aelbrecht van Oostenrijck, by welke hy noch soude hebben gheprocereert, Diderick, Johan, Agnes, ende Machtelt, sulcks dat dese al t'samen souden sijn Kinderen van Grave Diderick de 8. aen twee Vrouwen verweckt, ende werdt also Grave Diderick de neghende (de gerechte Vader der selver, hierboven gestelt) over-gheslagghen, het welke een groote faulte is, als mede t'gene by dese selve noch geseyt werdt, dat Grave Diderick de 8. oock een Broeder ghad heeft, Diderick Loef genaemt, brenghende alsoo een groote duyternisse ende verwarringhe in de Historien, overmits, soo doende, de Groot-Vader geseyt werdt Vader te sijn van sijn Soons Kinderen, ende de selve oock Broeder van sijn eygen Sonen. want onder den Naem van Diderick Loef (die mede als Broeder van Grave Diderick de 8. ende maer als een persoon genaemt werdt) moeten twee begrepen sijn, als Diderick de 9. ende Loef of Ludolph sijn Broeder, die beyde Sonen sijn geweest van Grave Diderick de 8. ende Diderick de 9. Vader van de voor-verhaelde ses Kinderen (hoewel sommige alleenlijc van vier, ende andere van vyf schryven) alle t'samen geprocereert by Margareta, Suster van Hertogh Aelbrecht van Oostenrijck, die mede in sulcker voeghen anders gheseyt werdt haer Mans Vaders Vrouwe geweest te sijn. Van alle dese ende diergelijcke misverstanten den Lief-hebbenden Leser eenich te voren comende sal hem ghelieven op de selve te letten, ende de waerheydt vorder te onderfoecken, als mede op den tyt van de regeringhen ende afsterven der Graven, waer inne by de History-schryvers seer dickwils gevarieert werdt, gelijk oock in den tyt van de laeren der drie Soonen van Grave Diderick de 9. Waeromme dan dit cort verhael alleenlijc tot vermaninge hier dienende is, doch evenwel een yeder hier van sijn gevoelen vry behoudende, sal gelieven dese aenwysinghe in't goede aen te nemen, ende naerder onderfoeckinge te doen.

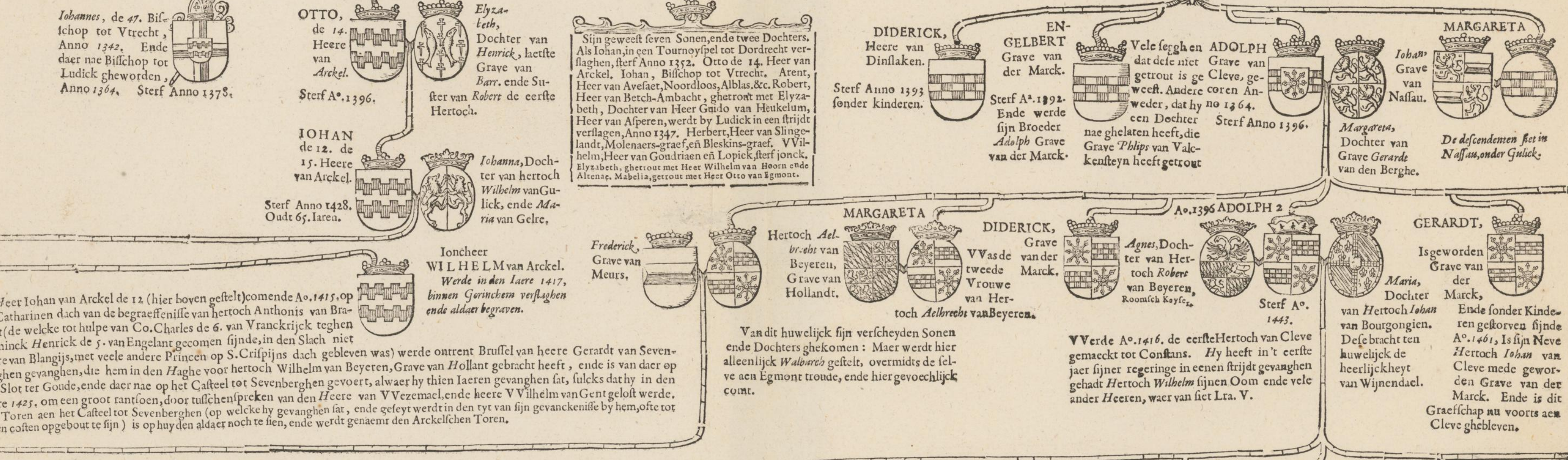
In de namen der Graven Diderick variëren sommige seer. Waer van siet Lra. K.

Sommige seggen noch van eene Dochter Anna genaemt, die met den Grave van Arentberch getrouw soude geweest sijn.

Grave Iohan van Cleve is geweest aen de zijde van Hertoch Reynolt van Gelre, ten tijde als tusschen den selven en sijn Broeder Eduart het oorloch begonnen is, omme de regeringe van het Landt van Gelre, waer door Hertoch Eduart sijn vyandt werde, ende groote schade in 't Landt van Cleve dede met rooven ende branden: Heeft in die tijden de Staat Wefel met vele Dorpen afgehandt, doch werden in 't eynde weder verfoent, ende heeft Hertoch Eduart tot reparatie van de schade een groote somme ghelst aen Graef Iohan moeten gheven.

Het verhael van de veranderinghe van Cleve, Siet in de Lra. T.

Heer Iohan van Arckel de 12 (hier boven gestelt) comende Ao. 1415. op S. Catharinen dach van de begravenisse van hertoch Anthonis van Brabant (de welke tot hulpe van Co. Charles de 6. van Vranckrijk teghen Coninck Henrick de 5. van Engellant gecomen sijnde, in den Slach niet verre van Blangijs, met vele andere Princeen op S. Crispian dach gebleven was) werde ontrent Brussel van heere Gerad van Sevenberghen gevanghen, die hem in den Haghe voor hertoch Wilhelm van Beyerem, Grave van Hollandt gebracht heeft, ende is van daer op het Slot ter Goude, ende daer nae op het Casteel tot Sevenberghen gevoert, alwaer hy thien Jaeren gevanghen sat, sulcks dat hy in den Jaere 1425, om een groot rantloen, door tusschenpreken van den Heere van Vezemael, ende heere V Vilhelm van Gent geloft werde. De Toren aen het Casteel tot Sevenberghen (op welke hy gevanghen sat, ende gelyet werd in den tyt van sijn gevanckenisse by hem, ofte tot sijnen costen opgebout te sijn) is op huyden aldaer noch te sien, ende werd genaemt den Arckelchen Toren.

Van dit huwelijc sijn vercheyden Sonen ende Dochters ghekomen: Maer wert hier alleenlijc Walbrech gheselt, overmidts de selve aen Egmont troude, ende hier gevoelijc comt.

VVerde Ao. 1416. de eerste Hertoch van Cleve gemaect tot Constan. Hy heeft in 't eerste jaer sijnner regeringe in enen strijd gevanghen gehadt Hertoch Wilhelm sijnen Oom ende vele ander Heeren, waer van siet Lra. V.

Heer Adolph van Cleve, heere van Ravestejn, Broeder van hertoch Iohan van Cleve, hier ter syden gestelt, is gheweest opperite Velt-heer van hertoch Carel van Bourgongien: hy was eerst getrouw met Anna de weduwe van heere Adriaen van Borssle, heere van Brigdam, des hertoghen Philippi van Bourgongien natuerlijke Dochter, die van vrouwe Maria (eenighe Dochter van hertoch Carel, voren verhaelt) de Gorfinghen ende aenwassen van de Plate Ao. 1477. in Erf-pacht, en tot een Erf-leen heeft ontfanghen, van welke dese heer Adolph van Ravestejn eerst in den Jaere 1483. een gedeelte Lants (dat nu het Oude Lant is) dede bedijcken, 't welck aldoen na hem heer Adolphs Lant genaemt, ende nu Ooltgens-plate gelyet werd. Syn Sone heer Philips van Ravestejn heeft in den Jaere 1515. uytgegeven om te bedijcken den Polder van de Thille aen 't voorst. Lant gelegghen: ende werde daer nae mede als vooren door sijnen last bedijckt Ao. 1524. de Polder genaemt de Galenthe: ende in den Jaere 1525. daer aen volgende de Noort-Polder, mit gadedts in het volgende Jaer van 1526. den Bommel. De fundamenten van de Kercke des voorst. Dorps van heer Adolphs Lant sijn geleyt Ao. 1527. en heestmen de selve als doen eerst voort gebout.

Nae 't af-sterven van heer V Vilhelm van Egmont ende Iselstejn, is Iohan d'outte Sone geworden heere van Egmont, ende Frederick de 2. Sone, Heere van Iselstejn.

Syn van dit huwelijc gecomen: Iohan de eerste Grave van Egmont, hier voren ter syden gestelt, met Frederick de eerste Grave van Buren, V Vilhelm, getrouw met Margareta, Erf-Dochter van den Heere van Boxmeer, Anna, getrouw met Grave Bernard van Benthem, Elyzabeth, eerst getrouw met Heer Gysbert van Broeckhorst van Batenburch, daer na met Heere Iohan van der Aa, Heere van Bochoven, V Valburch, Nonne tot Redicheim in de Veluwe, Margareta, die eerst getrouw was met Iohan van Merode, oudste Sone van den Heere van Peterhem, daer na met Govert Turck, Casteleyn van Buren, ende Colonel onder Graef Frederick van Buren. Dese hadde 2. Sonen, als: V Vilhelm, getrouw met de outte Dochter van den Heere van Nyenroede, ende Lubbert Turck, getrouw met Hadewij, vrouwe van Hemert, van welke voort gecomen sijn de Heeren van Hemert ende Heelbeen.

FREDERICK van Egmont, Heere van Iselstejn, Leerdam, &c. VVerde d'eerste Grave van Buren Anno 1492.

Alde, Dochter van Heere Gerart van Culenburch.

Dese bracht ten Huwelijc de Heerlijckheit van Buren, ende S. Martendijck

DIDERICK. Eeninge segghen PHILIPS, Eerst-Bischop tot Reims.

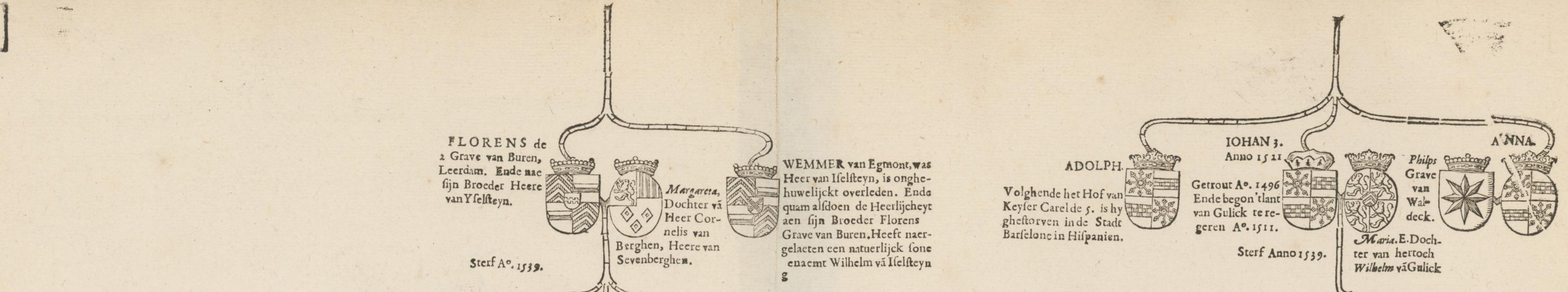
De Goederen van de Moeder sijn by Grave Engelbert gegaert ende beseten.

ENGELBERT. Hy werde van Lodewijc de 12 Coninck van Vranckrijk, de eerste Hertoch van Nivernis gemaect. Syn voors de Hertoghen van Nivernis van dis Huwelijc gecomen.

Charles, Dochter van Grave Iohan van Vendeghe.

ADOLPH. Machelt. Eeninge segghen Wichandis, dochter van Henrick, Landgrave van Helten.

Iohanneer.

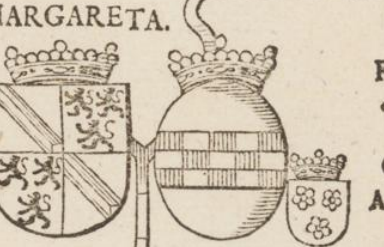
Grave Charles van Lalain was te voren getrouw geweest met Vrou Margareta de Croy, van welck huwelijck gecomen is Philips Grave van Lalain, die ghetrouw heeft Margareta, Dochter van Heere Iohan van Ligne, Grave van Arenberch, ghelijck hier ter syden in de Genealogie van Arenberch (uyt Marck af-dalende) staet.

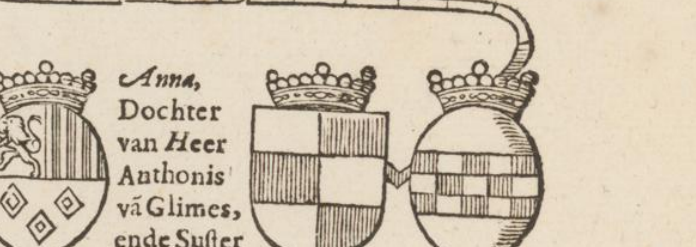
Dese Grave Robert van der Marck volchde sijn Vader Grave Robert de 1. inde Heerlijckheyt van Arenberch als hier nae ter syden in Marck geleyt werdt Wiens Descendenten nu voort alhier volge.

Arenberch is verheven geworden tot een Graeffchap.

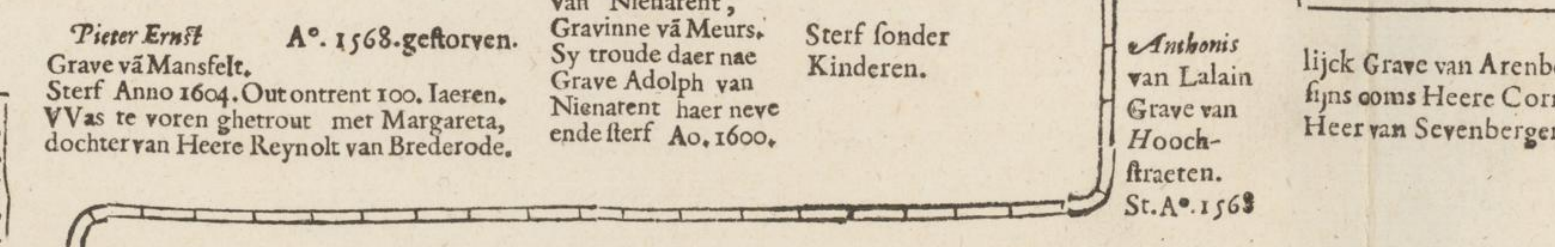
In 't aengaen van dit huwelijck Anno 1496. heeft Hertoch Wilhelm aen dese twee alle sijn Onderlaten van Gulick ende Berghen getrouwicheyt laeten sweeren, omme die nae sijn overlyden voor haere rechte Hertoghen te erkennen ende te houden. Inghelijck heeft Hertoch Iohan de 2. alle sijn Inghelatenen van Cleve ende Marck mede (als voren) den Eedt aen de selve laeten doen, op dat alsoo de Actie (die d'Hertoch van Saxon namaels soude moghen pratenderen, nyt kracht als in Lrs. Ff. geleyt is) niet machte mochte voor-gecomen werden.

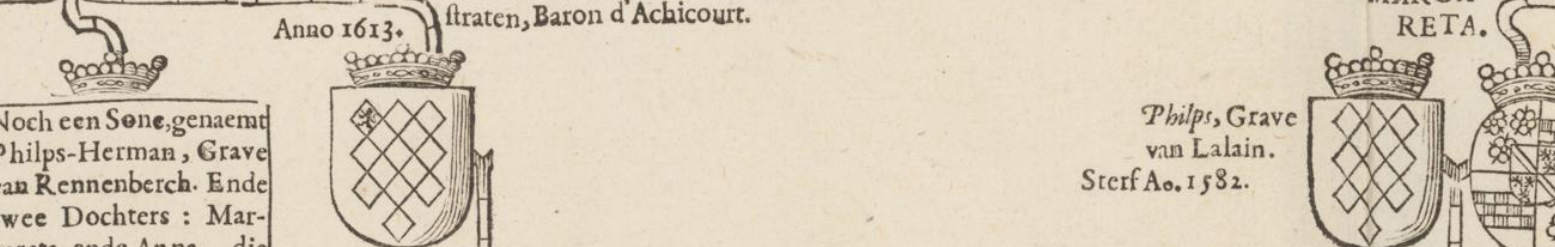
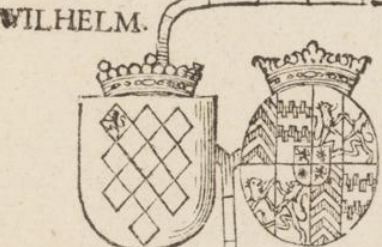
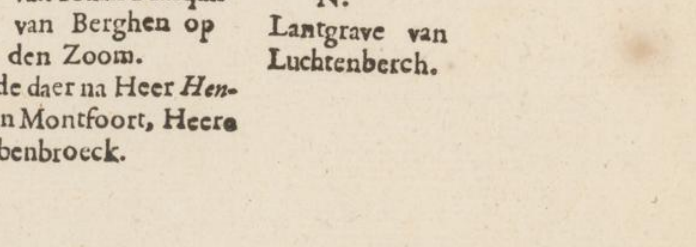
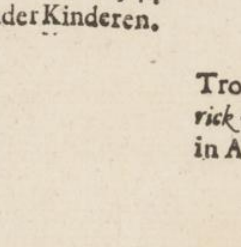
Werde nae haer Broeders door Gravinne van Arenberch Sterf A°. 1599. tot Sevenbergē.

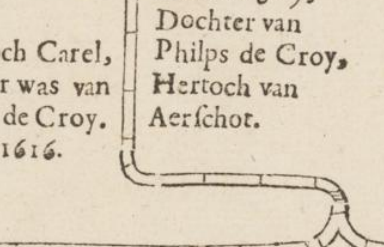
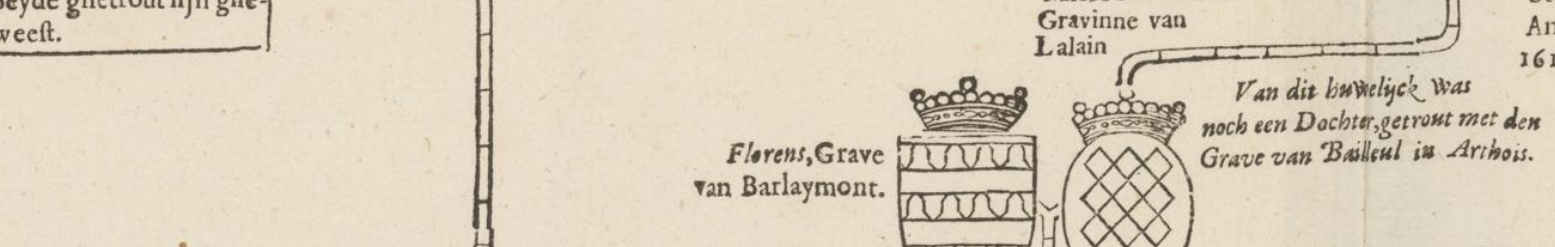
Van dit huwelijck sijn gecomen Hugo, Heere van Condé, Emanuel, Heere van Montignij, ghetrouw met vrouwe Anna de Croy Marq. de Rentij, Phil-Christina, troude H. Pieter van Melun, &c.

Van dit huwelijck was noch een Dochter, getrouw met den Grave van Buisleul in Artois.

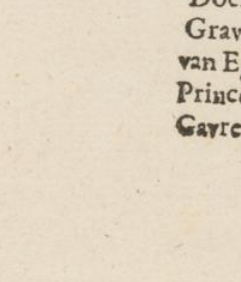
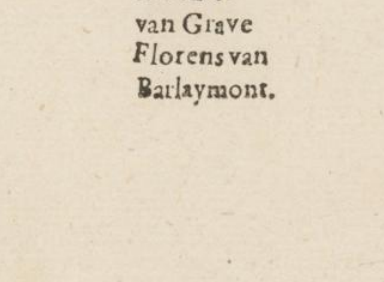

Noch drie Sonen ende Dochters, als: Charles, gheestelijck geworden sijnde, sterf in Roomen. Anthonis, Grave van Zenneghem, werde Capuchijn Anno 1617. Eugeni-us, was nae sijn Broeder Grave van Zenneghem, ende is mede A°. 1624. Capuchijn geworden. Clara, eerst getrouw met d'Heere Bertijn Spinola (Sone van Don Gaston Grave van Broucy) tot Roomen Anno 1618 ghestorven. Ten tweede, getrouw met Octavio Viconte, Grave van Gamleco: Albertina, ghetrouw met Heere Philips van Merode, Marquis van Treflongh in Henegouwe, Dorothea. Ende Carolina, getrouw met Ernest Grave van Ysenburch.

Noch drie Sonen ende Dochters, als: Charles, gheestelijck geworden sijnde, sterf in Roomen. Anthonis, Grave van Zenneghem, werde Capuchijn Anno 1617. Eugeni-us, was nae sijn Broeder Grave van Zenneghem, ende is mede A°. 1624. Capuchijn geworden. Clara, eerst getrouw met d'Heere Bertijn Spinola (Sone van Don Gaston Grave van Broucy) tot Roomen Anno 1618 ghestorven. Ten tweede, getrouw met Octavio Viconte, Grave van Gamleco: Albertina, ghetrouw met Heere Philips van Merode, Marquis van Treflongh in Henegouwe, Dorothea. Ende Carolina, getrouw met Ernest Grave van Ysenburch.

Dese Anthonis Grave van Hoochstraten sterf sonder Kinderen Anno 1613. Ende is alsdoen het Graeffchap van Hoochstraten verval-len op sijnen oom Charles Baron d'Achicourt, hier aen de syde gestelt.

Noch drie Sonen ende Dochters, als: Charles, gheestelijck geworden sijnde, sterf in Roomen. Anthonis, Grave van Zenneghem, werde Capuchijn Anno 1617. Eugeni-us, was nae sijn Broeder Grave van Zenneghem, ende is mede A°. 1624. Capuchijn geworden. Clara, eerst getrouw met d'Heere Bertijn Spinola (Sone van Don Gaston Grave van Broucy) tot Roomen Anno 1618 ghestorven. Ten tweede, getrouw met Octavio Viconte, Grave van Gamleco: Albertina, ghetrouw met Heere Philips van Merode, Marquis van Treflongh in Henegouwe, Dorothea. Ende Carolina, getrouw met Ernest Grave van Ysenburch.

IN den Iaere 1314. werde Hertoch Lodewijck van Beyeren binnen Franckfort tot Keyfer gecoren met vier stemmen, de welke waeren de Eert-Biffchoppen van Ments ende van Trier, de Coninck Iohan van Bohemen, ende Woldemarus Marck-Grave van Brandenburg. Hertoch Frederick van Oostenrijck hadde drye stemmen, te weten: d'Eerts-Biffchop, Henrick van Vernenburch, Rudolph Paltgrave opten Rhijn (die de Broeder was van Hertoch Lodewijck voortz.) ende Rudolph Hertoch van Saxon. De Marck-Grave van Brandenburg was by de verkiefinghe niet, ende werde gefeyt dat hy by gefchreftte fijn stemme hadde gegeven aen Hertoch Frederick van Oostenrijck, ende daer toe oock fijnen Ambaffadeur (Nicolaus Bokus genaemt) mondelinghe ende expresse laft gegeven hadde, maer dat 't felve door den voortz. Ambaffadeur vervalcht is geweest, die daer nae hier om een fwaere ftraffe heeft moeten lyden: Want de Marck-Grave den felven nae fijne weder-comfte in de gevangeniffe gefelt hebbende, heeft dagelijcks aldaer alderhande fpyfe laeten brengen, ende d'Edelen van fijn Hofgefinne geboden in des gevanghens tegenwoordigheyt aen Tafel te fitten eten, met expresse verbodt den voortz. gevangen in het minfte yet daer van te laeten genieten op lijftraffe: fulcks dat hy also in groote miferie fijn leven eyndende van hongher gefotven is. Door dese verkiefinghe is groote twist opgecomen, maer is het Rijck aen Keyfer Lodewijck gebleven: ende hy heeft twee Iaeren daer nae fijnen Broeder Rudolph Paltgrave by den Rhijn, ende Keur-Vorst (om dat hy hem fijn stemme niet hadde gegeven) fijn Lant af-genomen, ende verdreven, foo dat de felve in Engelant gevluicht, ende daer nae aldaer in ballinckfchap overleden is: Maer heeft den Sone, nae 't af-fterven fijns Vaders, weder in de volcomen poffeffie gheftelt. Hier nae in den Iaere 1323. heeft hy Hertoghe Frederick (die Keyfer teghen hem was gecoren) in eenen flach gevangen, ende den felven eenen tyt van 3. Iaeren vast gehouden hebbende, op dese conditien (door intereffie van veele Heeren) eerft ontflaeghen, te weten: Dat hy alleenlijck Keyfers Naeme behouden, maer 't gewelt ende Keyferlijcke macht hem niet onderwinden foude. Sterft daer nae Anno 1330.

Grave Adolph de poffeffie van fijn Lant ingenomen hebbende, dede op een feekere plaetfe (Wolpe Hegghe genaemt) een fierck huys ofte Casteel bouwen, 't welck de Grave van Arentberghe (fufinerende 't felve fijn lant te nae gleyt te fijn) met alle lijf fochte tot niet te doen. Waeromme dit voorts genaemt werde *Altenae*, ende heeft het Lant mede de Naem also behouden.

Van de huwelijken deser vier Graven, ende aen wien fyl. getrouwt fijn geweest, werd niet feekers gevonden. Is daeromme hier alleenlijck d'af-gaende linie met de naemen des felver onderhouden ende gefelt.

Vrouwe Philippa, Dochter van Grave Reynolt de 1. van Gelre, hadde by Warraven Heere van Valckenburch gewonnen drye Soonen ende drye Dochters, als, Reynolt, nae fijnen Vader Heere van Valckenburch, getrouwt met Elyfabeth, Dochter des Graven Gerarts van Gulick, sonder Kinderen overleden: Diderick, nae fijnen Broeder Heere van Valckenburch, getrouwt met Machtelt, eenighe Dochter des Heeren van Vooren, mede sonder Kinderen gefotven, hy is in den Iaere 1346. in het Luyckfche oorloch gebleven: Iohan, getrouwt met Iohanna, Dochter van Heere Albert van Vooren, ende Vrouwe Machtelt, outfte Dochter des Heeren van Berghen opten Zoom, die mede sonder Kinderen nae te laeten overleden is: Beatrix d'outfte Dochter, heeft getrouwt Diderick de 3. Heere van Brederode: Philippa de tweede Dochter sterft mede sonder Kinderen: Maria de derde is geweest Abdisse tot Mabufen in Henegouwe. So dat dese alle fijn overleden sonder Kinderen, uytgefondert Beatrix. Waeromme Heer Diderick van Brederode fufineerde de Heerlijckheit van Valckenburch aen hem vervallen te fijn: Maer also de felve was een Leen van Limburch, 't welck op geen Vrou vervallen mocht, is 't felve weder aen Limburch gecomen, heeft evenwel de Heer van Brederode van die tijt af niet na-gelaeten het Wapen van Valckenburch, neffens het fijne gequarteleert in fijnen Schilt te voeren, 't welck alle fijne nacomelinghen hebben onderhouden, ende is 't felve eerft by Heere Reynolt van Brederode achter-ghelaeten, die in den Iaere 1356. gefotven is.

N.

Keyfer Lodewijck, Hertoch van Beyeren heeft in den Iaere 1339. tot Franckfort fijnde in de vergaderinge, &c. by hem ontboden Grave

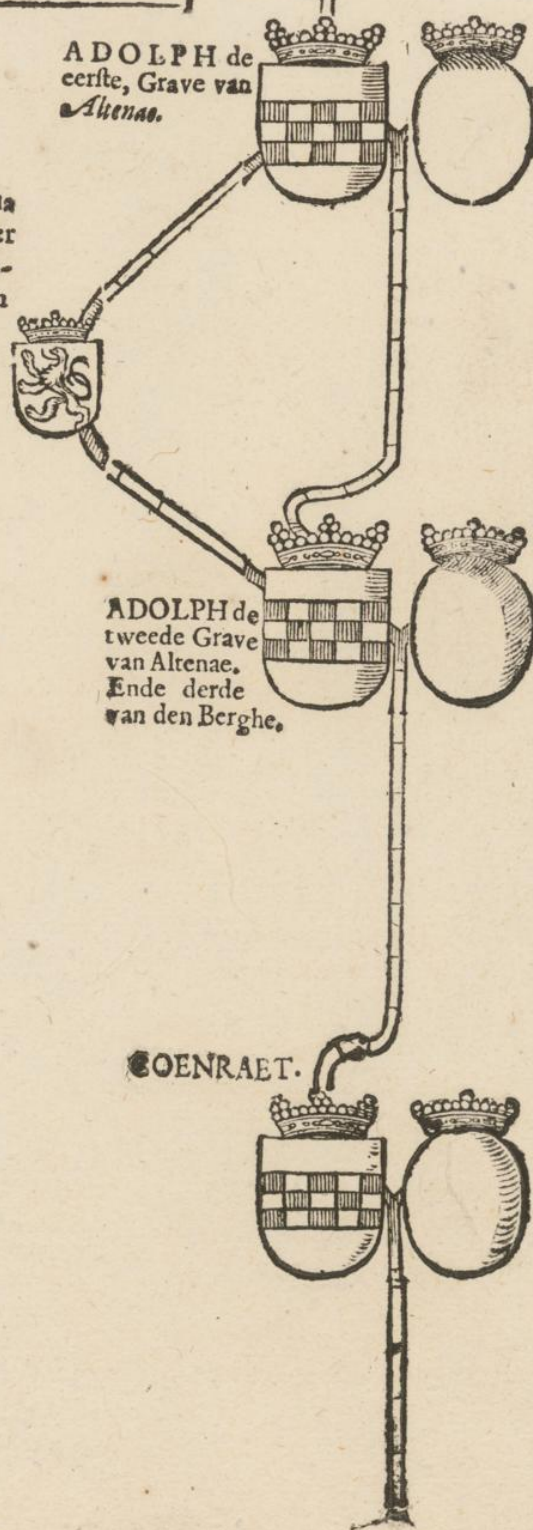
Reynolt de 2. van Gelre, Grave Wilhelm de 4. van Hollant, ende Grave Wilhelm van Gulick, alsoo fyne Keyferl. Maj. van meyninghe was de felve te vereeren, ende tot Hertoghen te maecten: Waeromme de Graven Reynolt van Gelre, ende Wilhelm van Gulick derwaerts getrocken fijn. Maer also Grave Wilhelm van Hollant op reyfe was, als hy dese tydinghe ontfingh, omme teghen de Heydenen te gaen oorloghen, fo wilde hy fijn voornemen niet veranderen. Ende de twee voortz. Graven by den Keyfer gecomen fijnde, werde Reynolt gemaect d'eerfte Hertoch van Gelre, ende Wilhelm Marck-Grave van Gulick, in den Iaere 1339. Dese Wilhelm Marck-Grave van Gulick is na-maels van Keyfer Carolo Quarto in den Iaere 1356. in de vergaderinghe binnen Metz tot Hertoch gepromoveert, ende is d'eerfte Hertoch van Gulick gheworden. Siet hier van mede Lra. X.

O.

Niet tegenstaende het contract ende Huwelijckfche voorwaarden van Sophia van Mechelen, fo is Reynolt de 3. na fijns Vaders door geworden Hertoch van Gelre, fulcks dat de Kinderen van Sophia voortz. niet alleenlijck van de fuccessie van Gelre, maer oock van haer Moederlijcke goederen ende Heerlijckheden (waer mede 't lant van Gelre vry gemaect was (als in Lra. H. is gefeyt) verfteecken fijn geworden. Dese Hertoghe Reynolt de 3. feer jonck fijnde, troude Mariam de Dochter van Hertoghe Iohan de 3. van Brabant, die met haer ten Huwelijck gaf, de vryheyt ende 't Landt van Turnhout met de Dorpen en Vlecken daer toe behoorende, als, Gierle, Lille, Aren-donck, Marcxplas, Vorffelaer, Weelde, Poppel, Ravels, Beerfe, Wechele, &c. Tuffchen Hertoch Reynolt ende fijn Broeder Eduart is daer nae groote tweedracht gerefen, waer door twee partyen ofte factien

in't
Heer Adolph hadde 2 Soonen,
hier nae volghende
als

MARCK, eertijts ALTENA genaemt, ende BERGHE.

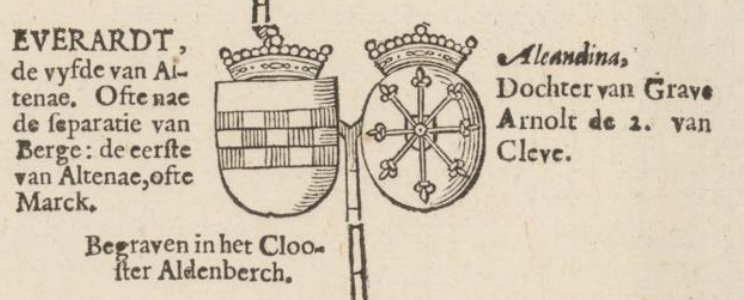

Het beginne deser twee Graefschappen is geweest ten tyde van Keyfer Henrick die dese Landen aen twee Broeders heeft uytgegeven, de welke de felve verdeelt ende van den anderen gefcheyden hebben: Waer van 't eerste gedeelte (dat nu Marck is, ende eertyts Altenae genaemt is geweest) by Adolph, ende het ander (fijnde 't Landt van den Berghe) by Everardt aengevaert ende beseten is geworden. Ende fijn dese Broeders also over dese Landen, overmits haer trouwe dienften, van Keyfer Henrick tot Graven gemaect, waer inne alle de Historien over een comen, maer variëren feer in den tyt, waer uyt te aenmercken itaer het groot versuyt ende negligentie der History-schrijvers, als doen geleest hebbende, oock de groote duyfterheyt des tijts fo onlancks eerft gepaffert: Want eenighe verhaelen dat dese Keyfer soude fijn geweest Henrick d'eerste, gebynaemt Auceps ofte Vogelaer. Ende andere segghen Henrick de vijfde van dien Naeme, twelck een different ofte verschil is van 200. iaeren: Alsoo Henrick d'eerste van den Iaere 920. af, tot den Iaere 938. regeerde: Ende Henrick de 5. van den Iaere 1107. tot het Iaer 1123. het Rijck beseten heeft. Wat hier van is, mach elck fijn gevoelen houden. De Historien segghen wel eenfamtelijck mede al dit felve in 't Iaer van 22. gefchiette fijn, welck laer oock in beyde der Keyferen tijt van regeeringhe comt, maer naedemacl by het meestendeel der History-schrijvers 't felve gehouden werdte te fijn het Iaer 1122. ende 't getal der Graven (hier gefelt) te veel is om van den Iaere 1122. te beginnen, overmits dat die van de felve fijn descenderende op haer bequaemen ofte rechten tijt der Iaeren van Huwelijken ende regeeringhen (fo Geestelijcke als andere) niet wel fouden connen gebracht werden: Dat oock het voortz. getal der Graven in geene Historien bevonden werdte meerder te fijn, ende 't felve dan te weynich is omme van het Iaer 922. af te leyden, als beyde lichtelijck te overlegghen itaer: foo dient hier mede aengeroot, dat onder eenighe oude stucken, ons behandicht fijnde, na lanck ende veel onderfoeckens gevonden is geweest een feer out gefchreftte, verhaelende, dat dese twee voor-verhaelde Broeders ten dienste van Keyfer Henrick de 2. (die feer deuchdelijck ende mild vermaert, jae Heylich genaemt was) verscheyden tochten, fo in Duytschland als in Italien met hem gedaen hebbende, voor haere ghetrouwe dienften met dese Landen vereert, ende daer nae voortz in den Iaere 1022. tot Graven gemaect fijn geworden: 't welck alhier om het verscheyden variëren der Historien mede verhaelt ende aengenomen is, overmits 't felve met den tyt ende iaeren best over een te comen, bevonden werdte, gelijk ghesien ende ghereeckent can werden. Behoudens nochtans een yeder fijn gevoelen, die dit (fo het hem belijft) mede sal moghen onderfoecken ende nae-reekenen: Doch en can 't felve niet fijn het Iaer van 1122. want werdte oock in de Historien gheseyt dat Grave Adolph d'eerste in den Iaere 1150. mede in een Clooster gegaen ende Monnick geworden is, ende fijn Landen fijn Sone Adolph overgeven heeft: 't welck niet en can accorderen met het af-fterven van Bruno Eertsch-Biffchop tot Colen, die Anno 1158. overleden is, ende des selfs Grave Adolphs Pronepos, dat is, de Sone van fijn Soons Sone was. Is mede fijn Abnepos Grave Everardt van der Marck (die noch een graedt verder is) in het Tournoy-fpel tot Gottinghen met Grave Arnolt de 2. van Cleve geweest in den Iaere 1119. fulcks dat het beginfel van 't Graefchap van der Marck in 't Iaer 1122. niet geweest en can fijn, maer wel 1022, als voren verhaelt werdte. So is dien volghende het beginne der felver van dien tyt af hier aengenomen ende gefelt.

Dese twee Graeffchappen werden weder ghesepareert.

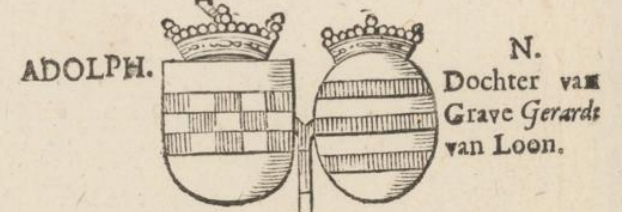
Grave Everardt vander Marck is met Grave Arnolt de 2. van Cleve mede gheweest in het Tournoy-spel tot Gottinghen Anno 1119.

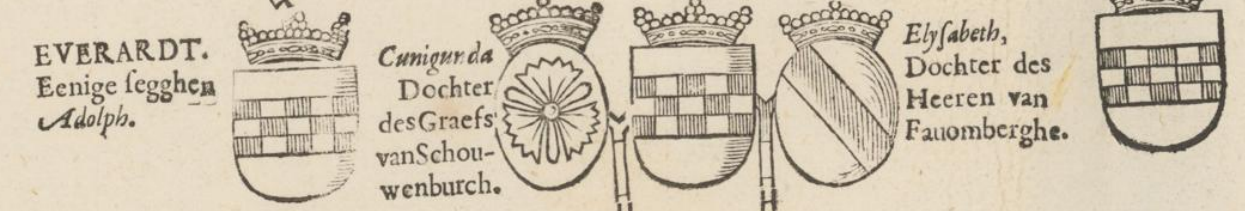
BRVNO, E. Bisschop van Colen. Anno 1193. Sterf Anno 1199.

Werdt van sommige geseyt dat na desen Grave Adolph sin Sone Everardt (die by eenighe mede Adolph genoemt werdt) ghevolcht is in de successie, segghen mede, dat (nae 't afsterven van desen Everardt sonder Kinderen) de Sone sinen Broeders Engelberts (die Everardt was genaemt) in't Graeffschap ghecomen is. Andere lustinieren weder dat Engelbert sinen Vader Grave Adolph heeft ghevolcht, ende werdt dat by het meeste deel voor vast aen-ghenomen, segghende dat Everardt (ofte Adolph) by 't leven van sinen Vader in een Tournoy-spel by Nuys is gebleven: Ende dat Engelbert oock selfs Grave gheweest is, blijkt ghe-noech daer nyt, dat hy Grave wesende van sijne partye ofte vyanden gevanghen werde, ende inde gevangenisse sterft: 't welck sin Sone Everardt (die hem in't Graeffschap volghet) gewroocken heeft Anno 1277. Siet hier van de Historien.

Gerards Bisschop van Munster werdt mede by eenighe verhaelt te sijn ghe-weest een Broeder van dese Graven.

Otto is gheweest Prooft tot Ludick, ende daer nae Canonick tot Trier. Dese na-maels weder den Wereltlijcken staet aen-ghenomen hebbende, is van sinen Broeder Grave Engelbert vereert met de Huysen Altena ende Blanckestejn, die hem de selve heeft op-ghedragen, met conditien dat hy die niet vercoopen noch versetten soude, en dat, so verre Otto sonder Lijs-Erven na te laeten quame te overlyden, de selve aldan wedet aen hem ofte 't Graeffschap Marck souden comen, 't welck also geschiet is.

Sommige schryven noch van een Soone, die Coen-raet genaemt was, ende Canonick tot Ludick is gheweest.

De descendeten sijn in Berge.

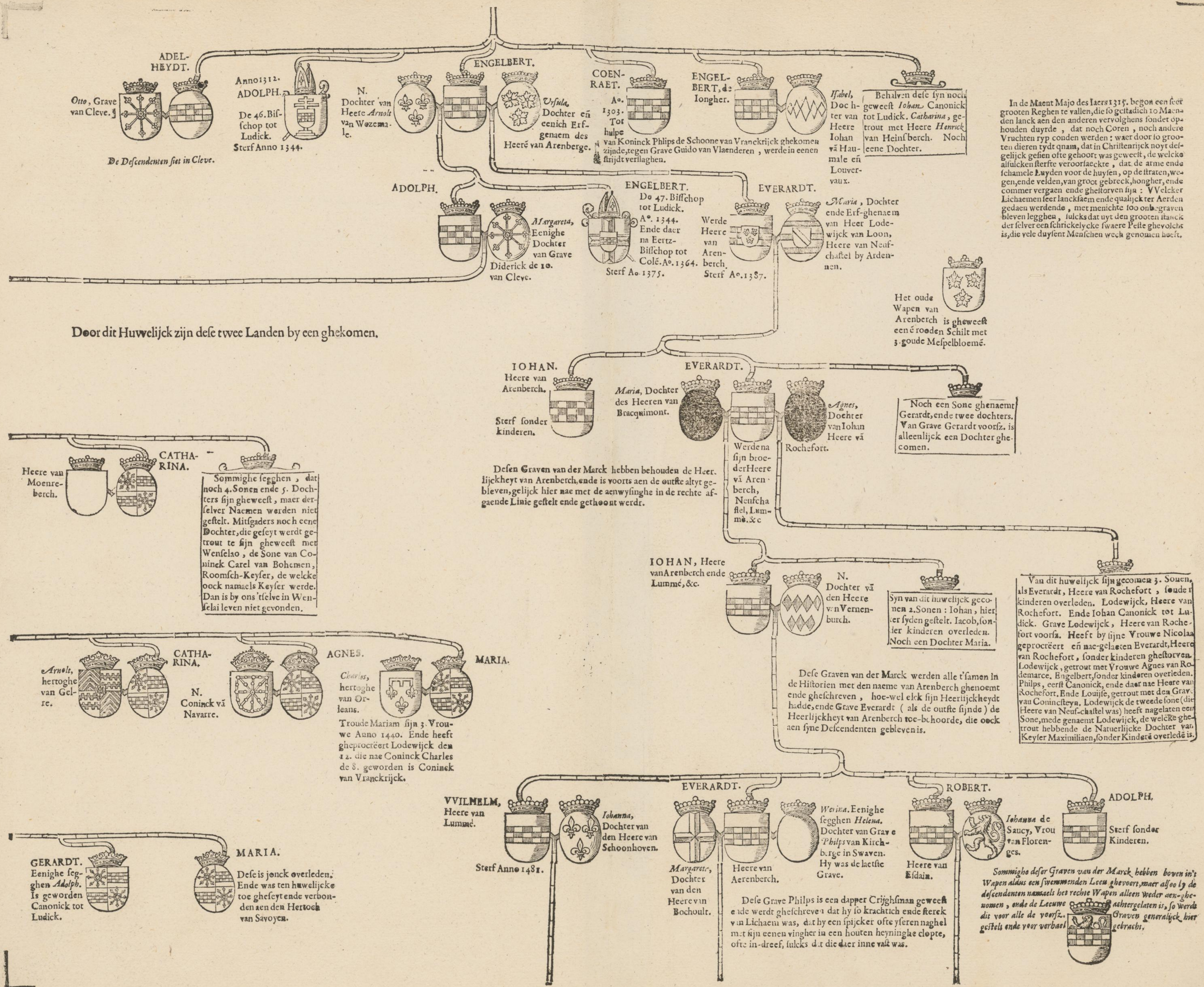
Grave Everards was Anno 1288, in het Limburchsche oorloch, aen de syde van Hertoch Johan van Brabant, tegen Grave Reynolt van Gelre.

N. Dochter vanden Grave van Loon. Sommige segghen van den Berge, maer alsoo onder Berge gheen Dochter werdt bevonden, is dit hier aldus ghevolcht.

CATMARINA.

In den Iaere 1309. is een grooten hoop volcks uyt het Nederlant ende Vranckrijck by een ge-loopen, de welke (alsoo een vergaderinghe van allen canten maeckende) de Ioden, onder 't decksel van het Saraceensche oorloch, van haer goederen berooft, ende de selve met groote wreech-heynt om 't leven gebracht hebben. De Ordre der Tempeliers was te voren inden Iaere 1307. geheel uyt-geroeyt, die ontrent een tijd van 180. iaeren gestaan hadde.

Door dit Huwelijk zijn dese twee Landen by een ghekomen.

In de Maent Majo des laers 1315, begon een feet grooten Reghen te vallen, die fo geitadich 10 Maenden lanck aen den anderen vervolghens sonder ophouden duyde, dat noch Coren, noch andere Vruchten ryp condon werden; waer door fo grooten dieren tydt quam, dat in Chriitenrijk noyt defgelijk gefien ofte gehoort was geweest, de welcke alulcken sterfte veroorfaecte, dat de arme ende fchamele Luyden voor de huften, op de ftraten, wegen, ende velden, van groot gebreck, hongher, ende commer vergaen ende gheforven fya: VVeleker Lichaemen feer lanckfaem ende qualijck ter Aerden gedaen werdende, met menichte fo onbegraven bleven legghen, fulcks dat nyt den grooten itanck der felver een fchrickelycke fwaere Pette ghevolcht is, die vele duyfent Menfchen wech genomen haet.

Het oude Wapen van Arenberch is gheweest een e rooden Schilt met 3. goude Mefpeloemé.

Dese Graven van der Marck hebben behouden de Heerlijckheit van Arenberch, ende is voorts aen de outfte altyt gebleven, gelijk hier nae met de aenwylinghe in de rechte afgaende Linie gefelt ende gethaent werdt.

Sommighe fegghen, dat noch 4. Sone ende 5. Dochters fijn gheweest, maer derfelver Naemen werden niet gefelt. Mitgaders noch eene Dochter, die gefeyt werdt getrouwt te fijn gheweest met Wenfelao, de Sone van Coninck Carel van Bohemen, Roomsche Keyfer, de welcke oock namaels Keyfer werde. Dan is by ons tselve in Wenfelai leven niet gevonden.

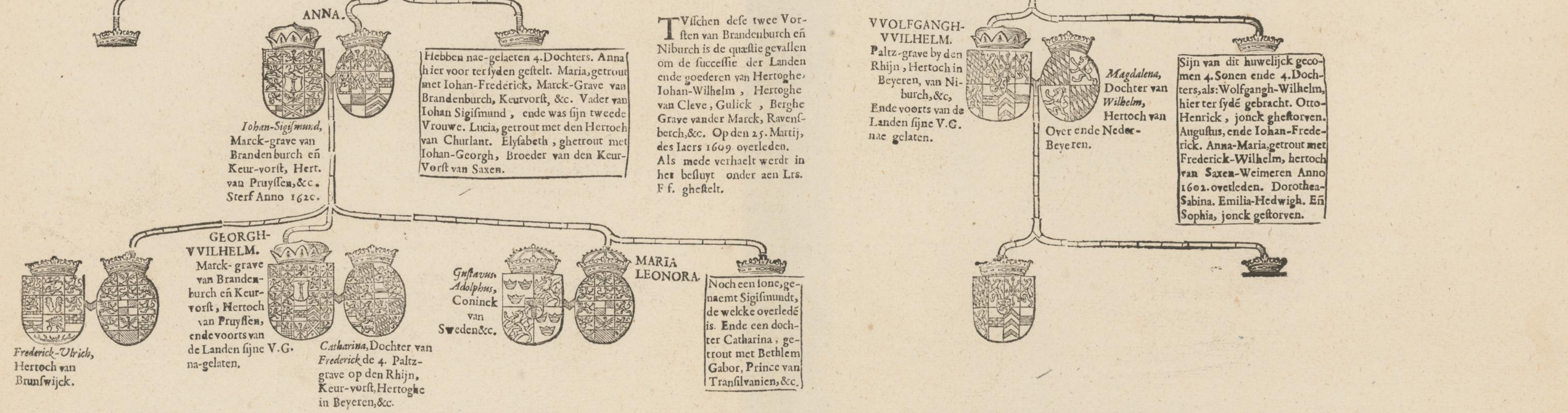
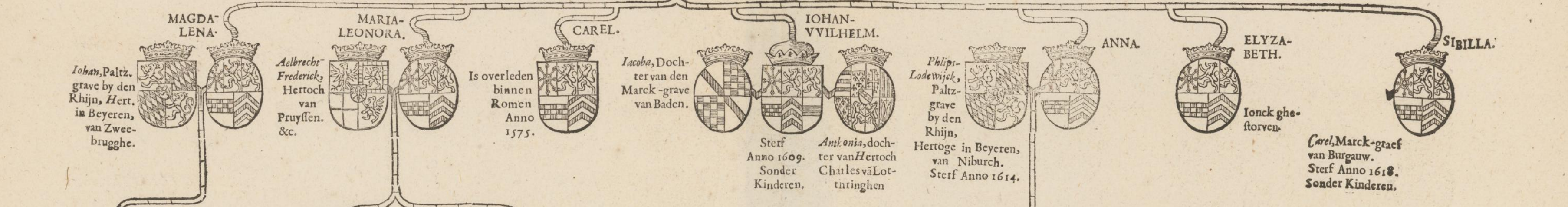
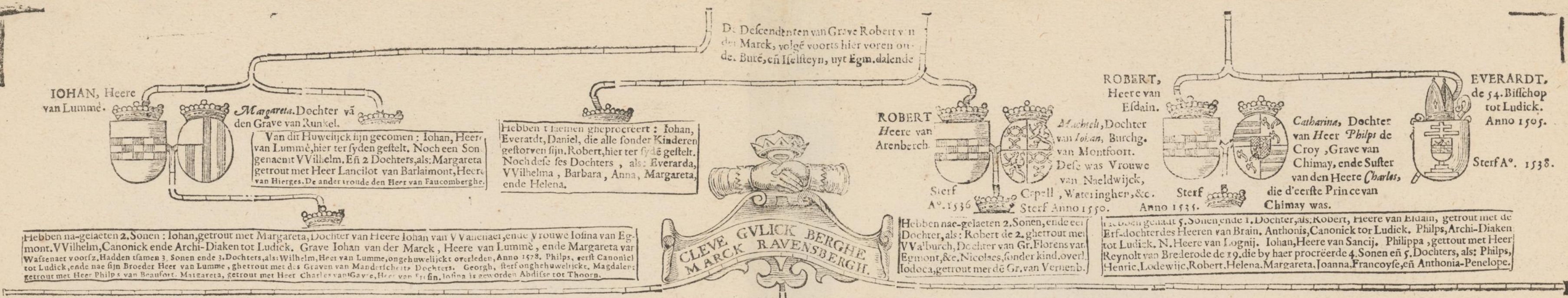
Noch een Sone ghenamt Gerardt, ende twee dochters. Van Grave Gerardt voorfz. is alleenlijck een Dochter ghekomen.

Syn van dit huwelijk gecomen 2. Sone: Iohan, hier ter syden gefelt. Iacob, sonder kinderen overleden. Noch een Dochter Maria.

Van dit huwelijk fijn gecomen 3. Sone, als Everardt, Heere van Rochefort, (oude r kinderen overleden. Lodewijk, Heere van Rochefort. Ende Iohan Canonick tot Ludick. Grave Lodewijk, Heere van Rochefort voorfz. Heeft by fijne Vrouwe Nicolaa geprocreert en nae gelasten Everardt, Heere van Rochefort, sonder kinderen gheforven. Lodewijk, getrouwt met Vrouwe Agnes van Rodemarce, Engelbert, sonder kinderen overleden. Philips, eerst Canonick, ende daer nae Heere van Rochefort. Ende Louife, getrouwt met den Grav. van Coninckfeyn. Lodewijk de tweede fone (die Heere van Neufchafel was) heeft nagelaten een Sone, mede genaemt Lodewijk, de welke getrouwt hebbende de Natuerlijcke Dochter van Keyfer Maximiliaen, sonder Kinderen overledé is.

Dese Graven van der Marck werden alle t famen in de Historien met den naeme van Arenberch ghenoeamt ende ghefchreven, hoe-wel elck fijn Heerlijckheit hadde, ende Grave Everardt (als de outfte fynde) de Heerlijckheit van Arenberch toe-bchoorde, die oock aen fyne Defcendenten gebleven is.

Sommighe defor Graven van der Marck hebben boven in's Wapen aldus een fvennenden Leeu ghevoert, maer alfo by de defcendenten namaels het rechte Wapen alleen weder aen ghenomen, ende de Leeuwe afghelaten is, fo werdt dit voor alle de voorfz. Graven generalityck hier gefelt ende voor verbaal gebrucht.

in't Lant van Gelre op-ghecomen sijn : De eene werde ghe-naemt de Bronckhorften, ende de andere de Heeckers. De Bronckhorften waeren aen de syde van Edaart, ende de Heeckers bleven Hertoghe Reynolt toe-gedaen : Welcke party schep ten laetsten een groot verderf ende verwoestheyte des Lans veroorlaecte. Want Eduart een jonck ende couragieus Heer, wiens gemoet tot Hoogheyte geheel streckte, was binnen Nieumeghen, ende liet door hulpe sijner gunstige Vrunden veel Crijghsvolck aennemen, die hy aldaer by een vergaderde. Hertoch Reynolt heeft hem mede van volck ende van wapenen wel versien, sulcks dat het Lant op alle plaetsen verwoest, ende de Ingesetenen d'een teghen d'ander seer verbittert werden. Hier nae in den Iaere 1361. Hertoch Reynolt veel volcks by een hebbende, heeft sijn Legher voor de Stadt Tiel gebacht, ende aldaer sijn Tenten gestelt : Eduart dit vernemende, is met macht ende hulp sijner Favoriten opgetoghen, van meyninghe sijnde sijnen Broeder te besoecken ende hem slach te leveren, twelck oock geschiede. Want hy heeft hem seer dapper aengetaft, sijn Legher opgheslaeghen, ende sijnen Broeder gevanghen gecreghen. Eduart aldus de victorie hebbende dede sijnen Broeder Reynolt in stercke gevanckenisse setten, ende regeerde alsdoen so als Hertoghe van Gelre thien Iaeren lanck. Maria de Vrouwe van Hertoch Reynolt in Brabant gevluht sijnde, heeft Hertoghe Wenselaum (die met haer Sufter Iohanna getrouwt was) soo beweecht, dat hy met veel Crijghsvolck in 't Lant van Gelre is getoghen, ende den Bommelerwaert ingenomen heeft, maer is onlancks daer nae weder by Hertoch Eduart verovert geworden. Hertoghe Wenselaus van Brabant is hier nae weder met Crijghsvolck in 't Lant van Gelre gevallen, ende heeft eenen grooten roof mede genomen, soodatter tusschen beyden groote ende bittere vyantschap gestadich in het Lant gebleven is. Byntelijck geviel in den Iaere 1371. eenen grooten strijdt, in welke Hertoch Eduart (nae dat hy met Hertoch Wilhelm van Gulick teghen Hertoch Wenselaum van Brabant de

victorie

victorie vercreghen hadde) door het Visier van sijnen Helm doot gecoren werde : ende is sijn Broeder Reynolt alsdoen uyt de gevanckenisse gelaeten, die mede ontrent drye Maenden hier nae weder als Hertoch geregeert hebbende, overleden is. Hertoch Wenselaus werde in desen itrijdt gevanghen, de Grave van Simpol, midtsgaders vele Edelen werden verslaghen. Hier van siet voorts de Historien.

P.

Daer na in den volgende Iaere 1372. heeft Keyser Carel de 4. des Hertochs Wenselai Broeder, door het ernstich ende gestadich verfoeck vande Hertoghinne Iohanna van Brabant, de gevanckenisse sijns Broeders ter herten genomen, ende de Wapenen teghen Hertoch Wilhelm van Gulick begonnen te aenvaerden, maer werde de quaestie door intercessie van Hertoch Aelbrecht van Beyeren, ende de Eerts-Bisschoppen van den Rhijn ter neder geleyt binnen Aken, ende is de vrede gemaect, sulcks dat Hertoch Wenselaus uyt de gevanckenisse alsdoen ontslaghen geworden is.

Q.

Als Hertoch Eduart aldus gebleven, ende de doot van Hertoch Reynolt so onlancks daer op gevolcht was, sijn weder inden lande van Gelre groote beroerten om de regeeringhe geseen: vvaer onder de twee partydighe factien haer andermaal hebben geopenbaert, want Margareta ende Maria (beyde der overledene Hertogen Susters ende gehuwelijck als in de genealogie gethoont ofte geleyt werd) sustineerden elck tot de succesie gerechtich te sijn. Met Margareta die d'outfte was, maer geen Kinderen hadde, hebben haerl. de Heeckers gevoecht: De Bronckhorften vielen aen de syde van Maria, sulcks dat hier door in den Lande groote twist ende onrust gebleven is.

R.

Keyser Carel de 4. heeft daerna in den Iaere 1377. dese saecke by de hant genomen, de quaestie ghedecideert, ende den gecoren Hertoch Wilhelm als Hertoch van Gelre, ende Grave van Zutphen geconfirmiert. Het gene staende dese beroerten inden Lande is gevallen, werdt in de Historien ende Chronijcken wijtloopich verhaelt. Dese Hertoch Wilhelm troude Catharinam, de Dochter van Hertoch Aelbrecht van Beyeren, Grave van Holland, de welke sijn Oom Hertoch Eduart getrouwt, maer (overmits haere jonckheyte) noyt beslapen hadde.

Werdt van sommighe geschreven, dat dese Catharina nae de doot van Hertoch Eduart altyt op haer Mouwen dese woorden ofte letters heeft laeten Borduren ende stellen (*Dat ick ben Weduwe end Maecht, Moet Gods sijn geclaecht*) tot den tyt toe dat sy weder daer nae met Hertoch Wilhelm getrouwt was, als onder inde genealogie van Gelre te sien is. Sy sterf Anno 1400.

Wilhelm geworden sijnde Hertoch van Gelre, heeft het Wapen van Gelre met Gulick by een gevoecht, ende de 2. Leeuwen teghen een climmende gestelt, tot een teycken dat beyde de Hertochdommen t'samen aen een verbonden souden blyven: Ende stelde den Leeu van Gelre voor, als het outfte Hertochdom sijnde, mede om dat hy, by het leven van sijnen Vader, gheworden was Hertoch van Gelre. Hy is by Keyser Carel de 4. geconfirmiert, ende heeft het Lant also beseten, uyt-reyckende sijn Moeder haer leven lanck jaerlijcks een seeckere somme van penninghen.

In het Iaer 1386. is tusschen desen Hertoch Wilhelm van Gelre, ende Hertoghinne Iohanna van Brabant (die Hertochs Wenselai Weduwe was) een groot oorloch geseen om de Stadt Grave, waer door de Ingesetenen der voorz. Landen seer beschadicht sijn geworden.

S.

De twee voor-verhaelde factien ofte partyen sijn by tyde van Hertoch Wilhelm seer te niete gecomen, overmits hy daer toe geheel arbeide, ende beyde de selve even veel dede, ende gunstich was, stellende so wel den eenen als den andereu in sijnen raet ende officien, waer door hy de herten der Ingesetenen heeft gewonnen, ende van yeder seer bemint is geworden, over sulcks hy groote saken in sijnen tyt te weghe gebracht heeft. Is oock nae de doot sijns Vaders het Hertochdom van Gulick op hem gecomen, 't welck hy nefiens sijne

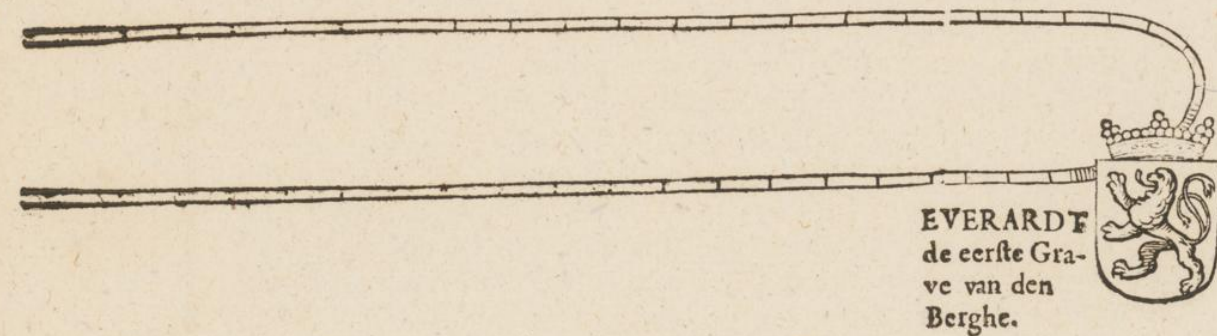
andere

andere Landen tot den jare 1402. loflijck en wel geregeert heeft: En also hy alsdoen sonder Kinderen sterf, is de succesie van alle sijne Landen gecomen op Hertoch Reynolt sijn Broeder, die de selve al t'samen tot den Iaere 1425. (wanneer hy overleden is) beseten heeft. Dese Hertoghe Reynolt mede sonder Kinderen nae te laeten gestorven sijnde, heeft Heere Iohan van Egmont voor sijnen Sone Arnolt (geprocreert by Maria Hertoch Reynolts Susters Dochter) de possessie van den Lande van Gelre ende Zutphen ingenomen, maer niet van het Hertochdom Gulick, overmits Hertoch Adolph vanden Berghe hem dat by preventie belette, de welke wesen de naeste van 't swaerts syde (so hy seyde) tot 't selve sustineerde gerechtich te sijn, van gelijcken oock op de voorz. Landen, by den Heere van Egmont ingenomen, actie prattendeerde, die in Lra.Z. verhaelt werdt. Maer Hertoghe Arnolt heeft den Hertoghe van den Berghe, mitsgaders syne nae-saeten (niet tegenstaende verscheyden Keyfers Mandaten tot haeren voordeel vercreghen) met hulpe sijner Vrunden, Favoriten ende Ingesetenen uyt de selve geweert, ende de possessie behouden, als voorts inde Genealogie gesien, en aldaer aangewesen werdt.

T.

Het Graeffschap van Cleve is eertyts geweest een Leen dat op Heeren Dochters ofte Vrouwen mocht vervallen, 't welck daeromme gemeenlijck genoemt werdt een **QUAET LEEN**, ende is om de succesie ofte regeeringhe van dien voor den tyt van Grave Diderick de 9. noyt quaestie gevallen: Dese hadde 3. Sonen ende 2. Dochters. Grave Otto, de outfte Sone, werde Grave nae sijnen Vader, ende heeft een eenighe Dochter Ermgardt nae-gelaeten, die Heere Iohan van Arckel de 11. getrouwt heeft. De tweede Sone Diderick de 10. volchde sijnen Broeder in de regeeringhe. Hy is mede overleden, alleelijck nae-laetende sijne eenighe Dochter Margareta, de welke met Grave Adolph van der Marck getrouwt is geweest. Iohan de jonckste Sone (die tot Colen Canonick was) syne Geestelijcke digniteyt verlaeten hebbende, werde na sijnen Broeder oock Grave van Cleve, ende troude Margaretam de outfte Dochter van Hertoch Reynolt de 2. van Gelre. Dese Grave Iohan sterf sonder Kinderen: Waeromme alsdoen (overmits van alle dese voorz. Broeders gheen Manlijck oir over-gebleven was) groote oneenigheyte ende beroerten om de regeeringhe in desen Lande ontsaen sijn. Heere Otto van Arckel, als gecomen sijnde van Ermgardt de eenighe Dochter van Grave Otto den outsten Broeder, seyde de naeste tot de succesie te wesen. Grave Engelbert van der Marck, ende sijn Broeder Adolph, (die tot Bisschop van Colen was gecoren) sustineerden 't Graeffschap aen haerl. vervallen te sijn, deur dien haerl. Moeder Margareta noch in't leven was, ende haerl. Groot-Vader Grave Diderick de 10. de laetste Grave, voor haerl. Oom Grave Iohan, was geweest. Heere Diderick van Hooren, Heere van Parwijs, sone van Elyfabeth d'outfte Dochter van Grave Diderick de 9. ende Sufter der voorz. drye Graven, meynde vastelijck dat hy behoorde geprefereert te werden, ende dat op hem (als wesen de outfte ende naeste Man, staende in den graed van haerl. Moeders, de welke Vrouwen waeten) de succesie daeromme moeste volghen. Hier-en-tusschen dede elck sijn naerftigheyte om tot sijn voornemen, ende in possessie te geraecken. De Heere van Parwijs heeft met list de Steden Cranenburch ende Orsoy met noch andere Sloten in gecregen. Heer Adolph van der Marck Elect van Colen is seer haetelijck ende onversiens binnen Cleve gecomen, ende heeft de Stadt ende 't Slot terstont met volck beset: Aldus dede een yeder voorts sijn schoonste, sulcks dat het Lant in alle plaetsen in roeren was. De Edelen ende Steden van den Lande van Cleve hier op vergadert sijnde, waeren noch tot den Heere van Arckel, noch oock tot den Heere van Parwijs geneghen, waeren mede tot Grave Engelbert van der Marck so wel niet gefint. Waeromme voor-by-gaende ende af-slaende alle de voorz. gesustineerde ende geallegerde prattensien, hebbē Heer Adolph, Elect van Colen (een seer minlijck, beleeft, ende aengenaem Heer) tot Grave van Cleve gecoren, so verre hy sijn Bisdom verlaeten wilde, de welke 't selve geaccepteert, ende 't Bisdom van Colen aen sijnen Oom Heer Engelbert van der Marck (Bisschop tot Ludick sijnde) gesigneert heeft: in wiens plaetse Heere Iohan van Arckel (die Bisschop tot Utrecht was) weder gecomen is. Heere Otto van Arckel, siende dat hy van de succesie versteecken, ende te swack soude sijn hem daer teghen te stellen, heeft met Grave Adolph geaccordeert, ende sijne actie voor een seeckere somme gelts gequiteert: In gelijcks mede Grave Engelbert van der Marck, die alsdoen soo t'samen teghen den Heer

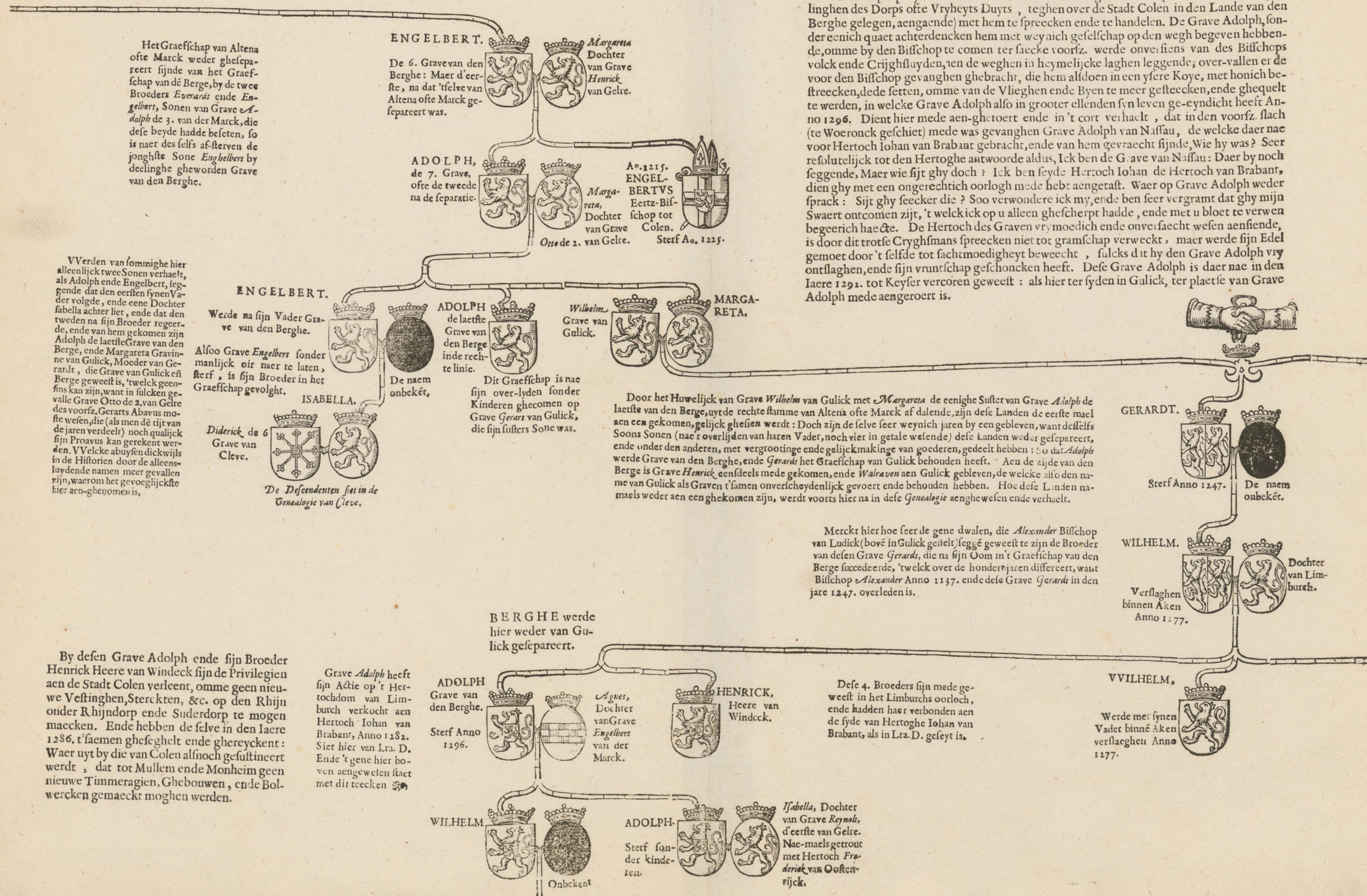
van

EVERARDT
de eerste Gra-
ve van den
Berghe.

Grave Everardt dede in sijn Lant maecken een Casteel, 't welck hy Aldenberch noemde. Daer nae is hy in een Clooster gegaen, ende werde Monnick. Sijn Broeder Adolph heeft alsdoen dit Graeffschap van den Berghe mede aengevaert, ende door ernstelijck begeren van sijnen Broeder heeft hy daer na van dit Casteel een Clooster gemaect, van welc desen Everardt Abt geworden is. Werde over sulcks het Graeffschap van den Berghe mede by desen Adolph beseten, ende is voorts daer na aen syne Descendenten gebleven.

DE Graeffchappen van Altena ende Berghe, dus langhe by een geweest sijnde, werden by deelinghe van een ghescheyden, sulcks dat hier weder het Lant van den Berghe door een bysonder Grave alleen geregeert is geworden.

Grave *Adolph* van den Berghe was mede gevallen in het deelen aen de actie van de toecomende successie van het Hertochdom van Limburch, ende hadde de selve twee Iaeren voor het overlyden van Hertoch *Henrick* van Limburch (die Anno 1284. gestorven is) vercocht aen Hertoch *Iohan* de 1. van Brabant, die hier omme de Wapenen teghen Grave *Reynolt* de 1. van Gelre aengenomen hadde, waer over Anno 1283. den grooten slach geschiede, daer vele gevanghen werden, (als in Lra. D. geseft is) die alle seer groot rantsoen moften betaelen: Want Grave *Reynolt* van Gelre conde niet vry ofte los gherecken, voor ende al eer hy sijn actie ofte recht, dat hy op Limburch pratendeerde, aen Hertoch *Iohan* van Brabant over-gedraeghen, ende met Eede af-gesworen hadde, die hem aldoen (door tusschen-sprecken van Coninck *Philps* van Vranckrijck) uyt de gevanckenisse also ontfloech. De Eertz-Bisschop van *Colen* *Siphrydt* werde ontrent ses Iaeren van desen Grave *Adolph* van den Berge vast gevanghen ghehouden, ende mofte (eer hy uyt quam) een seer groot rantsoen betaelen, maer hy heeft hem daer nae weder aen Grave *Adolph* gewrooken. Want onlancks hier nae heeft Bisschop *Siphrydt* hem ontboden, omme van eenighe saecken (de Limiten ofte bepaelinghen des Dorps ofte Vryheits Duyts, teghen over de Stadt *Colen* in den Lande van den Berghe gelegen, aengaende) met hem te sprecken ende te handelen. De Grave *Adolph*, sonder eenich quaet achterdencken hem met weynich geselschap op den wegh begeven hebbende, omme by den Bisschop te comen ter saecke voorz. werde onverschens van des Bisschops volck ende Crijghslayden, aen de weghen in heymelijcke laghen leggende, over-vallen er de voor den Bisschop gevanghen ghebracht, die hem aldoen in een yfere Koye, met honich bestreecken, dede setten, omme van de Vliegghen ende Byen te meer gesteecken, ende ghequelt te werden, in welke Grave *Adolph* also in grooter ellenden sijn leven ge-eyndicht heeft Anno 1296. Dient hier mede aen-gheroert ende in 't cort verhaelt, dat in den voorz. slach (te *Woerneck* geschiet) mede was gevanghen Grave *Adolph* van *Nassau*, de welke daer nae voor Hertoch *Iohan* van Brabant gebracht, ende van hem gevraecht sijnde, Wie hy was? Seer resolutelijck tot den Hertoghe antwoorde aldus, Ick ben de Grave van *Nassau*: Daer by noch seggende, Maer wie sijt ghy doch? Ick ben seyde Hertoch *Iohan* de Hertoch van Brabant, dien ghy met een ongerechtich oorlogh mede hebt aengetaft. Waer op Grave *Adolph* weder sprack: Sijt ghy secker die? Soo verwondere ick my, ende ben seer vergramt dat ghy mijn Swaert ontcomen zijt, 't welck ick op u alleen ghescherpt hadde, ende met u bloet te verwen begeerich haecte. De Hertoch des *Graven* vrymoedich ende onverschacht wesen aensfende, is door dit troefte *Cryghmans* sprecken niet tot gramschap verweckt, maer werde sijn Edelgemoet door 't selfde tot sachtmoedigheyt beweect, sulcks dat hy den Grave *Adolph* vry ontslaghen, ende sijn vruntfchap geschoncken heeft. Dese Grave *Adolph* is daer nae in den Iaere 1292. tot Keyser vercoren geweest: als hier ter syden in *Gulick*, ter plaetse van Grave *Adolph* mede aengeroert is.

VVerden van sommighe hier alleenlijck twee Sonen verhaelt, als *Adolph* ende *Engelbert*, seggende dat den eersten sijnen *Vader* volgede, ende eene *Dochter* *fabella* achter liet, ende dat den tweden na sijn Broeder regeerde, ende van hem gekomen sijn *Adolph* de laetste Grave van den Berge, ende *Margareta* Gravinne van *Gulick*, Moeder van *Gerard*, die Grave van *Gulick* en Berge geweest is, 'twelck goet sijn kan sijn, want in sulcken gevalle Grave *Otto* de 2. van *Gelre* des voorz. *Gerards* *Abatus* mofte wesen, die (als men de tijt van de jaren verdeelt) noch qualijck sijn *Proavis* kan gerekent werden. VVelcke abuyfen dickwijs in de *Historien* door de alleenslydende namen meer gevallen sijn, waerom het gevoelijckste hier aen-ghenomen is.

By desen Grave *Adolph* ende sijn Broeder *Henrick* Heere van *Windeck* sijn de *Privilegien* aen de Stadt *Colen* verleent, omme geen nieuwe *Vestinghen*, *Stercken*, &c. op den *Rhijn* onder *Rhijndorp* ende *Suderdorp* te mogen maecken. Ende hebben de selve in den Iaere 1286. 't saemen gheseghelt ende ghereyckent: Waer uyt by die van *Colen* alnoch gesultineert werd, dat tot *Mullem* ende *Monheim* geen nieuwe *Timmeragien*, *Ghebouwen*, ende *Bolwercken* gemaect moghen werden.

Grave Wilhelm is inden laere 1337. mede gheweest in het Tournoy spel tot Ingelheim, 'twelck gereeckent werdt het 13. te wesen van de vermaertste ende grootste die in Duytschlaet beroepen ende gecelebreert sijn geweest.

Dese eenighe nae-ghelaeten Dochter heeft het Graeffchap van den Berghe ten huwelyck gebracht aen den outsten Sone van hertoch V Vilhelm van Gulick. Ende hoe-wel hy van 't Hertochdom syns Vaders versteecken bleef (als aen de syde, ter plaetse van hem geseyt is) so syn nocht ins naemaels syns Descendenten mede geworden Hertoghen van Gulick, als hier onder te sien is.

Hertoch V Vilhelm was in sijnen tydt seer ongeluckich, hy is twee mael ghevangen geweest: Eerstelijck, inden laere 1397. van Grave Adolph de 2. van Cleve (die na-maels d'eerste Hertoch werde, ende was sijn Susters Sone) aen welcken hy tot randoen voor sijn verlossinghe molte over-geven Keyfers-waert, gelijk in Lra. V. geseyt werdt: Ten tweeden, van sijn eyghen Sone Adolph, een seer ongerust ende straf Heer, tot heerschen geneghen, die hem Anno 1403. in stercke banden ende gevanckenisse gehouden, ende also sijnen Vader een gedeelte syner Landen ende Goederen af-gedwongen heeft.

Nae dat dese V Vilhelm, die met Anna getrouwt is geweest een tyt van 14. jaren geweest was Bisschop van Padeborn, heeft hy 't selve geresigneert, ende Anno 1415. getrouwt, &c

Grave Iohan (hier aen de syde gestelt onder Gulick) ghebo-ren uyt 'teerste huwelyck sijn's Vaders Iohans, d'oude Grave van Loon, heeft by deelinge gehadt de helft van de renthe van 2250. gulden, op het Hertochdom Gulick spreekende, boven in 't huwelyck van sijn's Groot-moeder Philippa verhaelt. D'ander helft is gecomen aen Grave V Vilhelm van Blanckenheim sijn's Broeder, den welcken mede het vierde-part van het Hertochdom van Gulick toebehoorde, 't welck hy sijn's Erfgenamen ofte Susters Philippa ende Maria achter-gelaeten heeft. Siet hier van mede Lra. Y.

Hertoch Gerardt heeft nae de doodt van hertoch Adolph synen Oom de Hertochdommen ende Landen als eenich Erfghenaem aenghevaert, also de selve op hem (die de naeste was) vervallen waren: Is mede van Keyser Sigismundo met Gelre ende Zutphen vereert geworden in den laere 1437. maer werde van hertoch Arnolt daer uyt gewert ende gehouden, so dat hy aen die niet conde geraecken, noch de possessie derselver gecrygen, niet tegenstaende hy by de Keyser Frederick de 3. inden laere 1447. met renovatie daer inne werde geconfermeert, ende heeft ten laetsten Anno 1473. sijn's Actie aen hertoch Carel van Bourgongien verkocht. Siet hier van mede Lra. Z. Aa. ende Bb.

Sophia, Dochter van Hertoch Bernardt van Saxon, Angr. ende Westphalen.

Dese hertoch Gerardt (hoewel hy met Grave V Vilhelm van Blanckenheim het accoort tusschen hertoch Adolph van den Berghe, ende den ouden Grave Iohan van Loon, in den laere 1420. gemaect, als gheseyt is in Lra. Y. ende met Eede Anno 1437. geconfermeert hadde) heeft evenwel, nae het overlyden van Grave Wilhelm van Blanckenheim sonder kinderen inden laere 1468. Philippam Gravinne van Wiede, ende Mariam Gravinne van Nassau (des voorz. Grave Wilhelms Susters, ende rechte Erfghenaemen) in de possessie van de helft der Renthe van 2250. gulden, ende het vierde-part van 't Hertochdom Gulick getrouwt, ende de selve haerl. benomen, waer van siet mede 't ghene hier neffens staet, ende oock in Lra. Y.

De successie op het Hertochdom Gulick is verfocht by Hertoch Aelbrecht van Saxon. Als verhaelt staet in Lra. Ff.

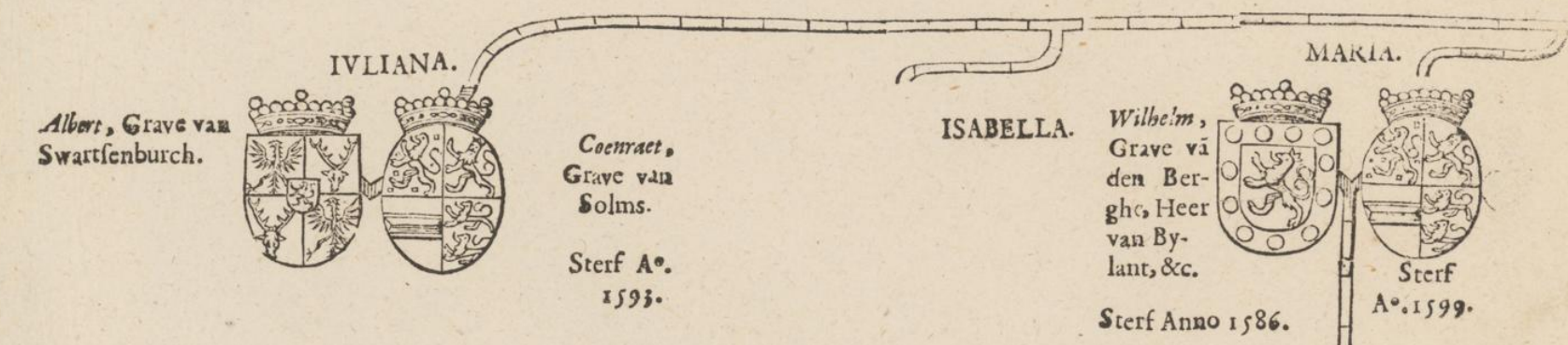
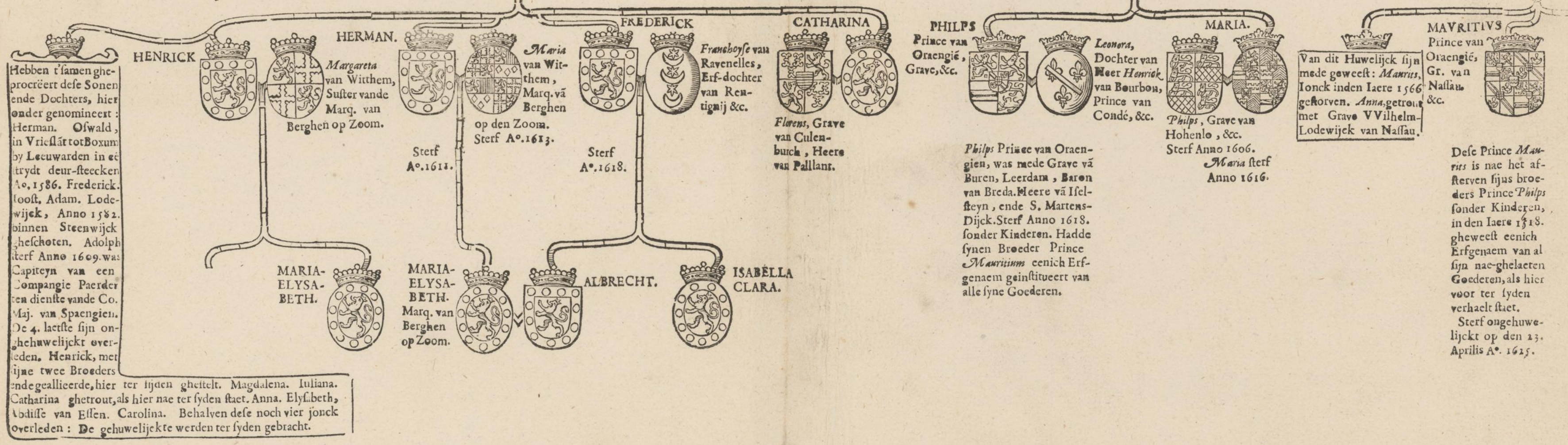
Nae de doot van Hertoch VVilhelm Anno 1611 is by Hertoch Iohan van Cleve, van weghen syne Vrouw (die de eenighe nae-ghelacten Dochter was) de possessie deser Landé ingenomen, tegen wille des Hertochs van Saxon, die Actie op de selve praxendeerde, als verhaelt staet in Lrs. FF.

Johan, Hertoch van Cleve, ende Grave van der Marck. Sterf Anno 1539.

MARIA, eenighe dochter van Hertoch Wilhelm van Gulick ende Berghen, &c. Getrouw A°. 1496.

Grave Henrick van Nassau hadde (als hier ter zijden staet) by *Claudina* de Chalon een enich Sone, *Reynier*. Dese was by Testament van sij Oom ofte Moeders Broeder *Hubert* de Chalon, Prince van Orangien (die in den jare 1530. in den belegge voor Florencen sonder Kinderen na te laten, in eenen slach gebleven is) eenich Erfgenaem geintitueert, onder conditien, dat hy ende sijne Nakomelingen den name van *Chalon* met het Wapen aen nemen ende voeren souden. Welcken volgende Grave *Reynier* van Nassau geworden zijnde Prince van Orangien, heeft den name met het Wapen aen genomen, ende met het Wapen van Nassau gequarteleert ghevoert: Sulcks dat hy voorts aen ghe-naemt werde *Rene de Chalon*. Hy is daer na in den jare 1540. ghetrouw met *Anna*, de Sulter van den Hertoghe van Lothringhen, maer heeft gheen Kinderen by haer gheprocreert, waer omme hy sijnen Neve *Wilhelm* van Nassau, sijns Ooms ofte Vaders Broeders oudtft: Sone, by Testamente geintitueert heeft eenich Erfgenaem, die nae't overlijden van Prince *Rene* (in't belegh voor S. Deijr in Franckrijck in den jare 1544. gheschoten) met approbatie van Keyser *Carolus* 5. is geworden Prince van Orangien, Heere van Breda, ende van alle sijne na-gelaten Goederen, die by hem als doea sijn aengevaert, ende van weleke hy de possessie in ghenonen heeft.

Dese Maria ende Margareta syn geweest de Dochters van Heer Iohan van VVithem, Baron van Bouterzem, ende van Vrouwe Margareta, de welcke (nae't overlijden van Heer Iohan, Marquis van Berghen op den Zoom, haer Oom of Moeders Broeder, Anno 1567. sonder Kinderen) geworden is Marquise van Berghen voorz. Ende is de successie also voorts op dese outite Dochter Maria gecomen, als hier onder staet.

VOIAT REVOCASSE TEMPS

COGNAT DEVOBAT ETAS

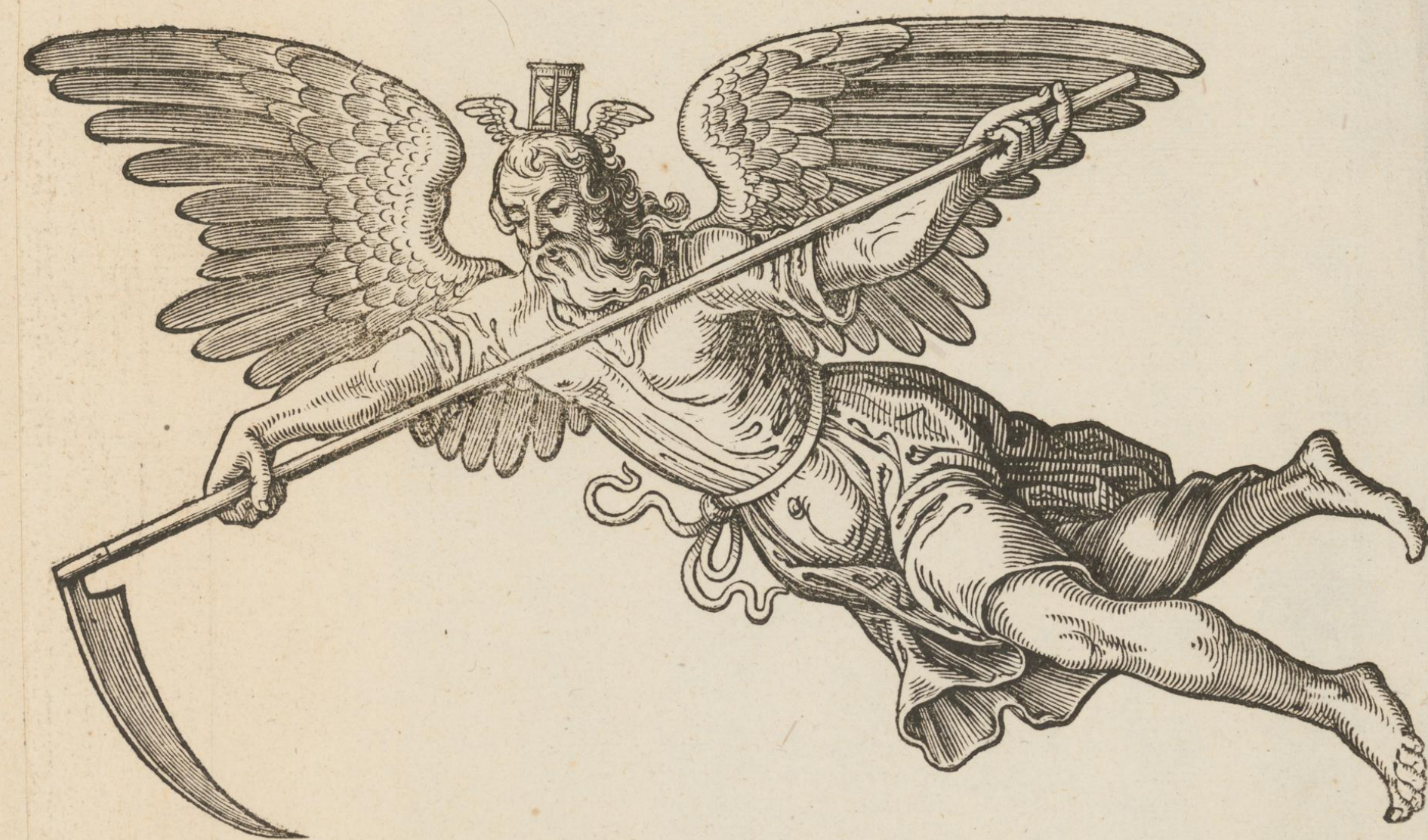
THE GOLF COURSE
The course is situated on the
east side of the town of
Golf, and is bounded by the
sea on the north and west,
and by the town on the south.
It is a very beautiful
course, and is well
kept. The grass is
cut very short, and
the sand is very
fine. The course is
open to all comers,
and is a very popular
place of recreation.

Bemide Leser, hier dient in't cort aen-ge-
roert, t'gene by vele Chronijck-schryvers
der oude tyden verhaelt werdt, als dat dese
Landen eertyts seer wilt ende woest waeren,
ende al t'famen onder den naem van Lothrin-
ghen begrepen sijn geweest, tot dat by den
Keysero in der tyt de selve in Provintien by-
sonder daer van af-gefondert, ende tot een
Leen aen de Graven sijn uyt-gegeven: t'self-
de confirmeert mede P. Divarus in sijne Bra-
bant'sche Historie Lib. 6. Seggende dat
Gelre, Gulick, Cleve, Hollant, Na-
men, &c. van Lothringhen
afgenomen sijnde, haerl.
eygen Princen ken-
den ende obe-
dicerden.

Dit bovenverhaelde van de woesthey-
t deser Landen, ende dat die onder
den naem van Lothringhen begrepen
waeren, moet verstaen werden geweest
te sijn, nae dat de Noortmans de selve
deurloopen ende gedestruert hadden.
Want dat te vooren in ouden tyden ye-
der Lantschap bysonder synen naem ge-
hadt heeft de oude Chronijcken ende
Room'sche Historien claere ende sekere
getuygenissen geven.

VOLAT IRREVOCABILE TEMPVS.

SIC OMNIA DEVORAT ÆTAS.

LIEF-HEBBENDE
ENDE GOET-GVNSTIGHE LESER.

DE Genealogien ofte af-comsten der Vorsten ende Princen, in dese Caerte
t'saemen by een ghevoeght, werden hier aldus by ons op dese ordre ge-
stelt, omme de confusien te eviteren ende claerlijck te verthoonen, hoe
ende op wat tijdt bysonder dese Landen door Huwelijcken aen een ghe-
comen sijn, t'welck anders soo wel ofte ghevoeghlijck niet foudē connen
gheschieden.

Waeromme U. E. ghelieven sal dit ons bearbeydt werck (hoedanigh t'selve by
U. E. magh sijn gheoordeelt) in t'goede aen te nemen: Ende yet differents, ofte met
eenighe Historien varierende, in desen U. E. voor-vallende wel te ondersoecken, alsoo
(sulcks in het concipieren van dit werck somtijts voorcomende) de meeste ende met den
tijt best accorderende History-schrijvers (daer op gesien ende geconfereert) hier gevolgt
ende voor ghelooftwaardighste aenghenomen sijn: Behoudens nochtans een yeder over
eenigh voor-vallende different sijn goet oordeel, die t'selve ghelieven sal nae sijn ghevoe-
len als dan mede te overweghen.

Alsoo mede (voor het voltrecken ende sluyten van dit gheheel Genealogisch werck)
gheen perfecte onderrechtighe van eenighe Naemen ende Wapenen als noch by ons
becomen was, sijn de selve open ghebleven, sulcks dat die t'allen tijden (naer rechte ende
volcomen kennisse) bequamelijck aldaer ghestelt ende gesuppleert connen werden.

van Parwijs sijn toe-gevallen Grave Adolph, de welke seer heeft alle Steden ende Sloten des Lants (uytgefondert alleenlijk die den Heere van Parwijs inne hadde) heeft ingecreghen : Maer also de Heere van Parwijs hem niet sterck genoech kende de macht der voorz. Heeren te wederstaen, heeft door intercessie van de Hertoghinne Iohanna van Brabant sijn actie om een somme ghelts mede aen Grave Adolph overgegeven, ende de ingenomen Steden ende Sloten in sijn handen gestelt. Niet langhe daer nae heeft Grave Adolph aen Keyser Carel de 4. doen verfoecken de confirmatie, ende voorts omme 't Graefschap van Cleve tot een goet ende onversterfelijk Leen te moghen ontfanghen, 't welck hem by de Keyserlijke Majesteit vergunt is. Dit gedaen sijnde, werde Grave Adolph van de Ingesetenen des Lants met grooter blyfchap als Grave van Cleve ontfangen, ende gehult, wiens Descendenten in de regeeringhe vervolghens ghecontinueert hebben.

Deze Grave Adolph d'eerste van Cleve is na Grave Engelbert, ende Heere Diderick, beyde sijne Broeders (d'eenen sonder Sone, ende d'ander sonder Kinderen overleden sijnde) mede geworden Grave vander Marck, ende Heere van Dinflaecken, als in de genealogie te sien is: Welcke Landen also op sijne Descendenten gecomen sijn, waer van sijn 2^e. Sone Diderick Grave vander Marck, ende Adolph de outfte geworden is Grave van Cleve.

V.

In 't eerste Jaer sijner regeringhe, 't welck was 1397. heeft hy in eenen strijdt gevanghen ghehadt Hertoghe Wilhelm van den Berghen sijnen Oom ende Reynolt, den broeder van Hertoch Wilhelm van Gelre, die nae-maels sels Hertoch werde, met veele andere Heeren, die elck een groote somme ghelts tot rantsoen moften opbrenghen. Tot verlossinghe van Hertoch Wilhelm werde hem Keyserswaert, en voor Heer Reynolt van Gelre de Stadt Emmerick gegeven, die aldoen aen den Lande van Cleve gebracht sijn: Hy werde oock, na sijnner Broeders afsterven sonder Kinderen, Grave vander Marck, ende heeft d'eerste ingestelt ('t welck hy expresselijck wilde dat nae-maels altyt na-gecomen ende geobserveert soude werden) als dat dese syne Landen noyt weder van den anderen gesepareert, maer voorts aen alr'amen by den outften sijnner Descendenten alleen beseten souden, werden, 't welck onderhouden is. Want Hertoch Iohan sijn outfte Sone uyt-fluytende sijnen Broeder Heere Adolph van Raveteyn met sijn vordere deselve Susters, heeft gesamentlijck by een behouden en beseten.

Hoe-wel eenighe Naemen van ouder Graven, met der selver Broeders ofte Sonen, by ons bevonden sijn, als: Walraven, Wilhelm, Gerardt, &c. Wazo, die de 23. Bisschop van Ludick, Anno 1042 gecoren, ende in den Jaere 1048 overleden is. Mitsgaders: Wilhelm, Bruno, ende Nicolaes, Sonen vanden Grave van Gulick Anno 1075. in 't Collegie tot Ludick Canonicken geweest, soo sijn nochtans deselve met alle de vorighe Graven van ouden tyden hier over gheslaghen, ende is 't beginne alleenlijk genomen van desen Grave Gerardt, overmits die tot den selven niet wel ende te recht by ons condem afgeleyt werden.

Het is kenlijk genoech, ende werdt buyten alle twijfel daer voor gehouden, dat het beginne der regeeringhe van den Lande van Gulick seer out is, maer de negligentie ende het verlamen van de History-schryvers, in die tyden geleest hebbende, doet dat wy onsen aenvanck hier alius *ex abrupto* moeten nemen, overmits de *obscuritas* ende daer toe weynighe schriften der selven, ons nae-gelaeten, seer varieren, jae so duyster sijn datter geen claeer noch secker bescheyt can uytgetrokken werden: Sulcks dat wy oock niet sonder cleynen moeyten dit nae-volghende hebben connen by een brengen, ende met den tijt maecten te accorderen so veel doenlijk is geweest. Om welke redenen verfocht werdt dit alles by V. E. in 't goede mach aengenomen, endemet jonste nae-gefen werden.

seten. Van gelijcken heeft des sels outfte Sone Iessie in den Jaere 1481. also aen-gevaert, ende v. de 3. Anno 1486. binnen Colen sijnde, de voorz. Marck, Gennep, ende Dinflaecken beleent. End voorz. Hertoghen Adolphs wille ende intellinge onderhouden geworden.

X.

Merckt hier 't gene in veele Historien geseyt Wilhelm (die d'eerste Hertoch van Gulick was sijn geweest met Maria, Dochter van Hertoch Reinolt in den Jaere 1360. gestorven is, 't welck immers is, maeckende also van twee personen maer een: helm van Gulick getrouwt met Maria van Gelre, er togen Wilhelm, Reynolt, ende Iohanna, als gesien Iac. e 1383. noch geleest heett: Want het is ker intercessie het oorloch tusschen Coninck Carel de ende sijnen Sone Wilhelm (die by het leven van door sijn Ooms Hertoch Reynolt de 3. in den Jaer dom van Gelre aenvaerde, ende Anno 1377. van in 't selve geconfi meert werde, als in Lra. R. mede tyt ter ne der geleyt, ende de vrede gemaeckt is dat Wilhelm (de eerste Hertoch van Gulick) ghe Vader van desen Wilhelm, ende Vader van He. Maria van Gelre getrouwt hadde, 'twelck aldus lich is, ende sal bevonden werden met de tyden enderen. Wilhelm (de Sone van Grave Gerardt van G fabeth de Dochter van Grave Diderick de 7. van sijnde met Iohanna (Dochter van Grave Wilhelm ende van Iohanna, Sufter des Conincks Philips v in Lris. E. ende H. verhaelt is, eerst Marck-Grave ende daer nae Anno 1336. Hertoch van Gulick heeft by Iohanna geprocreert Gerardt, Wilhelm, drye gehuwelijck, als in de Genealogie van Gulick datter drye na den anderen hebben geregeert v Name van Wilhelm hadden, waer uyt genoechsaeste Marck-Grave ofte Hertoch van Gulick de C weest van de Hertoghen, Wilhelm, Reynolt ende de Vader der selver, gelijck veele segghen: Waer righe misverstantd wech-ghenomen werdt. Blij

Bisschop Alexander (die d'eerste Bisschop van Ludick was sijn geweest te sijn de Gerardt van Gulick, Sufter Adolphi, den Berghen in de des selven Adolphi Graefschap vander deert: 't welck over een comt, ge reeckent can werden Jaere 1137. Gerardt (die na hemede Grave van d storven inden Jaere ve een groote fau het weynich bescheit van die duyft meer-maels in a Waeromme dan 't seckerlijck blijck geeringhe bekent boven op de behu hoochte verhaelt e

van Parwijs zijn toe-gevallen Grave Adolph, de welke seer heeft alle Steden ende Sloten des Lants (uytgefondert alleenlijk die den Heere van Parwijs inne hadde) heeft ingecreghen: Maer alsoe de Heere van Parwijs hem niet sterck genoeg kende de macht der voorz. Heeren te wederstaen, heeft door intercessie van de Hertoghinne Iohanna van Brabant syn actie om een somme gheltes mede aen Grave Adolph overgegeven, ende de ingenomen Steden ende Sloten in syn handen gestelt. Niet langhe daer nae heeft Grave Adolph aen Keyser Carel de 4. doen verfoecken de confirmatie, ende voorts omme 't Graefschap van Cleve tot een goet ende onversterfelijk Leen te moghen ontfangen, 't welck hem by de Keyserlijke Majesteyt vergunt is. Dit gedaen sijnde, werde Grave Adolph van de Ingesetenen des Lants met groeter blyfchap als Grave van Cleve ontfangen, ende gehult, wiens Descendenten in de regeeringhe vervolghens ghecontinueert hebben.

Desse Grave Adolph d'eerste van Cleve is na Grave Engelbert, ende Heere Diderick, beyde sijne Broeders (d'eenen sonder Sone, ende d'ander sonder Kinderen overleden sijnde) mede geworden Grave vander Marck, ende Heere van Dinlaecken, als in de genealogie te sien is: Welcke Landen alsoe op sijne Descendenten gecomen sijn, waer van sijn 2. Sone Diderick Grave vander Marck, ende Adolph de outste geworden is Grave van Cleve.

V.

IN 't eerste Iaer sijnre regeeringhe, 't welck was 1397. heeft hy in eenen strijd gevanghen ghehad Hertoghe Wilhelm van den Berghe sijnen Oom ende Reynolt, den broeder van Hertoch Wilhelm van Gelre, die nae-maels selfs Hertoch werde, met veele andere Heeren, die elck een groote somme gheltes tot rantsoen mosten opbrengchen. Tot verlossinghe van Hertoch Wilhelm werde hem Keyserwaert, en voor Heer Reynolt van Gelre de Stadt Emmerick gegeven, die aldoen aen den Lande van Cleve gebracht sijn: Hy werde oock, na sijn Broeders afsterven sonder Kinderen, Grave vander Marck, ende heeft d'eerste ingestelt ('t welck hy expresselijk wilde dat nae-maels altyt na-gecomen ende geobsereert soude werden) als dat dese syne Landen noyt weder van den anderen gesepareert, maer voorts aen altsamen by den outsten sijnre Descendenten alleen beseten souden, werden, 't welck onderhouden is. Want Hertoch Iohan sijn outste Sone uyt-slytende sijnen Broeder Heere Adolph van Ravestejn met sijn vordere deselve Susters, heeft gesamentlijk by een behouden en beseten.

feten. Van gelijcken heeft des selfs outste Sone Iohan mede de possessie in den laere 1481. alsoe aen-geveert, ende van Keyser Frederick de 3. Anno 1486. binnen Colen sijnde, de voorz. Landen van Cleve, Marck, Gennep, ende Dinlaecken beleent. Ende is alsoe voorts des voorz. Hertoghien Adolphs wille ende intellinge onverbreeckelijck onderhouden geworden.

X.

Merckt hier 't gene in veele Historien geseyt werdt, als dat dese Wilhelm (die d'eerste Hertoch van Gulick was) ghetrouwt soude sijn geweest met Maria, Dochter van Hertoch Reynolt van Gelre, en in den laere 1360. gestorven is, 't welck immers een seer groot abuys is, maekkende alsoe van twee personen maer een: Alsoe Hertoch Wilhelm van Gulick (getrouwt met Maria van Gelre, ende Vader van Hertogen Wilhelm, Reynolt, ende Iohanna, als gesien can werden) in den laere 1383. noch geleest heeft: Want het is kenlijck dat door sijne intercessie het oorloch tusschen Coninck Carel de 6. van Vranckrijk ende sijnen Sone Wilhelm (die by het leven van sijn Vader nae de doot sijn Ooms Hertoch Reynolt de 3. in den laere 1371. 't Hertochdom van Gelre aenvaerde, ende Anno 1377. van Keyser Carel de 4. in 't selve geconft meert werde, als in Lra. R. mede verhaelt is) te dier tyt ter neer geleyt, ende de vrede gemaect is ghe worden. Sulcks dat Wilhelm (de eerste Hertoch van Gulick) gheweest is de Groot-Vader van desen Wilhelm, ende Vader van Hertoch Wilhelm, die Maria van Gelre getrouwt hadde, 't welck aldus lichtelijck te reekenen is. ende sal bevonden werden met de tyden ende laeren te accorderen. Wilhelm (de Sone van Grave Gerart van Gulick, ende van Elyfabeth de Dochter van Grave Diderick de 7. van Cleve) ghetrouwt sijnde met Iohanna (Dochter van Grave Wilhelm de 3. van Holland, ende van Iohanna, Sufter des Conincks Philips van Vranckrijk) als in Lris. E. ende H. verhaelt is, eerst Marck-Grave in den laere 1339. ende daer nae Anno 1356. Hertoch van Gulick ghemaect. Dese heeft by Iohanna geprocreert Gerardt, Wilhelm, ende Philippa, alle drye gehuwelijck, als in de Genealogie van Gulick gesien werdt, soo datter drye na den anderen hebben geregeert vervolghens, die den Name van Wilhelm hadden, waer uyt genochsaem blijkt dat d'eerste Marck-Grave ofte Hertoch van Gulick de Groot-Vader is geweest van de Hertoghen, Wilhelm, Reynolt ende Iohanna, maer niet de Vader der selver, gelijck veele segghen: Waer door dan al het vorige misverstant wech-ghenomen werdt. Blijckt mede daer uyt genoegh,

Bischoep Alexander (hier onder aen volgende) werdt van sommighe gheseyt geweest te sijn de Broeder van Grave Gerardt van Gulick, die ghecomen is van de Sufter Adolphi, des laetsten Graefs van den Berghe in de rechte linie, ende nae des selven Adolphi afsterven in het Graefschap vanden Berghe heeft gesuccedeert: 't welck met den tyt gantich niet over een comt, gelijck lichtelijck nae-gereckent can werden, want Alexander in den laere 1137. overleden is, ende Grave Gerardt (die na het overlyden sijn Ooms mede Grave van den Berghe werde) is gestorven inden laere 1247. over sulcks 't selve een groote faulte is, 't welck (overmits het weynich bescheyt ende de onteckerheynt van die duyftere tyden) dickwils ende meer-maels in andere oock voorvalt. Waeromme dan (nademael van Alexander seckerlijck blijkt, ende den tyt sijnre regeeringhe beken is) werdt de selve hier boven op de behoerlijcke plaetse ende hoochte verhaelt ende gestelt.

Het is kenlijck genoegh, ende werdt buyten alle twijfel daer voor gehouden, dat het beginne der regeeringhe van den Lande van Gulick seer out is, maer de negligentie ende het verslym van de History-schryvers, in die tyden geleest hebbende, doet dat wy onsen aenvanck hier aldus *ex abrupto* moeten nemen, overmits de *absentia* ende daer toe weynighe schriften der selven, ons nae-gelaeten, seer varieren, jae so duyfter sijn datter geen elcer noch secker bescheyt can uytgetrooken werden: Sulcks dat wy oock niet sonder cleyn moeyten dit nae-volghende hebben comen by een brengen, ende met den tyt maecten te accorderen so veel doenlijck is geweest. Om welke redenen verfocht werdt dit alles by V. E. in 't goede mach aengenomen, ende met jonste nae-gesien werden.

Hoe-wel eenighe Naemen van ouder Graven, met der selver Broeders ofte Sone, by ons bevonden sijn, als: Walraven, Wilhelm, Gerardt, &c. Wazo, die de 23. Bischoep van Ludick, Anno 1042 gecooten, ende in den laere 1048 overleden is. Mitsgaders: Wilhelm, Bruno, ende Nicolaes, Sone vanden Grave van Gulick Anno 1075. in 't Collegie tot Ludick Canonicken geweest, soo sijn nochtans de selve met alle de vorige Graven van ouden tyden hier over gheslaghen, ende is 't beginne alleenlijck genomen van desen Grave Gerardt, overmits die tot den selven niet wel ende te recht by ons condemngeleyt werden.

genoech, dat Hertoch Wilhelm, getrouwt met Maria van Gelre, niet is geweest die Anno 1360. gestorven is, overmits sijn Sone Wilhelm, na de doot van Hertoghien Eduart ende Reynolt, in 't Hertochdom van Gelre quam, ende alsoe hy alleenlijck Hertoch van Gelre was, ende niet van Gulick (want 't selve noch langhen tydt van laeren daer nae by sijnen Vader beseten is geweest als voren gheseyt werdt) heeft hy het Wapen van Gelre neffens sijn Vaders Wapen in eenen Schilt t'samen gevoecht, ende alsoe gevoert, doch als Hertoch van Gelre den climmenden Gouden Leeuwe, ofte 't Wapen van Gelre voor-gestelt, gelijck 't selve huysen daechs alnoch onderhouden werdt.

Y.

Eerstelijck, overmits het schein dat om de successien der Vorstendommen ende Landen van Reynolt Hertoch van Gelre ende Gulick, tusschen Grave Iohan van Loon Sone van Vrouwe Philippa (die des Hertoghien Reynolts Moeye was) ende Adolph Hertoghe van den Berghe Sone van Hertoch Wilhelm (wiens Vader Gerardt, des Hertoghien Reynolts Oom was) groote beroerten ende oorlogen souden moghen comen te ontsaen: So is door advijs ende toe-raden van Hertoch Reynolt voorz. by intercessie van haerl. ghemeene Vrienden ende Raets-Heeren, omme vrede ende gerustheys wille inden laere 1420. overcomen ende geaccordeert: Als dat, van alle Vorstelijke Heerlijke Leen-goederen, Landen, Renten, ende andere, die Hertoghe Reynolt (sonder Kinderen stervende) soude naelaere de 3. deelen, ende Grave Iohan het vierde deel besitten, ende in 't gemeen voor haer ende haerl. Erven ofte nae-comelinghen behouden souden, ende dat dien eynde Hertoghe Adolph, 't sijn ende Graven Iohans ghemeen profijt, alleen de Leenen verheffen, ende in de possessie der selver gevecht soude werden. Dat oock de Officieren met haerl. beyder consent (omme 't recht ende haerl. gerechticheyt in 't gemeen te bewaeren ende te voldoen) souden werden gestelt. Uyt dese handelinghe ofte accoordt heeft Grave Iohan de Heerlijckheden in Schoonvorst ende Monstereychem (de welke hy met recht van pantfchap besat, ende tot gemeen profijt gebracht waeren) verlaeten ende gequiteert. Na de doot van Hertoch Reynolt heeft Grave Iohan uyt krachte deses accoordts het vierde part des Hertochdoms Gulick beseten: Oock nae sijn eynde Hertoghe Adolphs overlyden is dit accoordt, tot eenre rechte voet ende middel eens eeuwich verbonts, tusschen Gerardt des voorz. Hertoghien Adolphs Broeders Sone (die eenich Erfgenaem van hem was) ende Wilhelm den Sone van Grave Iohan van Loon in den laere 1437. weder geconfirmiert, onverbreeckelijck nae te comen ende te onderhouden. Sulcks dat uyt crachte des selfden accoordts Grave Iohan van Loon, ende sijnen Sone Wilhelm Grave van Blanckenheim, het voorz. vierde part over de 43. laeren met ruste ende vrede beseten hebben. Maer nae de doot des voorz. Wilhelms in den laere 1468. heeft Hertoch Gerardt met practijcque de possessie van dien ingenomen, ende des voorz. Grave Wilhelms twee Susters Philippa ende Maria (die rechte Erfgenaemen van hem waeren) geboden haerl. van de possessie te onthouden: Ende sijn van weghen de 2 Susters (Philippa Gravinne van Wiede ende Maria Gravinne van Nassau voor-genoemt) verseyden middelen ghefocht omme de possessie te comen, is oock, nae het overlyden van Philippa, gestadichlijck by Maria Gravinne van Nassau (die haers Susters eenich Erfgenaem was) soo voor haer, als mede uyt den Naeme van haere Sone Engelbert ende Iohan Graven van Nassau aengehouden ende alle redenen voort-gestelt, omme de possessie weder te vercryghen, maer en condon overmits de uytvluchten ende crome spronghen der adverbanten niet daer toe geraecken, soo dat sijn van haere possessie ende gherechticheyt alsoe geweldichlijck verseecken bleven.

Z.

Tusschen Hertoch Adolph vanden Berghe, ende den Ouden Grave Iohan van Loon was gehandelt ende geaccordeert van de toe-komende successie van Reynolt Hertoghe van Gelre ende Gulick, uyt krachte van welke, ende de confirmatie met d'investinghe daer op gevolt van Keyser Sigmundo in den laere 1425. hy mede 't Hertochdom van Gelre soude hebben ghehad, ten waere Heere Iohan van Egmont van weghen sijn Sone Arnolt met voor gecomen naerftigheyt 't selve niet inghenomen, ende hem alsoe belet hadde, die 't voorz. Hertochdom van Gelre oock naderhand teghen hem ende sijnen navolgher Hertoch Gerardt voorts met de Wapenen gedeendeert ende behouden heeft, als hier nae volchr.

Volcht hier het Verhael, in wat manieren

het Hertochdom Gelre, ende 't Graefschap Zutphen van het Hertochdom Gulick weder gesepareert werden. Ende hoe de selve voorts daer nae aen Bourgongien gecomen sijn.

Aa.

Hoe-wel het voorz. Contract by 't leven van Hertoch Reynolt gemaect, ende by hem 't selve toe-gefaen was, so sijn nochtans nae sijn afsterven groote beroerten in de Landen ontsaen, want Heere Iohan van Egmont (die ghetrouwt was gheweest met Maria de eenighe Dochter van Heere Iohan van Arckel, ende van Iohanna des voorz. Hertoch Reynolts Sufter, van welke in 't voorz. Contract gheen mentie is ghemaect) heeft van weghen sijn outsten Sone Arnolt (dien hy sustineerde een recht ende eenich Erfgenaem des voorz. Hertoghe Reynolts te sijn) by provisie de possessie van 't Hertochdom Gelre ende 't Graefschap Zutphen ingenomen, ende den Hertoghe Adolph van den Berghe (die alreede het Hertochdom Gulick ende de dependencien van dien met de syne aengevaert hadde) uyt Gelre geweest, sulcks dat hy in 't selve niet conde geraecken, hoe-wel hy met verseyden Keyfers Mandaten daer inne ghevecht is geworden. Waeromme dan de possessie by Heere Arnolt van Egmont gebleven, ende hy vande Ingesetenen als Hertoch van Gelre ende Grave van Zutphen aen-ghenomen is.

Bb.

IN den laere 1465. werde Hertoch Arnolt van sijnen Sone Adolph binnen de Stadt Grave gevangen, ende daer nae op het Huys te Buren ghevoert, alwaer hy ontrent een tyt van ses laeren vast geseten heeft. Daer na (door hulpe ende toe-doen van Hertoch Carel van Bourgongien verlost sijnde) regeerde hy noch twee laeren, ende verkochte voor sijn overlyden het Hertochdom van Gelre met het Graefschap Zutphen aen Hertoghe Carel voorz. in den laere 1472. voor de somme van twee-en-tnegentich duysent Rijnsche guldens eens, ende noch eenighe laerlijckse Renthen, die thien laeren lanck geduyren souden: Dit geschiede in praesentie van Hertoghe Iohan van Cleve sijn Swagher, ende Heere Wilhelm van Egmont sijn Broeder: Hy is daer nae in den laere 1473. overleden. Hertoch Carel van Bourgongien heeft mede Anno 1473. van Hertoch Gerardt van Gulick ende Berghe geocht het recht ende actie die hy aen het voorz. Hertochdom praetendeerde, ende hem by sententie teghen Hertoch Arnolt toe-gewesen was, voor de somme van tachtich duysent gelijcke guldens, 't welck by sijne Sone Wilhelm ende Adolph mede geconfenteert ende onder-teyckent is geworden. Dese handelinghe ofte accoordt heeft Keyser Frederick de 3. mede voor goet ghehouden ende geconfirmiert.

Dese Hertoch Carel voorz. was een Sone van het derde huwelijck van Hertoch Philips van Bourgongien, die in den laere 1430. (als hy met Isabella, Dochter van Coninck Iohan van Portugael, troude) op den eersten dach sijnre Feeste in-ghefelt heeft de Ordre van den Gulden Vliese, 't welck langhen tydt te voren by hem gedacht ende voor-genomen was te doen: Daer inne volghende de voet-stappen van vele verseyden Coninghen ende Princen, als syne voor-gangers, de welke sijn gheweest, Carolus Martellus Hertoch Brabant, Iohan van Valois Coninck van Vranckrijk, Eduart de 3. Coninck van Engeland, Lodewijck de 11. Coninck van Vranckrijk, Amatus Hertoch van Saroyen, ende

Dd.

IN den laere 1492. is Carel, de Sone van Hertoch Adolph, uyt Vranckrijk ontfiens met practijcque in 't Lant van Gelre gecomen, ende werde aldaer seer blydelijck ontfangen, mitsgaders tot een Lants-Heere aen-ghenomen, ende Hertoch van Gelre, ende Grave van Zutphen gehult: Na dat hy langhen tyt in Vranckrijk gevanghen was ghehouden, ende noyt vry hadde connen geraecken.

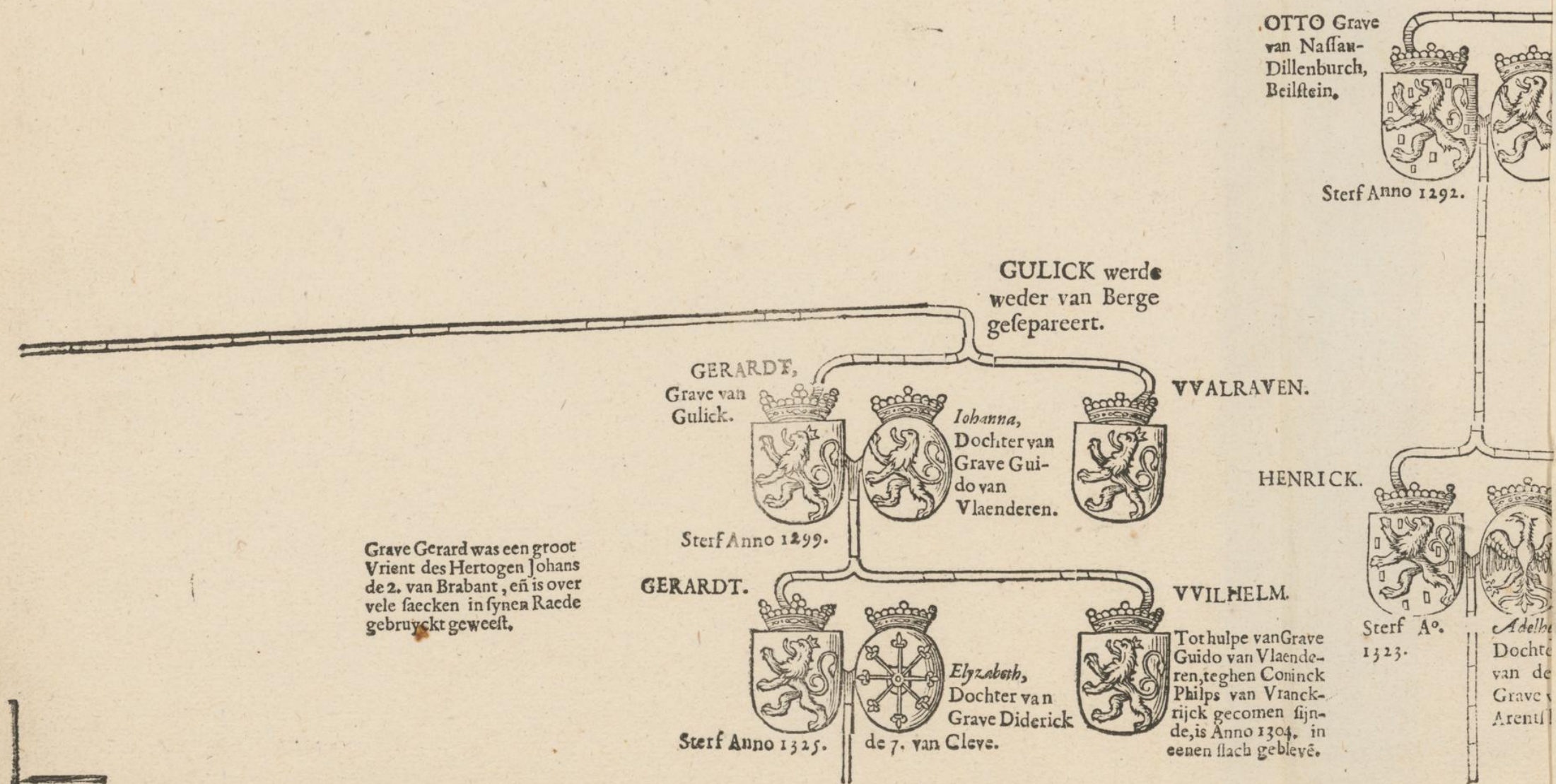
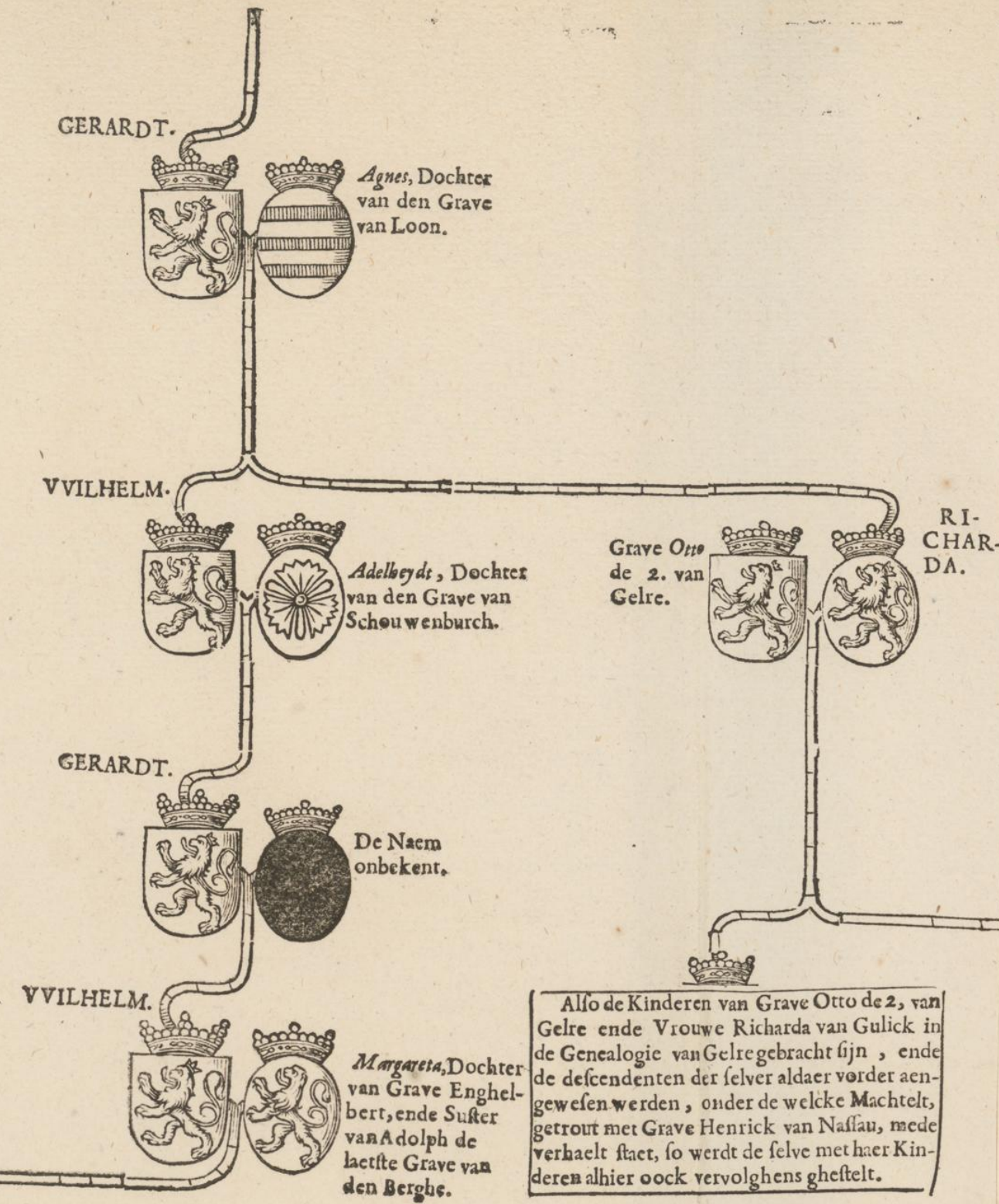
Ee.

Hertoch Carel (hier boven in Lra. Dd. verhaelt) haen-ghenomen sijnde als Hertoch van Gelre ende Grave van Zutphen, heeft omme dese Landen tot den eynde sijn levens toe, groot oorloch moeten voeren: Ende, in 't laetste des laers 1536. met Keyser Carel de 5. (ofte syne Majt. Gecommitteerde) een vast accoordt gemaect hebbende, is hy inden laere 1538. overleden. Het accoordt was lydende: Dat de Keyserl. Majt. desen Hertoghe Carel gheven soude de beleeninghe van de Landen Gelre ende Zutphen met alle haere Privilegien, als de selve by syne voor-Vaders beleent ende beseten waeren geweest, het welke binnen den tyt van een Iaer geschieden soude, omme by hem ende sijne Echte Kinderen, so wel Dochters als Sone, die hy soude comen na te laten, mede gebruyckt ende beseten te werden. Ende by gebreecke van Wettighe geboorte des Hertochs Kints, ofte Kints Kinderen, dat aldan de Keyser ofte sijne naemelinghen, de selve Landen behouden soude, met al sulcken recht ende titule, als hy nu tertyt hadde. Hier mede quiteerde de Keyserlijcke Majt. het verusum, dat tot dien daghe toe in 't verfoecken van de beleeninghe der voorz. Landen van Gelre ende Zutphen geschiet was. Maer nae 't overlyden van Hertoghe Carel, is Hertoch Wilhelm van Cleve ende Gulick in 't Lant van Gelre gecomen, ende werde in alle de Steden, teghen de voor-gaende beloften ofte accoordt, als Hertoch gehult ende aen-ghenomen: Alsoe Hertoch Carel met testamentaire dispositie (de voorgaende handelinghe ende accoordt voorbygaende) den voorz. Hertoch Wilhelm tot eenich ende univerfeel Erfgenaem hadde geïnstituert. Doch werden de voorz. Landen by Hertoch Wilhelm (omme 't swaer oorloch dat hier door ontsaen was, neder te legghen) aen Keyser Carel weder met accoordt in den laere 1544. overgegeven, nae dat hy de selve ontrent een tyt van ses laeren met grooten onrust beseten ende in ghehad hadde. Dese Hertoch Wilhelm troude daer nae Mariam Dochter van Coninck Ferdinand, des Keyfers Caroli Quinti Broeder, die oock nae-maels Roomsche Keyser geworden is. De descendenten van dit huwelijck vervolghen in de Genealogie van Cleve ende Marck.

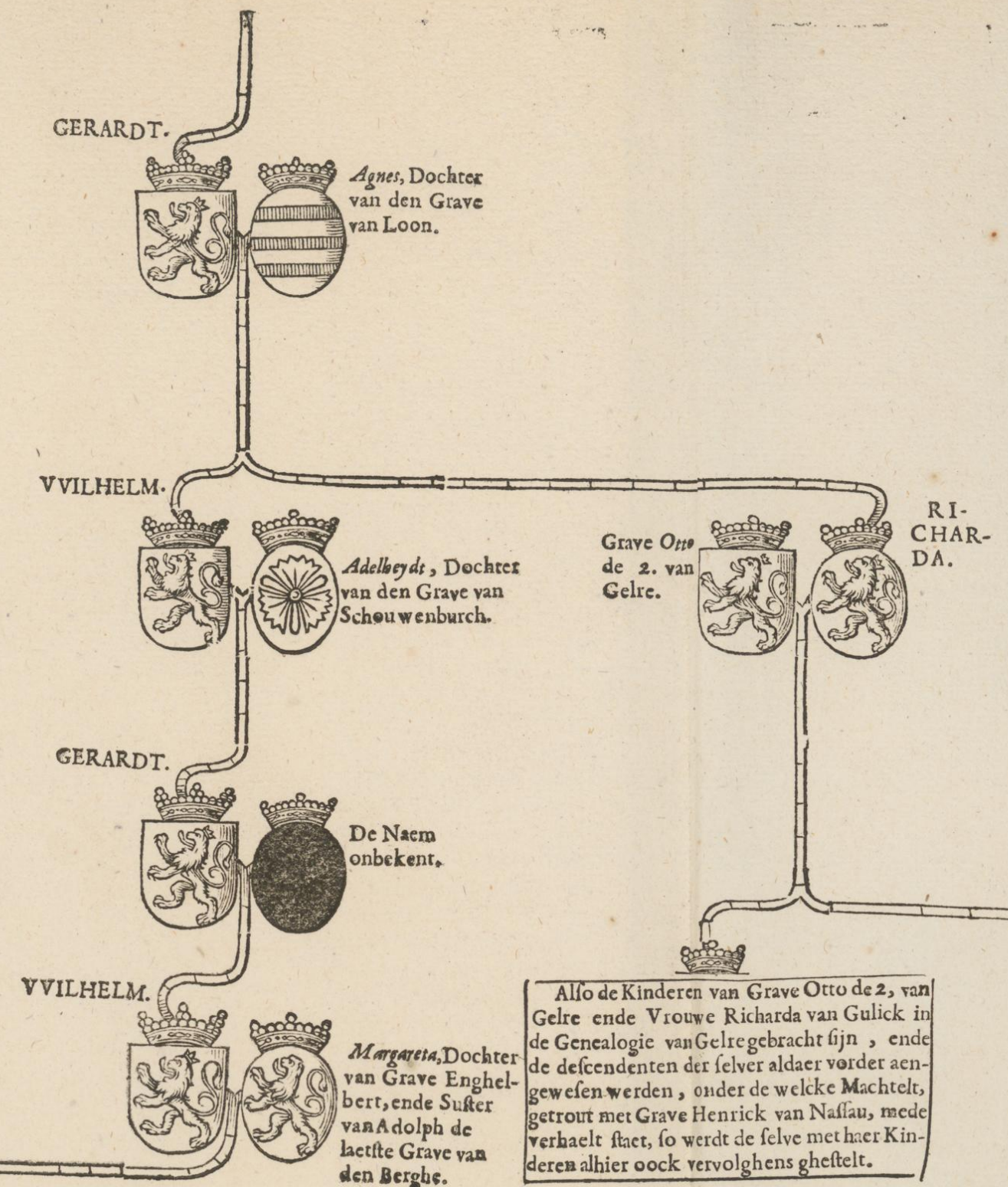
Ff.

Keyser Frederick de 3. heeft inden laere 1433. opten 26. Junij aen Hertoch Aelbrecht van Saxon (omme alle syne groote menichfuldighe ende getrouwe diensten) ghegeven de beleeninghe der Hertochdommen van Gulick ende Berge, so wanneer de selve door Hertoghe Wilhelm souden comen te vervallen: Het welke by den Coninck Maximiliaen die nae-maels Keyser

Werd in de Historien verhaelt, dat Grave Adolph van Nassau, door het beleyt van Heere Gerardt van Eppefeyn, Eertz-Biſchop tot Mentz in den laere 1192. teghen Hertoch Aelbrecht van Oostenrijck tot Keyſer ghecoren is gheweest, ende dat de selve Eertz-Biſchop daer nae weder met alle liſt geſocht heeft den voorſz. Keyſer ſynen Neve van het Rijk te helpen, en de ſyde van Hertoch Aelbrecht van Oostenrijck alle gunſt toe-gedraghen heeft, ſulcks dat oock de Keyſer Adolph van Nassau daer na in den laere 1198. van Hertoghe Aelbrecht voorſz. in enen ſtryd verſlaeghen is geworden ontrent Spiers opten 2. Julij des voorſz. jaers: Ende hoewel dese neerlach den voorſz. Eertz-Biſchop van Mentz behaechde, ende nae ſijnen ſinne was, werdt nochtans geſeyt dat hy het Lichaem van Keyſer Adolph gewondt, doot ende berooft fiende legghen, met ſchreyende ooghen beclaecht, ende 't ſelve aenſiende, gheſeyt heeft: Dat aldaer het kloekſte ende ſterckſte Hert van de Chriſtenheyte ter neder geſlaghen ende gevelt lach.

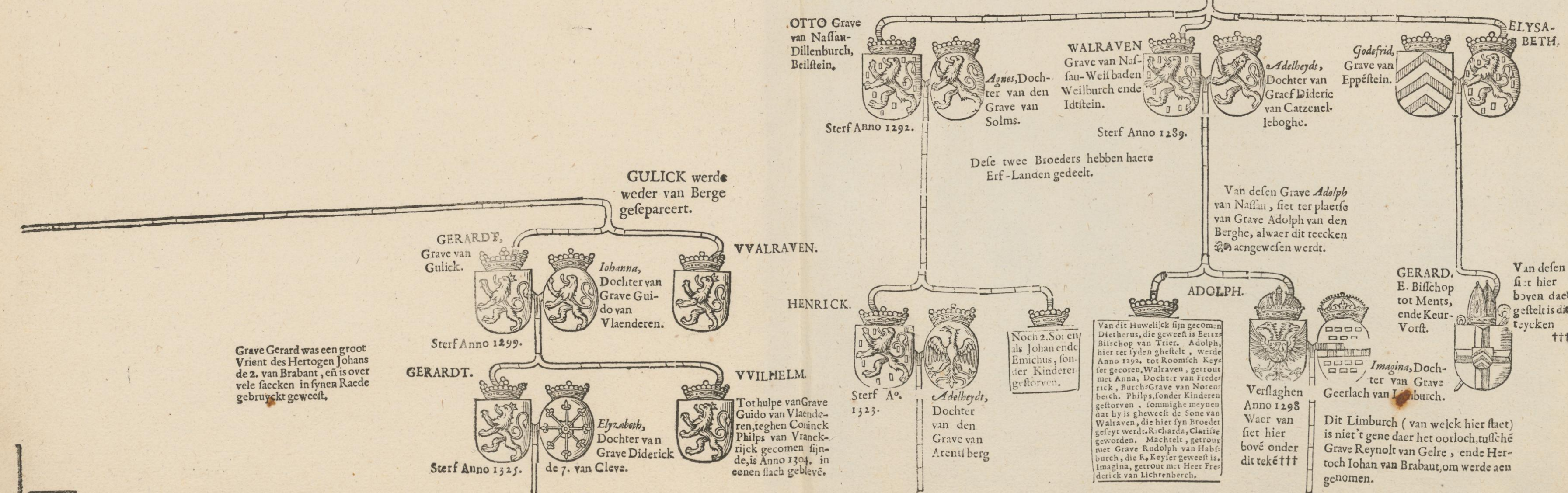
Werd in de Historien verhaelt, dat Grave Adolph van Nassau, door het beleyt van Heere Gerardt van Eppestejn, Eertz-Bischoep tot Mentz in den Iaere 1292. teghen Hertoch Aelbrecht van Oostenrijk tot Keyser ghecooren is gheweest, ende dat de selve Eertz-Bischoep daer nae weder met alle list gesocht heeft den voorz. Keyser synen Neve van het Rijk te helpen, en de syde van Hertoch Aelbrecht van Oostenrijk alle gunst toe-gedraghen heeft, sulcks dat oock de Keyser Adolph van Nassau daer na in den Iaere 1293. van Hertoghe Aelbrecht voorz. in eenen strydt verslaeghen is geworden ontrent Spiers opten 2. Julij des voorz. jaers: Ende hoewel dese neerlach den voorz. Eertz-Bischoep van Ments behaechde, ende nae synen sinne was, werdt nochtans geseft dat hy het Lichaem van Keyser Adolph gewondt, doot ende berooft siende legghen, met schreyende ooghen beclacht, ende 't selve aensichte, gheseyt heeft: Dat aldaer het kloockste ende sterckste Hest van de Christenheyd ter needer gellaghen ende gevelt lach.

Dient hier in't cort aengeroert dat Grave Henrick van Nassau gebynaemt de Rijke, getrouet met Machtelt Dochter van den Grave van Gelre ende Zutphen: de welke in de gedruckte Genealogie der Graven van Nassau mede alsoo ghestelt is, ende werdt 't selve in het Boeck (geintituleert den Geslacht-boom der Graven van Nassau) Pag. 23. insgelijcks geconfirmeert, maer werdt in beyden geseft dat Machtelt is gheweest een Dochter van Grave Diderick van Gelre ende Zutphen, het welke een groot misverstant is, want de naem van Diderick onder de Graven van Gelre noyt bekend is gheweest, werdt oock niet in de voorz. Genealogie noch in den Geslacht-boom Pag. 70. by de Graven van Gelre (die in de selve als mede van de Graven van Nassau af-dalende in't breedt verhaelt werden) eenighe aenwysinghe gedaen, noch vanden selven Grave Diderick ofte van sijne Dochter Machtelt mentie gemaect, hoewel nochtans kenlijck genoeg is dat sy een Dochter des Graven van Gelre is geweest, ende over sulcks daer oock behoort gestelt te sijn. Dan bestaet de faulte alleenlijck in den naeme van haer Vader, die niet was genaemt Diderick, maer Otto de 2. die de 5. Grave van Gelre was, getrouet met Vrouwe Richarda Dochter des Graven Gerarts van Gulick: Ende werdt 't selve alsoo oock over-een-comende bevonden in een out Latijns manuscript, 't welck mede verhaelt van de deelinghe van 't Graefschap van Nassau, tusschen de twee Sonen van Grave Henrick van Nassau, ende Vrouwe Machtelt, die Walraven ende Otto ghe-naemt waeren, onder andere seggende: Dat Grave Otto met synen Broeder Walraven de Graefschappen van Nassau heeft gedeelt, sulcks dat Grave Walraven gehadt heeft Nassau-Weilbaden, ende Weilburch, &c. Ende Grave Otto Nassau-Dillenburch ende Beilstejn, elcks met haere appendentien. Behieldē noch in't gemeen de Sterckte ende 't Slot Nassau met seckere omleggende Vlecken ende Dorpen. Dit geschiede in den Iaere 1255.

Allo de Kinderen van Grave Otto de 2. van Gelre ende Vrouwe Richarda van Gulick in de Genealogie van Gelre gebracht sijn, ende de descendentes der selver aldaer vorder aengewesen werden, onder de welke Machtelt, getrouet met Grave Henrick van Nassau, mede verhaelt staet, so werdt de selve met haer Kinderen alhier oock vervolghens ghestelt.

Henrick, Grave van Nassau. Was bygenaemt de Rijke. Sterf Anno 1254.

Grave Gerard was een groot Vriend des Hertogen Johans de 2. van Brabant, en is over vele saecken in synen Raede gebreyct geweest.

Noch 2. Sonen als Johan ende Emichus, sonder Kinderen gebooren.

Van dit Huwelick sijn gecomen Elisabeth, die gewest is Eertze Bischoep van Treir. Adolph, niet ter lyden ghestelt, werdt Anno 1299. tot Roomsch Keyser gecoren, Walraven, getrouet met Anna, Dochter van Friederick, Burch-Grave van Norenburch, Philips, sonder Kinderen gebooren, Ionmighen meynen dat hy is gheweest die Sone van Walraven, die hier syn Broeder geseft werdt, Richarda, Claritie gebooren. Machtelt, getrouet met Grave Rudolph van Habsburch, die 8. Keyser geweest is, Imagina, getrouet met Heer Friederick van Lichtenburch.

Verlaghen Anno 1298 Waer van siet hier bovē onder dit tekēttt Dit Limburch (van welck hier staet) is niet 't gene daer het oorloch, tussche Grave Reynolt van Gelre, ende Hertoch Johan van Brabant, om werde aen genomen.

maer andere, die elck bysonder (alsulcken Ordre instellen) tot de selve een secker ghetal van Ridders gecoren hebben, de welke alsdan so vereert sijnde den naem der selver Ordre aennamen ende behielden.

Cc.

Nae de verlossinghe van Hertoch Arnolt inden Iaer 1470. werde Hertoch Adolph van Hertoch Carel van Bourgongien gevanghen, ende in stercke bewaringhe gehouden. Ende heeft Hertoch Carel (nae dat hy 't Hertochdom Gelre ende 't Graefschap Zutphen van Hertoch Arnolt, mitgaders d'actie ofte praetentien van dien van Hertoch Gerard van Gulick ende Berghe gekocht hadde, als boven verhaelt staet) de possessie van de voorz. Landen nae het overlyden van Hertoch Arnolt aengevaert, ingenomen, ende behouden, tot den Iaere 1477. wanneer hy voor Nancij verslaeghen werde: Ende is al'doen Hertoch Adolph door de Princesse Maria, eenighe Erf-Dochter van Hertoch Carel, uyt de gevanckenisse tot Cortrijck in Vlaenderen, onder seckere beloften vry gelaeten, ende daer nae binnen Gent gecomen sijnde, is hy by die van Vlaenderen tot een Overste Velt-Heer teghen de Francoysen gecoren: Hy werde ontrent een half Iaer daer nae niet verre van Doornick verslaghen, ende aldaer binnen de Stadt inde groote Kercke begraven Anno 1477. Syne Kinderen, Carel ende Philippa, sijn by de Princesse Maria van Bourgongien (die Hertoghe Maximiliaen van Oostenrijk, Sone van Keyser Frederick de 3. troude) gebleven ende onderhouden. Die van den Lande van Gelre sijn hier nae Bourgongien af-gevallen, ende hebben Catharinam (de Sufter van Hertoch Adolph) ontboden, ende haer de regeeringhe van den Lande aengeboden, verfoeckende dat sy die wilde aenvaerden ende 't Land: noffens hant, helpen regeeren ende beschermen: 't welck by haer aen-ghe-nomen sijnde, is 't Land also ontrent d'nyft van 14. Iaeren by de selve geregeert; Maer sijn hier door groote beroerten, twisten, ende oorloghen gheresen, waer van de Chronijcken alles verhaelen, ende getuygenisse geven.

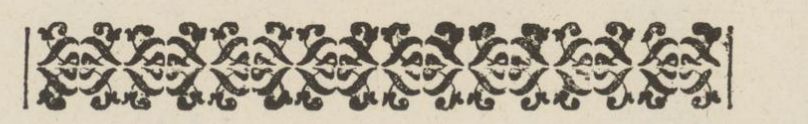
werde) aen Hertoghen Ernest ende A. lbrecht van Saxon gebroeders is gedaen met een B. n. f. ghedateert den 18. Septembris Anno 1486. van welcken de eyghen woorden der Clausule aldus luyden:

Das die genantde Herrschafft umb dem Berch und zu Gulick, wann gelyc halben manlicher luter lehen erben verled ghet, das die z. stund und ohne mittel an die obgenantden v. s. Oheimen, Cousinen und Fursten von Sachsen und ihre leib. erben, lehenlehen und unverhindert kommen und gefallen sollen, &c.

Ende is daer nae in den Iaere 1495. 't gene voorschreven staet, weder gecorri-meert.

Niet tegenstaende de actie des Hertogen van Saxon nae de doot van Hertoch Wilhelm Anno 1511. op dese Landen gevallen, so heeft ewe wel Hertoghe Johan als getrouet hebbende Miriam, de Dochter van den overleden Hertoghe Wilhelm, de possessie van die in-genomen, ende de selve, teghen alle des Hertoghen van Saxon protestation, behouden.

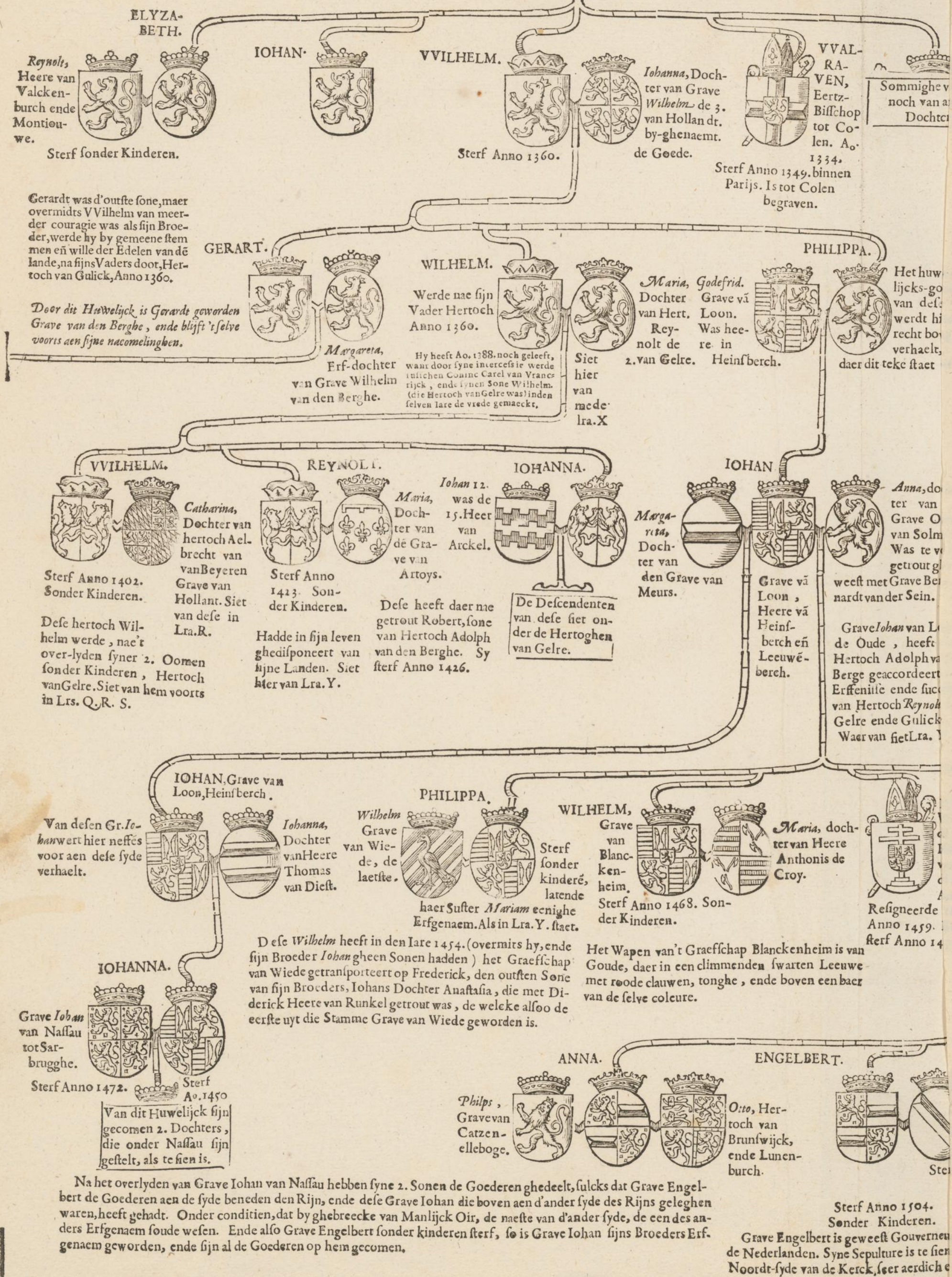
Daer nae werde dese actie des Hertochs van Saxon in den Iaere 1526. gesmolten, ende by accoordt te niere gedaen door het Huwelijck van Hertoch Johan Frederick van Saxon, met Sibilla de outste Dochter van Johan ende Maria Hertoghen van Cleve, Gulick, &c. Waer van de Huwelijckse voor-waerden ten wederlyden geteyckent sijn geworden, in welke de nieuwe veracordeerde conditien verhaelt staen.

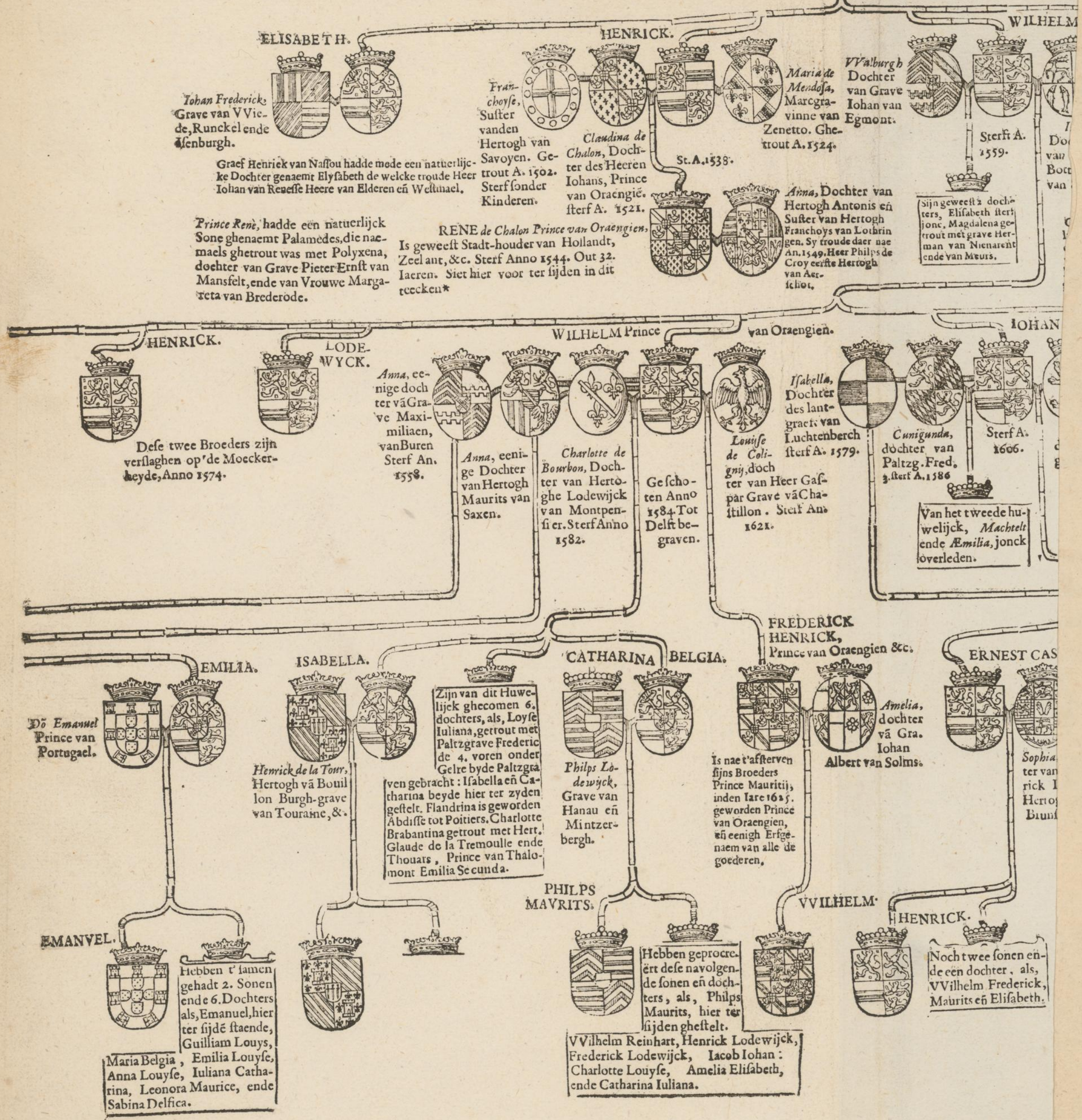
TOrbesluit van de Historische verhalen deser vijf Vorstelijke, ende daer van voorts afkomende Genealogien, dient hier noch aen-gheroert: Dat de Gelten ende feyten van Wapens, tzedert tseventich ofte tachtich jaeren herwaerds in dese Landen ghevallen, mitgaders de Nederlandtliche krijchs-beroerten, oorloghen ende handelinghen van deselve dependende, alhier niet werden verhaelt, oermids deselve noch eensdeels in verscher memorie, ten anderen oock by vele verscheyden klaer ende breedt ghenoch beschreven sijn, tot welke den liefhebbenden Leser (so verre in desen yet mochte voor vallen, waer van hy dien aengaende, maer der onderrechinghe begeerde) hem sal gelieven te vervolgen: Alleenlijck hier noch aengeroert zijnde, dat, naer het afsterven van Hertoghe Johan van Cleve, &c. Ho. Ged. in den jaere 1609. groote quaestien ter sake van dese Landen sijn gheresen tusschen de Doorluchtichste Vorsten van Brandenburg ende Niburch, die beyde, maer elck bysonder, tot den eyghendom deser Vorstendommen sustineerden, gerechtigd te sijn, mitgaders den Hertoghe van Saxon, die uyt kracht van seckere Voorwaarden ofte Contract (hier boven onder Lts. F. aengeroert) ten tijde van het aengaen van 't Huwelijck van Hertoghe Johan Frederick met Vrouwe Sibilla Anno 1526 ghemaeckt, ende de andere daer uyt ghevolcht, mede actie aen dese Landen praetende te hebben: Welcke al t'amen hier in de behoortlike Graden verhaelt ende ghestelt sijn. So wien voorts belieft der voorz. Vorsten respectieve praetentien ende gherechtigheden aen de Landen te ondersoeken, die door-lesse de deductien ten behoeve ende totvoordeel der selver in gestelt waer inne yders gesustineerde bysonder op het schoonste ghefundert, ende volcomentlijck verhaelt werdt. Dan also beyde de voorz. Vorsten t'amen niet en konden accorderen, heeft elck sijn voortdeel o'tinnemen der possessien gedaen, ende werden tot verferkertheyt van dien de Wapens aenghenomen, die alsooch niet ter neder gheleyt sijn.

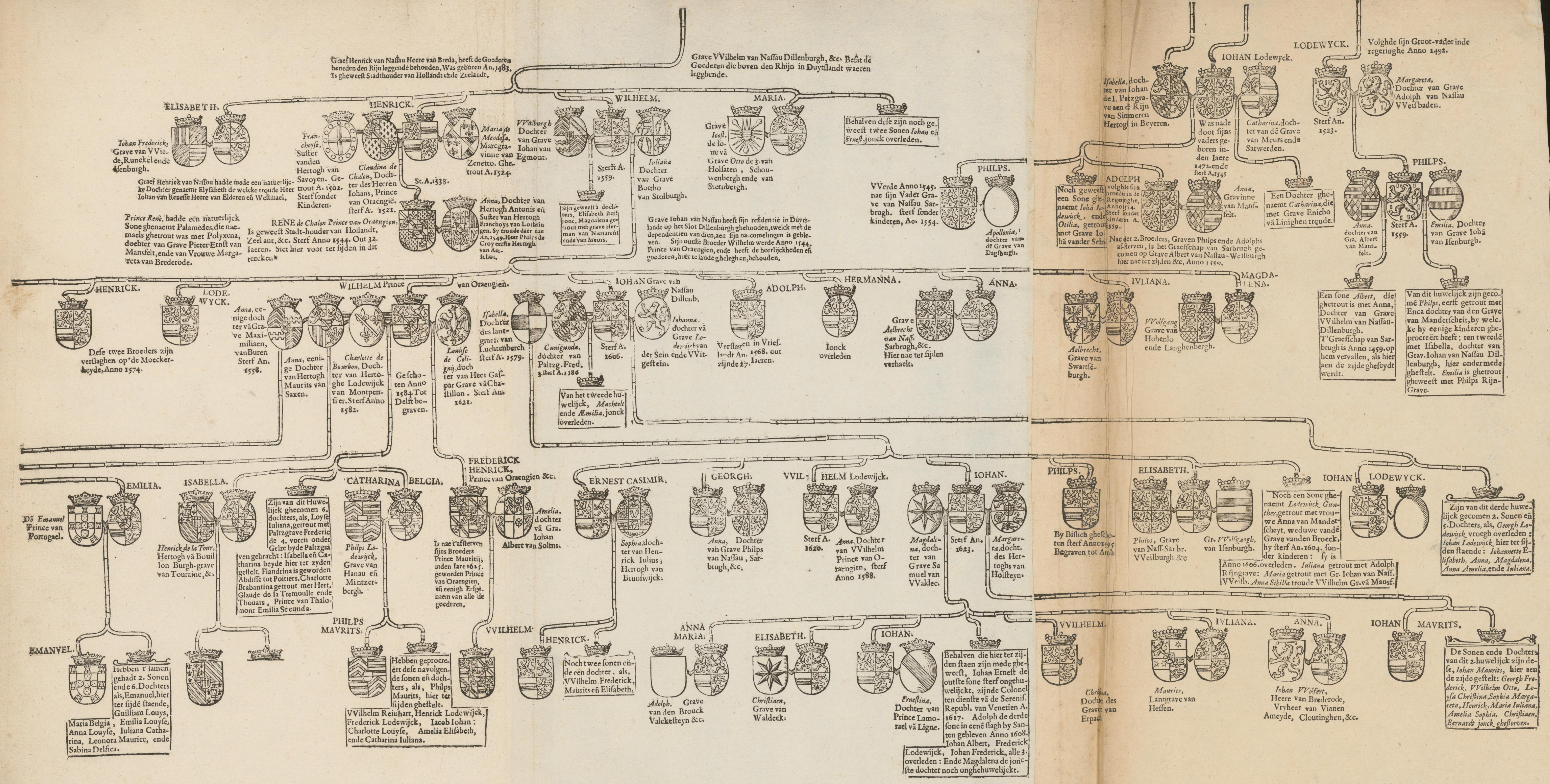
In den Iaste 1339. werde Grave Wilhelm van Gulick gemaect Marck-grave van Keyser Lodewijck van Beyeren. Daer nae Anno 1356. van Keyser Carel de vierde, mede de eerste Hertoch van Gulick, ende sterf Anno 1360. Siet hier van voorts Lra. X.

Het Huwelijcks-goet van Vrouwe Philippa, getrouet met G. frid Grave van Loon, was een Renthe van 1600. goudse Gulden Jaerlijcks, die haer uyt het Hertochdom Gulick moeten geteiden: Ende is daer na door haeren Broeder Hertoch V. Wilhelm sake van schult, ende eenighe verlopen Renthen, die laerlijck betaelt waeren) vermeerderd tot 2250. gelijcke guldens's Jaer

Graef Henrick van Nassau Heere van Breda, heeft de Goederen beneden den Rijn leggende behouden. Was geboren An. 1483. Is gheueft Stadhouder van Hollandt ende Zeelandt.

Graef Henrick van Nassau Heere van Breda, heeft de Goederen beneden den Rijn leggende behouden. Was geboren An. 1483. Is gheweest Stadhouder van Hollandt ende Zeeelandt.

Grave VVilhelm van Nassau Dillenburgh, &c. Besat de Goederen die boven den Rhijn in Duytlandt waeren leggende.

ELISABETH.
Johan Frederick, Grave van VViede, Runckel ende Menburgh.
Graef Henrick van Nassau hadde mede een natuerlijcke Dochter genaemt Elyzabeth de welke troude Heer Iohan van Resefse Heere van Elderen en Weltmael.

HENRICK.
Franchoyse, Suster vanden Hertogh van Savoyen. Getrouwt A. 1502. Sterf sonder Kinderen.
Clandina de Chalou, Dochter des Heeren Iohans, Prince van Oraengien. Sterf A. 1521.

WILHELM.
Maria de Mendosa, Margravinne van Zenetto. Getrouwt A. 1524.
VVilburg, Dochter van Grave Iohan van Egmout.
Sterf A. 1559.
Iuliana, Dochter van Grave Botho van Stolburgh.

MARIA.
Grave Ioseph de loone van Grave Otto de 3. van Hollaten, Schouwenbergh ende van Stetbergh.
Behalven dese zijn noch geweest twee Sonen Iohan en Ernest jonck overleden.

Prince René, hadde een natuerlijck Sone genaemt Palamedes, die naemaels ghetrouwt was met Polyxena, dochter van Grave Pieter Ernst van Mansfelt, ende van Vrouwe Margareta van Brederode.

RENE de Chalou Prince van Oraengien.
Is geweest Stadt-houder van Hollandt, Zeelandt, &c. Sterf Anno 1544. Out 32. Jaeren. Siet hier voor ter tijden in dit reeckent.

Anna, Dochter van Hertogh Antonis en Suster van Hertogh Franchoys van Lothringen. Sy troude daer nae an. 1549. Heer Philips de Croeyse Hertogh van Ansticht.

Grave Iohan van Nassau heeft sijn residentie in Duytlandt op het Slot Dillenburgh ghehouden, twelck met de dependencien van dien aen sijn na-comeligen is gebleven. Sijn outste Broeder VVilhelm werde Anno 1544. Prince van Oraengien, ende heeft de heerlijckheden en goederen, hier te lande gheleghen, behouden.

IOHAN Lodewyck.
Iohanna, dochter van Iohan de I. Patzgrave aen de Rijn van Simmeren Hertogh in Beyeren.
Was nade doot sijns vaders geboren inden Jaere 1472. ende sterf A. 1545.
Catharina, dochter van de Grave van Meurs ende Sarwerden.
Sterf An. 1523.

LODEWYCK.
Volghe sijn Groot-vader inde regeringhe Anno 1492.
Margareta, Dochter van Grave Adolph van Nassau VVeilbaden.

PHILPS.
Noch gewest een Sone genaemt Iohā Lodewyck, ende Othila, getrouwt met Grave Iohā vander Sein.
ADOLPH volghe sijn broeder in de regeringhe, Anno 1554. sterf sonder kinderen A. 1559.
Nae der 2. Broeders, Graven Philips ende Adolphs afkeren, is het Graefschap van Sarbrugh gecomen op Grave Albert van Nassau-Weilburgh hier nae ter zijden &c. Anno 1550.

PHILPS.
Een Dochter genaemt Catharina, die met Grave Enicho van Linighen troude.
Anna, dochter van Gra. Albert van Mansfelt.
Sterf A. 1559.
Emilia, Dochter van Grave Iohā van Menburgh.

HENRICK.
Dese twee Broeders zijn verflaghen op 'de Moeckerbeide, Anno 1574.

LODEWYCK.
Anna, eenige dochter van Grave Maximiliaen van Buren. Sterf An. 1558.
Anna, eenige Dochter van Hertogh Maurits van Saxonen.

WILHELM Prince van Oraengien.
Charlote de Bombon, Dochter van Hertogh Lodewyck van Montpensier. Sterf Anno 1582.
Louise de Coligny, dochter van Heer Gaspar Grave van Chastillon. Sterf An. 1621.

IOHAN Grave van Nassau Dillenburgh.
Iohanna, dochter van Grave Lodewyck van der Sein ende VVitgestein.
Sterf A. 1606.
Cunigunda, dochter van Paltzg. Fred. 3. sterf A. 1586.
Van het tweede huwelijck, Machtelt ende Emilia, jonck overleden.

ADOLPH.
Verflaghen in Vrielandt An. 1568. out zijnde 27. Jaeren.

HERMANNA.
Ionck overleden.

ANNA.
Aelbrecht, Grave van Swartzeburgh.
VVilfgang, Grave van Hohenlo ende Langhenbergh.
MAGDALENA.
Een sone Albert, die ghetrouwt is met Anna, Dochter van Grave VVilhelm van Nassau Dillenburgh. T' Graefschap van Sarbrugh is Anno 1459. op hem vervallen, als hier aen de zijde gheseydt werdt.
Van dit huwelijck zijn gecomen Philips, eerst getrouwt met Enca dochter van den Grave van Manderscheit, by welke hy eenige kinderen gheprocreert heeft: ten tweede met Isabella, dochter van Grav. Iohan van Nassau Dillenburgh, hier onder mede gheselt. Emilia is ghetrouwt gheweest met Philips Rijn-Grave.

EMILIA.
D's Emanuel Prince van Portogael.

ISABELLA.
Henrick de la Tour, Hertogh van Bouillon Burgh-grave van Touraine, &c.
Zijn van dit Huwelijck ghecomen 6. dochters, als, Loyse Iuliana, getrouwt met Paltzgrave Frederick de 4. voren onder Gelte beyde Paltzgraven gebracht: Isabella en Catharina beyde hier ter zyden gheselt. Flandrina is geworden Abbisse tot Poitiers, Charlotte Brabantina getrouwt met Hert. Glaude de la Tremouille ende Thouats, Prince van Thalamont Emilia Secunda.

CATHARINA BELGIA.
Philip Lodewyck, Grave van Hanau en Mintzerbergh.
Is nae t'afsterven sijns Broeders Prince Maurits, inden Jaere 1615. geworden Prince van Oraengien, en eenigh Ervennaem van alle de goederen.

FREDERICK HENRICK, Prince van Oraengien &c.
Amelia, dochter van Gra. Iohan Albert van Solms.
Sophia, dochter van Henrick Julius, Hertogh van Brunswyck.

ERNEST CASIMIR.
Anna, Dochter van Grave Philips van Nassau, Sarbrugh, &c.

GEORGH.
Sterf A. 1620.

VVILHELM Lodewyck.
Anna, Dochter van VVilhelm Prince van Oraengien, sterf Anno 1588.
Magdalena, dochter van Grave Samuel van VValdeck.
Sterf An. 1623.
Margareta, dochter des Hertoghs van Hollsteyn.

EMANVEL.
Hebben t'lamen gehadt 2. Sonen ende 6. Dochters, als, Emanuel, hier ter sijde staende, Guiliam Louys, Maria Belgia, Emilia Louyse, Anna Louyse, Iuliana Catharina, Leonora Maurice, ende Sabina Delfica.

PHILPS MAVRITS.
Hebben getrouwt dese navolgende sonen en dochters, als, Philips Maurits, hier ter sijden gheselt.
VVilhelm Reinhart, Henrick Lodewyck, Frederick Lodewyck, Iacob Iohan, Charlotte Louyse, Amelia Elisabeth, ende Catharina Iuliana.

VVILHELM.
Noch twee sonen ende een dochter, als, VVilhelm Frederick, Maurits en Elisabeth.

HENRICK.
Adolph, Grave van den Brouck Valckelsteyn &c.

ANNA MARIA.
Christiaan, Grave van Waldeck.

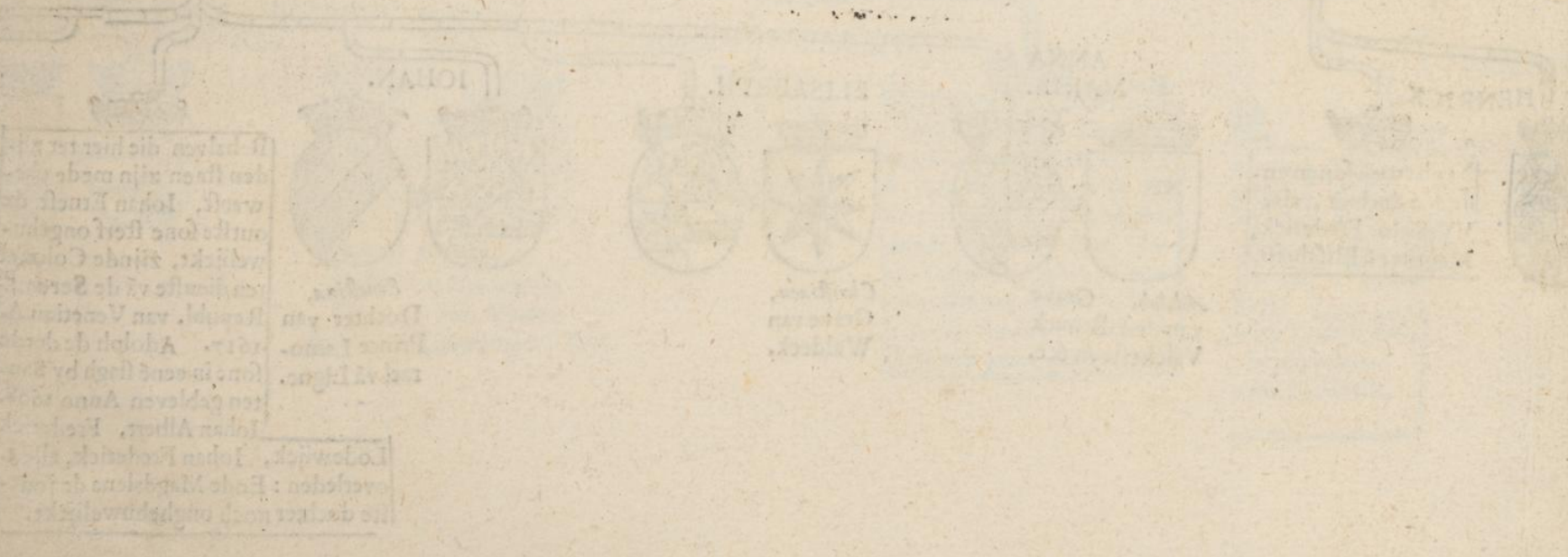
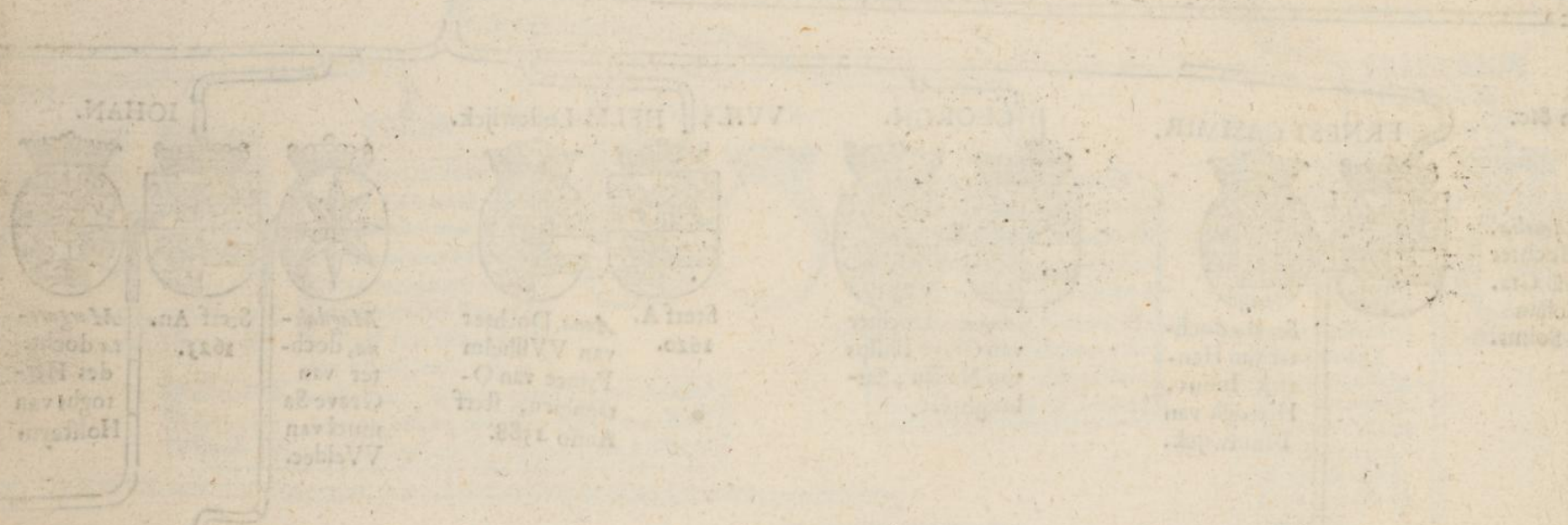
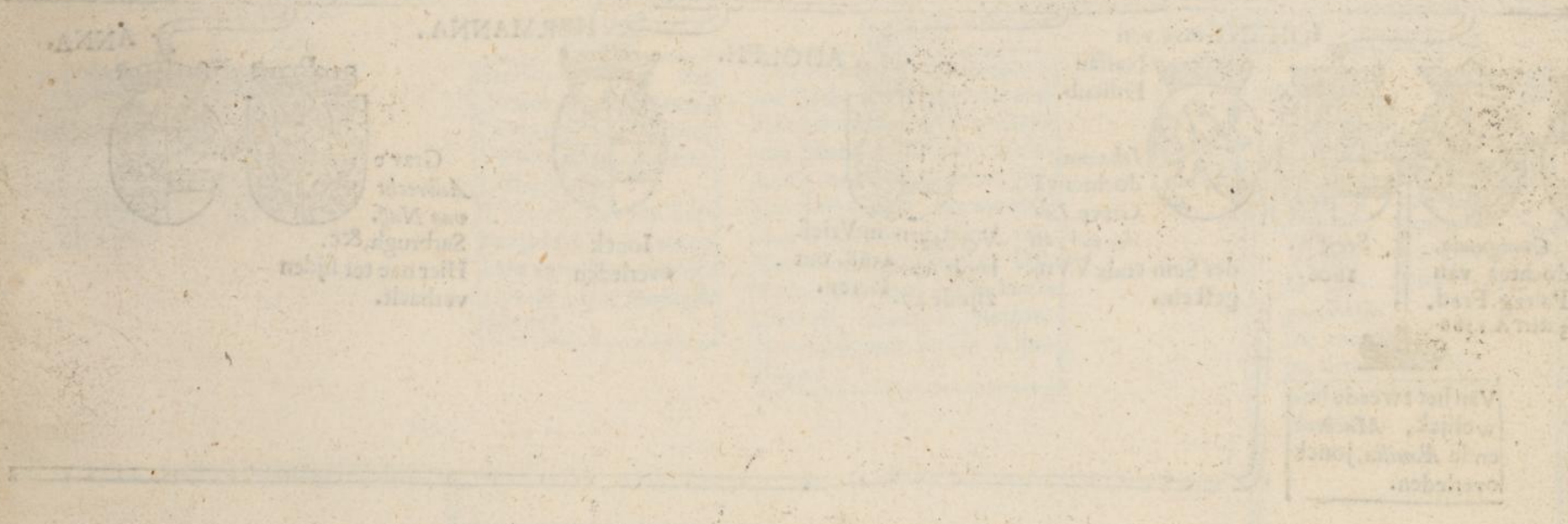
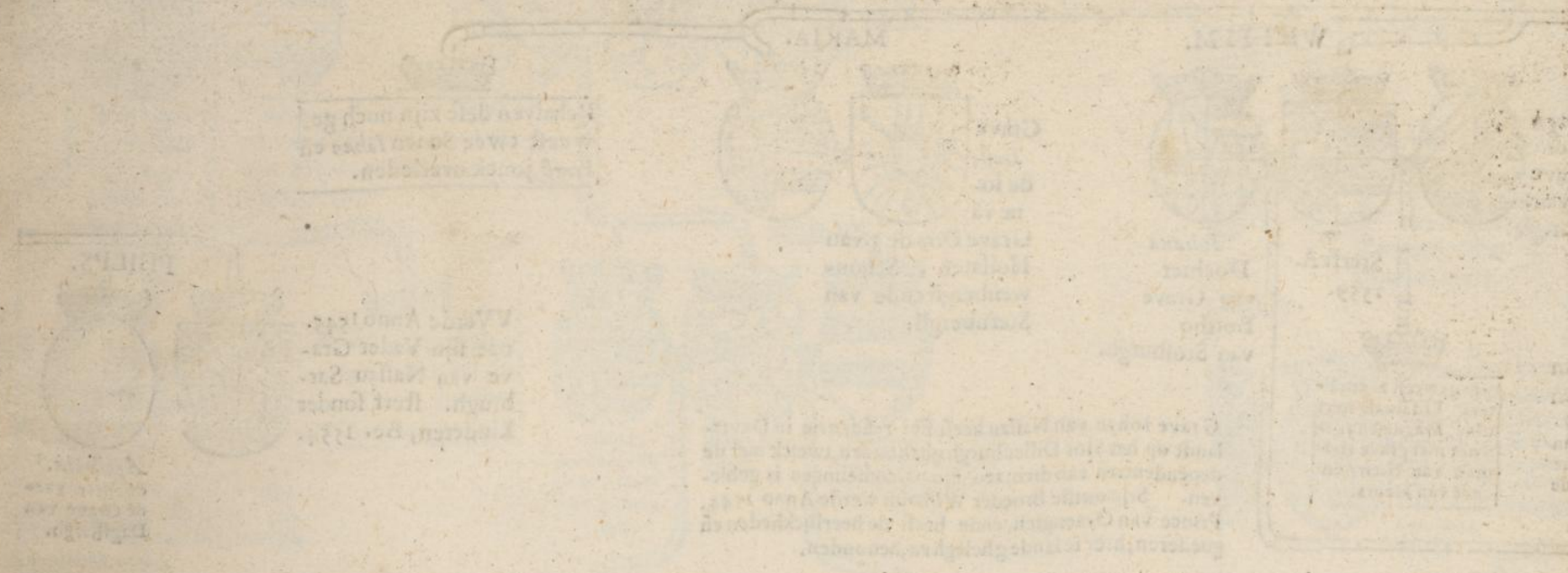
IOHAN.
Behalven die hier ter zijden staen zijn mede gheweest, Iohan Ernest de outste sone sterf onghewelijck, zijnde Colonel ten dienste van de Serenif. Republ. van Venetien A. 1617. Adolph de derde sone in een slag by Santen gebleven Anno 1608. Iohan Albert, Frederick Lodewyck, Iohan Frederick, alle 3. overleden: Ende Magdalena de jonckste dochter noch onghewelijck.

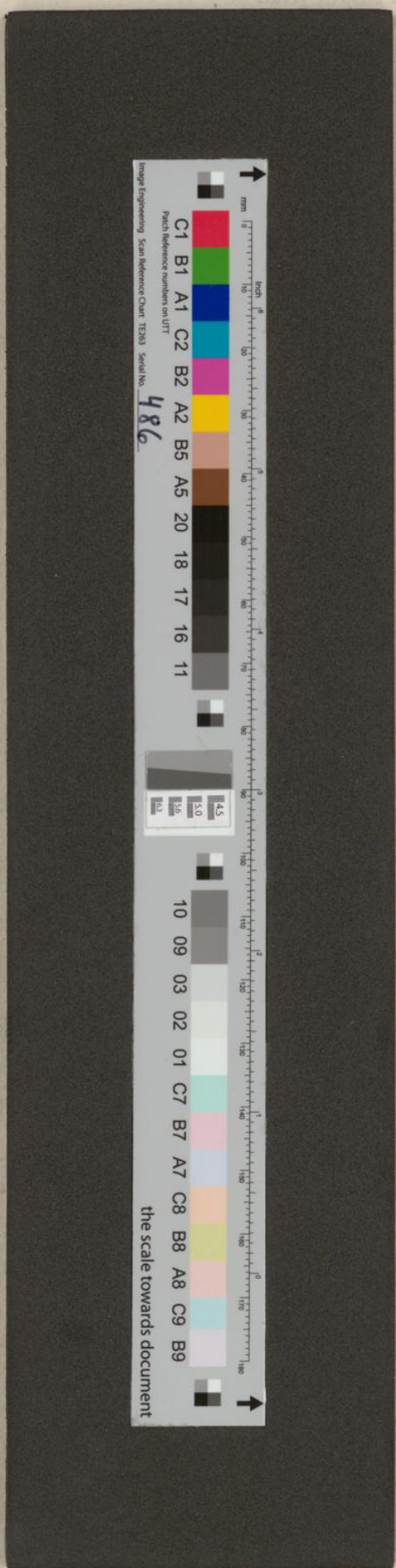
IOHAN.
Christia, Dochte des Grave van Erpad.
Maurits, Langgrave van Hessen.
Iohan VVilbert, Heere van Brederode, VVrheer van VVienen Ameyde, Cloutinghen, &c.

Zijn van dit derde huwelijck gecomen 2. Sonen en 5. Dochters, als, Georgh Lodewyck vroech overleden: Iohan Lodewyck hier ter sijden staende: Iohannette Elisabeth, Anna, Magdalena, Anna Amelia, ende Iuliana.

De Sonen ende Dochters van dit 2. huwelijck zijn dese, Iohan Maurits, hier aen de zijde gheselt: Georgh Frederick, VVilhelm Otto, Louysa Christina, Sophia Margareta, Henrick, Maria Iuliana, Amelia Sophia, Christiaan, Bernards jonck ghesloven.

Faint text at the top of the page, possibly a title or header.

mm 100 50 0 50 100
 Inch 4 2 0 2 4
 C1 B1 A1 C2 B2 A2 B5 A5 20 18 17 16 11
 Patch Reference numbers on IT8
 Image Engineering Scan Reference Chart T230 Serial No. 486
 10 09 03 02 01 C7 B7 A7 C8 B8 A8 C9 B9
 the scale towards document

[Faint, mirrored text and diagrams are visible on the page, likely bleed-through from the reverse side. The text is mostly illegible due to fading and mirroring.]

422

MBL000422

